

ІНСТИТУТ ПРЕЗИДЕНТСТВА

в зарубіжних ЗМІ

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ імені В. І. ВЕРНАДСЬКОГО
ФОНД ПРЕЗИДЕНТІВ УКРАЇНИ
ВІДДІЛ ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ

ІНСТИТУТ ПРЕЗИДЕНТСТВА В ЗАРУБІЖНИХ ЗМІ

Інформаційно-реферативний бюлетень

Головний редактор

Удовик В. М. директор Фонду Президентів України,
канд. істор. наук, старш. наук. співроб.

Відповідальна за випуск

Польовик С. М., завідувач відділу формування інформаційних ресурсів
Фонду Президентів України, канд. наук із соц. ком.

Інформаційно-бібліографічні матеріали підготували

Федорчук А. Г., Матвійчук А. В., Павленко Д. В., Хилько М. І., Бондаренко Д. В.,
Мищак І. М., Макарова О. І., Моршна Н. О., Дайнека Я. А.

Заснований у 2018 році
Виходить раз на місяць

Адреса редакції:

НБУВ, пр-т Голосіївський, 3, Київ, 03039, Україна
Тел. (044) 525-54-70
E-mail: fpu@nbuv.org.ua

Передрук – тільки з дозволу редакції

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ імені В. І. ВЕРНАДСЬКОГО
ФОНД ПРЕЗИДЕНТІВ УКРАЇНИ
ВІДДІЛ ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ

ІНСТИТУТ ПРЕЗИДЕНТСТВА В ЗАРУБІЖНИХ ЗМІ

Інформаційно-реферативний бюлетень

Випуск 10 (35)

(огляд матеріалів зарубіжних ЗМІ за 1–31 жовтня 2021 року)

Київ 2021

ЗМІСТ

ЗМІСТ	4
ПЕРЕДМОВА	10
ВНУТРІШНЯ ПОЛІТИКА ПРЕЗИДЕНТІВ	11
АДМІНІСТРАЦІЯ ПРЕЗИДЕНТА	11
<i>Польща</i>	11
<i>Україна</i>	11
АКЦІЇ ПРОТЕСТУ	11
<i>Бразилія</i>	11
<i>Еквадор</i>	12
<i>Туніс</i>	12
<i>Чилі</i>	12
БОРОТЬБА З КОРУПЦІЄЮ ТА ЗЛОЧИННІСТЮ	13
<i>Бразилія</i>	13
<i>Колумбія</i>	13
<i>Україна</i>	14
ДОСТРОКОВЕ ПРИПИНЕННЯ ПОВНОВАЖЕНЬ	14
<i>Чехія</i>	14
ЕКОЛОГІЧНА ПОЛІТИКА	14
<i>Бразилія</i>	14
ЕКОНОМІЧНА І ФІНАНСОВА ПОЛІТИКА	15
<i>Ліван</i>	15
<i>Мексика</i>	15
<i>Нігерія</i>	16
<i>Північна Корея</i>	16
<i>Португалія</i>	17
<i>Росія</i>	17
<i>Сальвадор</i>	17
<i>США</i>	18
<i>Франція</i>	18
ЗАСОБИ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ	20
<i>Білорусь</i>	20
<i>Нігерія</i>	20
<i>Туніс</i>	20
<i>Україна</i>	20
<i>Філіппіни</i>	21
ЗБРОЙНІ ПОВСТАННЯ І ПЕРЕВОРОТИ	21

<i>Чилі</i>	21
ІНАВГУРАЦІЯ ПРЕЗИДЕНТА.....	21
<i>Гвінея</i>	21
<i>Естонія</i>	22
КОРУПЦІЯ.....	22
<i>Еквадор</i>	22
КУЛЬТУРА, ОСВІТА, НАУКА.....	23
<i>США</i>	23
<i>Україна</i>	23
<i>Франція</i>	24
МІГРАЦІЙНА ПОЛІТИКА.....	24
<i>США</i>	24
МІСЦЕВІ ВИБОРИ.....	24
<i>Грузія</i>	24
<i>Південно-Африканська Республіка</i>	25
НАДЗВИЧАЙНІ СИТУАЦІЇ.....	25
<i>Польща</i>	25
НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА.....	26
<i>Білорусь</i>	26
<i>Еквадор</i>	26
<i>Єгипет</i>	26
<i>Мозамбік</i>	27
<i>Північна Корея</i>	27
<i>Україна</i>	28
НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА.....	28
<i>Туніс</i>	28
<i>Туреччина</i>	28
ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я.....	28
<i>Білорусь</i>	28
<i>Болгарія</i>	29
<i>Бразилія</i>	29
<i>Іран</i>	29
<i>Італія</i>	30
<i>Кенія</i>	30
<i>Південно-Африканська Республіка</i>	30
<i>Росія</i>	31
<i>Румунія</i>	31
<i>США</i>	32

<i>Узбекистан</i>	32
<i>Україна</i>	32
ПАРЛАМЕНТСЬКІ ВИБОРИ	33
<i>Чехія</i>	33
ПОЛІТИЧНА БОРОТЬБА	34
<i>Ірак</i>	34
<i>Нікарагуа</i>	34
<i>Польща</i>	34
<i>Росія</i>	35
<i>Туніс</i>	35
<i>Україна</i>	36
<i>Філіппіни</i>	36
ПРЕЗИДЕНТ І ВИКОНАВЧА ВЛАДА	36
<i>Єгипет</i>	36
<i>Киргизстан</i>	37
<i>Перу</i>	37
<i>Румунія</i>	37
<i>Туніс</i>	39
<i>Франція</i>	40
ПРЕЗИДЕНТ І ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА	40
<i>Бразилія</i>	40
<i>Зімбабве</i>	41
<i>Ліван</i>	41
<i>Перу</i>	42
<i>Португалія</i>	42
<i>Туреччина</i>	42
<i>Україна</i>	43
ПРЕЗИДЕНТСЬКІ ВИБОРИ	44
<i>Барбадос</i>	44
<i>Гондурас</i>	45
<i>Естонія</i>	45
<i>Кабо-Верде</i>	45
<i>Сомалі</i>	46
<i>Узбекистан</i>	46
<i>Фіджі</i>	47
<i>Філіппіни</i>	48
<i>Франція</i>	50
МІЖНАРОДНА ПОЛІТИКА ПРЕЗИДЕНТІВ	51

АЗІЯ	51
<i>Ізраїль</i>	51
<i>Індонезія</i>	51
<i>Іран</i>	51
<i>Киргизстан</i>	52
<i>Китай</i>	52
<i>Ліван</i>	52
<i>Південна Корея</i>	53
<i>Росія</i>	53
<i>Сирія</i>	53
<i>США</i>	54
<i>Тайвань</i>	55
<i>Туніс</i>	56
<i>Франція</i>	56
АФРИКА	57
<i>Демократична Республіка Конго</i>	57
<i>Замбія</i>	57
<i>Зімбабве</i>	57
<i>Кенія</i>	57
<i>Франція</i>	58
ЄВРОПА	58
<i>Грузія</i>	59
<i>Литва</i>	59
<i>Німеччина</i>	59
<i>Польща</i>	60
<i>Косово</i>	60
<i>Росія</i>	60
<i>Сербія</i>	61
<i>США</i>	62
<i>Туреччина</i>	62
<i>Україна</i>	65
<i>Фінляндія</i>	67
<i>Франція</i>	68
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ	69
<i>Білорусь</i>	69
<i>Киргизстан</i>	69
<i>Молдова</i>	70
<i>Росія</i>	70
<i>США</i>	70

<i>Тайвань</i>	71
<i>Україна</i>	71
<i>Франція</i>	72
МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ	72
<i>Росія</i>	72
МІЖНАРОДНЕ ЕКОНОМІЧНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО	73
<i>Росія</i>	73
ООН	73
<i>Нігерія</i>	73
<i>Південна Корея</i>	73
ПІВДЕННА АМЕРИКА	74
<i>Венесуела</i>	74
<i>Перу</i>	74
ПІВНІЧНА АМЕРИКА	74
<i>Коста-Рика</i>	74
<i>США</i>	75
<i>Україна</i>	78
<i>Франція</i>	78
ІМІДЖ ПРЕЗИДЕНТІВ	80
БРАЗИЛІЯ	80
ГАЇТІ	81
ГРУЗІЯ	82
ІРАН	85
ІРЛАНДІЯ	85
ЛАТВІЯ	86
ПІВДЕННА КОРЕЯ	86
РУМУНІЯ	86
СИРІЯ	86
США	87
ТАЙВАНЬ	89
ТУРЕЧЧИНА	89
УКРАЇНА	90
ФРАНЦІЯ	90

ЧЕХІЯ	90
ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	92

ПЕРЕДМОВА

В сучасному світі інститут президентства є достатньо поширеним органом влади, але в кожній країні він має свої функції та особливості впливу на розвиток суспільства й держави. Дослідженням світового досвіду функціонування та сучасного стану інституту президентства допомагає моніторинг інформації про цей державний інститут у ресурсах світової інтернет-мережі. Сьогодні засоби масової інформації відіграють важливу роль у формуванні суспільної свідомості й регулюванні суспільної думки, висвітлюючи та коментуючи практично всі сфери функціонування інституту президентської влади.

Сучасні медіа в Інтернеті є одним з головних ресурсів, за допомогою яких суспільство дізнається про діяльність президентів, формує образ президента, зокрема і держави загалом. Саме тому моніторинг інформації про інститут президентства, що циркулює в світовому медійному просторі, є актуальним та важливим інструментом дослідження.

У черговому 10 випуску інформаційно-реферативного бюлетеня «Інститут президентства в зарубіжних ЗМІ» за 2021 рік розкрито окремі аспекти функціонування інституту президентів у дзеркалі їх відображення впливовими світовими медіа за період з 1 по 31 жовтня. Зарубіжні інтернет-джерела в жовтні 2021 року висвітлювали діяльність президентів світу в усіх сферах їх діяльності. Особливу увагу зарубіжні ЗМІ приділяли внутрішньополітичній діяльності президентів у галузі охорони здоров'я, а також міжнародній політиці президентів світу в країнах Азії та на Європейському континенті.

Випуск містить 230 анотованих рефератів публікацій ЗМІ таких країн як США, Великобританія, Німеччина, Франція, Бельгія, Китай, Іспанія та Польща, опублікованих відповідно англійською, німецькою, французькою, іспанською та польською мовами. Серед жанрових різновидів матеріалів у бюлетені представлені авторські статті, інтерв'ю, тематичні огляди, прогностичні та аналітичні коментарі, актуальні інформаційні повідомлення тощо.

Рубрика «Перелік використаних джерел» містить назви впливових світових інформаційних сайтів та порталів, матеріали яких увійшли до 10 випуску інформаційно-реферативного бюлетеня «Інститут президентства в зарубіжних ЗМІ».

ВНУТРІШНЯ ПОЛІТИКА ПРЕЗИДЕНТІВ

АДМІНІСТРАЦІЯ ПРЕЗИДЕНТА

Польща

Czermiński, Jakub. Przy prezydencie powstanie Rada ds. Młodzieży [При президенті буде створена Рада у справах молоді] / J. Czermiński // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 13.10. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/polityka/art19010411-przy-prezydencie-powstanie-rada-ds-mlodziezy>.

Президент Польщі Анджей Дуда призначить Раду у справах молоді. Планується, що церемонія презентації Ради розпочнеться в президентському палаці. Після церемонії заплановано перше засідання нового органу за участю президента. Радник президента оголосив, що одним із головних завдань Ради буде розробка проєктів законодавчих ініціатив президента з питань молоді. Створення Ради у справах молоді є кульмінацією громадських консультацій у серії «Молодь у палаці». До складу Ради ввійдуть представники молодіжних рад, студентських організацій та кліматичних організацій. У складі Ради національного розвитку (консультативно-дорадчого органу президента) вже існують Ради з питань: соціальної сфери, охорони здоров'я, сільського господарства та сільської місцевості, місцевого самоврядування та навколишнього середовища, енергетики та природних ресурсів.

Україна

Білик, Данило. В. Зеленський відкинув звинувачення ведучої Суспільного на адресу ОПУ / Д. Білик // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 20.10. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/41wKP>.

Президент України Володимир Зеленський вважає закиди телеведучої суспільного телеканалу «UA: Перший» М. Барчук у тиску з боку ОПУ «хайпом». Коментуючи звинувачення ведучої на адресу ОПУ в тому, що структура, мовляв, висуває умови щодо присутності депутатів від «Слуги народу» в токшоу, В. Зеленський сказав: «Ми нічого не погоджуємо, жодних списків». Він назвав депутатів правлячої партії «вільними людьми», які «можуть ходити або не ходити на ті чи інші ефіри». Називаючи суспільний телеканал «державним», президент України сказав, що звинувачення з боку каналу на адресу держави виглядають дивними.

АКЦІЇ ПРОТЕСТУ

Бразилія

Brazil Bolsonaro: Thousands protest calling for president's removal [Бразилія Ж. Болсонару: Тисячі протестуючих вимагають відставки президента] // BBC. – London, 2021. – 02.10. – Режим доступу : <https://www.bbc.com/news/world-latin-america-58777244>.

Тисячі людей вийшли на вулиці у містах Бразилії на знак протесту проти президента країни Жаїра Болсонару. Протести були організовані опозиційними партіями та профспілками і відбулися рівно за рік до виборів у країні. Багато бразильців обурені тим, як президент діяв під час пандемії – загинуло понад 600 тис. людей. Нові протести відбуваються після кількох мітингів на підтримку Ж. Болсонару у вересні. Вони розцінювалися як спроба продемонструвати, що президент все ще може залучити величезну

кількість прихильників після того, як останні опитування показали його відставання на 9 % від свого суперника Луїза Інасіо Лула да Сілви.

Еквадор

Valencia, Alexandra. Ecuador president calls for dialogue with indigenous on second day of protests [Президент Еквадору закликає до діалогу з корінним населенням на другий день протестів] / A. Valencia // Reuters. – London, 2021. – 27.10. – Режим доступу : <https://www.reuters.com/world/americas/ecuador-president-calls-dialogue-with-indigenous-second-day-protests-2021-10-27/>.

Президент Еквадору Гільєрмо Лассо закликав до діалогу після другого дня протестів груп корінного населення та громадянського суспільства проти підвищення цін на бензин і заявив, що його уряд утримуватиме сили безпеки на автомагістралях для підтримки порядку. Тисячі демонстрантів 26 жовтня пройшли маршем, протестуючи проти підвищення цін Г. Лассо на «додатковий» дешевий бензин, який є найбільш вживаним паливом в Еквадорі. Учасники маршу стверджують, що збільшення витрат несправедливо лягає на звичайних громадян, які вже економічно страждають через пандемію COVID-19.

Туніс

Ebel, Francesca. Tunisia protest shows rift over president's seizure of power [Протест в Тунісі свідчить про розкол через захоплення влади президентом] / F. Ebel // The Associated Press. – New York, 2021. – 10.10. – Режим доступу : <https://apnews.com/article/business-africa-tunisia-tunis-225d9c92689b0eb65d160d2e79650782>.

Кілька тисяч демонстрантів зібралися в центрі Тунісу в знак протесту проти консолідації влади президентом Каїсом Саїдом. Акція протесту відбила все більш помітний розкол в туніському суспільстві з приводу дій президента. К. Саїд заявивши, що прагне врятувати країну від загострення економічної, політичної і медичної кризи, своїм указом наділив себе владою і частково призупинив дію конституції 2014 р. Дії К. Саїда виявилися широко популярними серед тих, хто вважає його борцем з корупцією та політичною елітою країни. Суспільство стурбоване тим, що його дії сигналізують про повернення до автократії, проти якої тунісці повстали в 2011 р., що призвело до, так званої, «арабської весни».

Чилі

Chile president on new probe of mining operation [Президент Чилі про нове розслідування правопорушень на гірничодобувному підприємстві] // Euronews. – Lyon, 2021. – 09.10. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/10/09/chile-president-on-new-probe-of-mining-operation>.

Президент Чилі Себастьян Піньєра заявив, що не вітає нове розслідування правопорушень на гірничодобувному підприємстві, що належить його родині і розташоване в екологічно чистому районі. Рішення прокуратури про порушення розслідування було викликано новими викриттями про шахту Домінга у витокі з, так званих, Паперів Пандори (Pandora Papers). Коментарі президента прозвучали в той момент, коли десятки протестуючих зібралися перед президентською резиденцією, закликаючи до захисту місцевих морських видів і навколишнього середовища поблизу гірничодобувного району. Протестуючі були проти використання навколишнього середовища в якості «розмінної

монети» для підприємств, що приносить користь С. Піньєрі і його близьким.

БОРОТЬБА З КОРУПЦІЄЮ ТА ЗЛОЧИННІСТЮ

Бразилія

Royo Gual, Joan. El informe que acusa a Bolsonaro de crimen contra la Humanidad llega a la Fiscalía [Звіт про звинувачення Ж. Болсонару в злочині проти людства надійшов до прокуратури] / J. Royo Gual // El Mundo. – Madrid, 2021. – 27.10. – Режим доступу :

<https://www.elmundo.es/internacional/2021/10/27/61799bdffc6c83ba028b45a0.html>.

Майбутнє президента Бразилії **Жаїра Болсонару** тепер в руках прокуратури. Генеральний прокурор республіки отримав звіт, підготовлений спеціальною комісією Сенату, в якому Ж. Болсонару звинувачується в дев'яти злочинах, у тому числі злочині проти людства, за діяльність під час пандемії Covid-19. Тепер прокурору доведеться вирішити, чи офіційно судити Ж. Болсонару та інших кваліфікованих політиків (міністрів і депутатів), які також згадуються у звіті.

Колумбія

Capturan a ‘Otoniel’, jefe del Clan del Golfo y el narco más buscado de Colombia [Схопили «Отоніеля», главу «Клану Затоки» та найбільш розшукуваного наркоторговця в Колумбії] // El Mundo. – Madrid, 2021. – 24.10. – Режим доступу :
<https://www.elmundo.es/internacional/2021/10/24/61749050fc6c83ed288b4680.html>.

В Колумбії під час проведення операції під назвою «Озіріс» було захоплено найбільш розшукуваного наркоторговця в Колумбії **Даріо Антоніо Усугу Давіда**. За словами президента Колумбії **Івана Дукє Маркеса**, цей арешт став найбільшим ударом по торгівлі наркотиками з часів падіння П. Ескобара в 1993 р. Уряд Колумбії вважає «Отоніеля» одним з найбільш розшукуваних наркоторговців у країні і пропонував винагороду до 3 млрд песо (майже 800 тис. дол.) за його голову тоді, як Сполучені Штати, які внесли його в «список Клінтона» найнебезпечніших наркоторговців і відмивачів грошей у світі, пропонували до 5 млн дол.

***

Сидоржевський, Максим. У Колумбії затримано найбільш розшукуваного наркобарона / М. Сидоржевський // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 24.10. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/427AA>.

Влада Колумбії повідомила про затримання найбільш розшукуваного наркобарона країни **Даріо Антоніо Усугу Давіда**, який відомий за прізвиськом «Отоніель». Як повідомили в уряді країни, цього ватажка злочинного угруповання Clan del Golfo було затримано у лісистій місцевості неподалік від кордону з Панамою на північному заході Колумбії. В спецоперації із затримання **Даріо Антоніо Усуги Давіда**, який понад 10 років переховувався від влади, брало участь близько 500 поліцейських та 22 гелікоптери. «Це найзначніший удар по наркоторгівлі в нашій країні в цьому столітті», – заявив президент Колумбії **Іван Дукє Маркес** у своєму відеозверненні. За його словами, затримання наркоторговця можна порівняти лише з вбивством силами безпеки у 1993 р. знаменитого наркоторговця П. Ескобара. **Даріо Антоніо Усугу Давіда** показали закованим у наручники під час прямої телевізійної трансляції. Після затримання його перевезли до столиці країни Боготи, де його утримуватимуть за посилених заходів безпеки.

Україна

Гончаров, Костянтин. В. Зеленський помилував 31 засудженого військовослужбовця / К. Гончаров // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 08.10. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/41K0z>.

Президент України Володимир Зеленський підписав указ про помилування 31 засудженого військовослужбовця. Зазначається, що В. Зеленський підтримав пропозицію комісії у питаннях помилування, яка рекомендувала главі держави звільнити або ж частково зменшити термін відбування покарання для 31 засудженого військовослужбовця. Президент взяв до уваги ступінь тяжкості вчинених злочинів, строк фактичного відбуття покарання, особи засуджених, їхній сімейний стан, поведінку до вчинення злочину та інші обставини.

ДОСТРОКОВЕ ПРИПИНЕННЯ ПОВНОВАЖЕНЬ

Чехія

Mortkowitz, Siegfried. Czech president too ill to work, powers to be handed to PM Babiš [Президент Чехії занадто хворий, щоб працювати, повноваження будуть передані прем'єр-міністру А. Бабішу] / S. Mortkowitz // POLITICO. – Brussels, 2021. – 18.10. – Режим доступу : <https://www.politico.eu/article/czech-president-ill-power-hand-pm-andrej-babis/>.

Лікарі, які лікують президента Чехії Мілоша Земана, заявляють, що він фізично нездатний виконувати свої службові обов'язки і не може назвати нового прем'єр-міністра. В результаті Сенат працює над передачею конституційних повноважень М. Земана нинішньому прем'єр-міністру А. Бабішу та спікеру Палати депутатів Р. Вондрачеку, члену руху ANO А. Бабіша. Цей крок ускладнює очікувану передачу влади після недавніх парламентських виборів у Чехії, коли трипартійна коаліція «Разом» перемогла ANO. Через день після виборів М. Земана доставили до лікарні і процес формування нового уряду перебував у стані невпевненості значною мірою тому, що ні лікарня, ні персонал М. Земана не надали жодної інформації про його стан.

***

Журавльова, Ольга. У Сенаті Чехії заявили про неієздатність президента М. Земана / О. Журавльова // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 19.10. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/41qLD>.

Президент Чехії Мілош Земан не може виконувати свої службові обов'язки через проблеми зі здоров'ям. Про це заявив спікер чеського Сенату М. Вистрчил з посиланням на звіт лікарні. Він повідомив, що довгостроковий прогноз для М. Земана «надзвичайно невизначений». Також спікер назвав малоімовірним повернення президента до роботи в найближчі кілька тижнів. М. Земан перебуває у реанімації у шпиталі в Празі. Точний діагноз чеського лідера не розголошують, проте відомо, що він хворіє на цукровий діабет та невротію ніг, через що останнім часом пересувався на інвалідному візку.

ЕКОЛОГІЧНА ПОЛІТИКА

Бразилія

Журавльова, Ольга. На президента Бразилії подали до МКС у Гаазі через знищення лісів Амазонії / О. Журавльова // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 12.10. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/41a1H>.

Група кліматичних активістів подала скаргу до Міжнародного кримінального суду в Гаазі з вимогою розпочати розслідування щодо президента Бразилії **Жаїра Болсонару** через знищення лісів Амазонії. Йому закидають «злочини проти людяності». Позивачем виступила австрійська екологічна організація AllRise, до якої приєдналися кліматичні активісти з інших країн. На їхнє переконання, дії Ж. Болсонару та його адміністрації «безпосередньо пов'язані з негативними наслідками зміни клімату у всьому світі». Це перша судова скарга, де позивач прямо прив'язує вирубку лісів до втрати людських життів.

ЕКОНОМІЧНА І ФІНАНСОВА ПОЛІТИКА

Ліван

Lebanese president says forensic audit of central bank begins [Президент Лівану заявив про початок аудиту центрального банку] // Xinhua. – Beijing, 2021. – 21.10. – Режим доступу : http://www.news.cn/english/2021-10/21/c_1310260469.htm.

Президент Лівану **Мішель Аун** під час зустрічі зі спеціальним координатором ООН по Лівану Д. Вронцькою заявив, що міжнародна аудиторська компанія Alvarez & Marsal розпочала аудит центрального банку Лівану. Аудит було зупинено, коли консалтингова компанія Alvarez & Marsal з реструктуризації відмовилася, заявивши, що не отримала необхідних даних від центрального банку.

Мексика

Mexico to reserve lithium exploitation for nation, says president [Президент заявив, що Мексика збереже для держави використання літію] // Xinhua. – Beijing, 2021. – 02.10. – Режим доступу : http://www.news.cn/english/2021-10/02/c_1310222836.htm.

Президент Мексики **Андрес Мануель Лопес Обрадор** заявив, що запропонував законодавцям ухвалити закон, який зробить розвідку та виробництво літію виключним правом держави. Цей захід є частиною запропонованих реформ щодо електроенергетики, які його адміністрація подала до Конгресу і які мають на меті зміцнити державну Федеральну комісію з електроенергетики та регулювати розвідку літію. «У майбутньому все, що має відношення до розвідки та видобутку літію, належить нації, тобто тільки мексиканська держава зможе використати це на благо нації», – сказав президент на пресконференції в Куернаваці, столиці центрального штату Морелос. «Це стратегічний мінерал, технологічна промисловість та сучасна промисловість не зможуть розвиватися без літію», – зазначив А. М. Лопес Обрадор.

***

Mexico's electric power reform seeks cleaner energy production, says president [Реформа електроенергетики Мексики прагне до більш чистого виробництва енергії, каже президент] // Xinhua. – Beijing, 2021. – 16.10. – Режим доступу : http://www.news.cn/english/2021-10/16/c_1310247971.htm.

Президент **Андрес Мануель Лопес Обрадор** заявив, що законопроект про реформу електроенергетичного сектору Мексики, який уряд нещодавно направив до Конгресу, спрямований на прискорення переходу на чисту енергію за рахунок збільшення інвестицій у гідроелектростанції. На щоденній пресконференції президент сказав, що пропозиція змінити статті 25, 27 та 28 конституції є «впорядкованим переходом» до виробництва чистої енергії. «Ми повинні гарантувати, що ціни на електроенергію не піднімуться, літій піде на користь мексиканцям і буде вироблятися чиста енергія. Ми можемо це зробити», – сказав

він журналістам. А. М. Лопес Обрадор підкреслив, що його адміністрація покращує 14 гідроелектростанцій країни, з метою подвоєння їх виробництва з нинішніх 9 %.

Нігерія

Saliu, Olatunji. Roundup: Nigerian president defends gov't borrowing plan to support economic growth [Президент Нігерії захищає план позик уряду для підтримки економічного зростання] / O. Saliu // Xinhua. – Beijing, 2021. – 08.10. – Режим доступу : http://www.news.cn/english/2021-10/08/c_1310230943.htm.

Президент Нігерії Мухаммаду Бухарі захистив урядовий план запозичень у бюджеті на 2022 р., пояснивши, що метою є підтримка економічного зростання та стабільності. М. Бухарі, представляючи законопроект про асигнування країни до 2022 р. на суму 16,39 трлн найр (близько 39,9 млрд дол.) на спільному засіданні двопалатного законодавчого органу в Абуджі, зазначив, що деякі критики висловили стурбованість у зв'язку з використанням урядом позик для фінансування бюджетних розривів. «Вони мають право бути стурбованими. Однак ми вважаємо, що рівень боргу федерального уряду все ще знаходиться в межах розумного. Позики належать до конкретних стратегічних проектів і можуть бути перевірені публічно», – сказав лідер Нігерії. За його словами, через останні екзистенційні виклики країнам у всьому світі довелося перевищити свої фіскальні пороги, щоб економіка вижила і процвітала.

***

Asadu, Bchinedu. Nigeria launches digital currency “to drive economic growth” [Нігерія запускає цифрову валюту для стимулювання економічного зростання] / B. Asadu // The Associated Press. – New York, 2021. – 25.10. – Режим доступу : <https://apnews.com/article/technology-business-economy-lagos-nigeria-d732e5950a335e727cd0b0b0f05d74d9>.

Нігерія запустила цифрову валюту, яка є важливим кроком уперед в еволюції грошей у густонаселеній країні Африки. Президент Мухаммаду Бухарі заявив на презентації, що «цифрова валюта може сприяти економічному зростанню та збільшити ВВП економіки Нігерії, однієї з найбільших країн в Африці, на 29 млрд дол. протягом наступних 10 років». Використання цифрової валюти «може допомогти перемістити набагато більше людей та підприємств з неформального у формальний сектор, тим самим збільшивши податкову базу країни», – сказав М. Бухарі.

Північна Корея

Tong-Hyung, Kim. North Korean leader calls for improved living conditions [Лідер Північної Кореї закликає до поліпшення рівня життя] / K. Tong-Hyung // The Associated Press. – New York, 2021. – 10.10. – Режим доступу : <https://apnews.com/article/business-pyongyang-united-states-north-korea-south-korea-9dae40dca583d404d2593fcb5ff243a7>.

Лідер Північної Кореї Кім Чен Ін в промові з нагоди 76-ї річниці заснування правлячої Робочої партії закликав подолати «похмуру ситуацію», з якою зіткнулася країна, і докласти більше зусиль для поліпшення умов життя і харчування свого народу. Аналітики кажуть, що Ч. І. Кім переживає, мабуть, найважчий момент свого майже десятиліття при владі. Йому не вдалося домогтися такого необхідного ослаблення санкцій на саміті з президентом США Дональдом Трампом в 2018 і 2019 рр., потім пандемія коронавірусу змусила Північну Корею закрити свої кордони і спровокувала подальший економічний шок

після десятиліть безгосподарності й санкцій щодо програми зі створення ядерної зброї.

Португалія

Portugal cannot miss «new cycle of wealth creation»: president [Португалія не може пропустити «новий цикл створення багатства»: президент] // Xinhua. – Beijing, 2021. – 06.10. – Режим доступу : http://www.news.cn/english/2021-10/06/c_1310228026.htm.

Президент країни **Марселу Ребелу де Соза** на церемонії з нагоди 111-ї річниці заснування Португалії заявив, що країна не може втратити «новий цикл створення багатства» після пандемії COVID-19. М. Ребелу де Соза сказав, що його країна добре використовує європейські фонди для відновлення економіки і це зробить країну «більш інклюзивною», а також допоможе «двом мільйонам бідних людей» і ще деяким, що перебувають «під загрозою бідності». За його словами, Португалія повинна очолити Європу в цьому «новому економічному циклі, орієнтованому на клімат, енергетику, цифрові технології, науку, технології та оновлення виробничого сектора». «У нас є додаткові засоби фінансування, які слід використовувати суворо, ефективно та прозоро», – сказав президент.

Росія

Isachenkov, Vladimir. Putin says relations with Biden “working and stable” [Путін каже, що відносини з Байденом «робочі і стабільні»] / V. Isachenkov // The Associated Press. – New York, 2021. – 13.10. – Режим доступу : <https://apnews.com/article/nobel-prizes-business-russia-vladimir-putin-media-4d233a2d6a2ddabf876695b195472b55>.

Президент Росії **Володимир Путін**, виступаючи під час панельної дискусії на міжнародній енергетичній конференції в Москві, заявив, що Росія готова збільшити поставки природного газу. Він гнівно відкинув твердження деяких європейських експертів і політиків про те, що Росія затримує поставки газу, зазначивши, що поставки російського газу за рік зросли на 15 % і скоро досягнуть наступного рівня. В. Путін стверджував, що недавно побудований газопровід «Північний потік-2» буде кращим для споживачів, оскільки він на 2 тис. км коротший українського маршруту, що призведе до зниження цін на газ.

Сальвадор

Renteria, Nelson. El Salvador to use bitcoin gains to fund veterinary hospital, president says [За словами президента, Сальвадор буде використовувати прибутки від біткоїнів для фінансування ветеринарної медицини] / N. Renteria // Reuters. – London, 2021. – 10.10. – Режим доступу : <https://www.reuters.com/business/finance/el-salvador-use-bitcoin-gains-fund-veterinary-hospital-president-says-2021-10-10/>.

Президент **Наїб Букеле** заявив, що Сальвадор інвестує частину прибутку в 4 млн дол., отриманого від операцій з біткоїнами, на будівництво ветеринарної лікарні. Біткоїн втратив майже 10 % своєї вартості 9 вересня, після того, як країна Центральної Америки першою у світі дозволила використання криптовалюти як законного платіжного засобу. Але за останній тиждень вона зросла більш, ніж на 30 % до найвищих показників з травня. За словами Н. Букеле, Bitcoin Trust, санкціонований Конгресом у серпні, із залишком у 150 млн дол. тепер має «надлишок» у 4 млн дол. «Тому ми вирішили вкласти частину цих грошей у це: ветеринарну лікарню для наших пухнастих друзів», – написав Н. Букеле у Twitter. Н. Букеле сказав, що ветеринарна лікарня буде надавати базову та невідкладну

допомогу, а також реабілітацію.

США

Вінкельмаєр, Аніта. Д. Байден підписав закон про запобігання шатдауну у США / А. Вінкельмаєр // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 01.10. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/417xr>.

Президент США **Джо Байден** підписав законопроект про тимчасове фінансування роботи федерального уряду. Документ має запобігти, так званому, частковому шатдауну. Так у США називається тимчасова ситуація, коли державні установи частково вимушені призупинити свою діяльність. Шатдаун настає в разі, якщо Сенат США, Палата представників і президент не можуть вчасно домовитися про подальше фінансування. За кілька годин до крайнього терміну документ схвалили обидві палати Конгресу США за підтримки обох партій. Документ містить положення про фінансування американського уряду, виділення додаткових коштів на ліквідацію наслідків надзвичайних ситуацій і допомогу біженцям із Афганістану.

***

Overly, Steven. White House scrambles to address looming Christmas crisis [Білий дім намагається вирішити проблему різдвяної кризи] / S. Overly // POLITICO. – Brussels, 2021. – 12.10. – Режим доступу : <https://www.politico.com/news/2021/10/13/supply-chain-christmas-crisis-515874>.

Президент США **Джо Байден** поспішає зняти затори у складному ланцюжку поставок судноплавства країни, оскільки це загрожує зірвати святковий сезон для мільйонів американців. Білий дім значною мірою спирається на портових операторів, транспортні компанії та профспілки, щоб цілодобово розвантажувати кораблі та перевозити вантажі на склади по всій країні. Д. Байден зустрінеться з лідерами галузі, перш ніж виступити з промовою про зусилля адміністрації щодо усунення проблем. Безлад у ланцюжку поставок може створити нові економічні та політичні потрясіння для Д. Байдена. Порожні полиці магазинів можуть підірвати плани відновлення економіки та вплинути на довіру споживачів.

***

Daly, Matthew. New wind farms would do US coastlines under Biden plan [Згідно з планом Байдена, нові вітряні електростанції будуть побудовані на береговій лінії США] / M. Daly // The Associated Press. – New York, 2021. – 13.10. – Режим доступу : <https://apnews.com/article/business-gulf-of-mexico-wind-power-environment-and-nature-e91e930df8b002390da02e524e7f6441>.

Сім великих офшорних вітряних електростанцій будуть побудовані на східному і західному узбережжях та в Мексиканській затоці відповідно до плану президента США **Джо Байдена**. Це проекти з розгортання 30 гігават морської вітрової енергії до 2030 р., яка генерує достатньо електроенергії для живлення більш 10 мільйонів будинків. Вони є частиною плану Д. Байдена по боротьбі з глобальним потеплінням і можуть запобігти близько 78 мільйонів метричних тонн викидів вуглекислого газу, що призводять до потепління планети, при одночасному створенні до 77 тис. робочих місць.

Франція

Davies, Pascale. Emmanuel Macron unveils a €30 billion plan to create France's "high

tech champions of the future” [Емманюель Макрон представляє план на 30 мільярдів євро зі створення у Франції «чемпіонів в області високих технологій майбутнього»] / P. Davies // Euronews. – Lyon, 2021. – 12.10. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/next/2021/10/12/macron-unveils-a-30-billion-plan-to-create-france-s-high-tech-champions-of-the-future>.

Президент Франції Емманюель Макрон оприлюднив план вартістю 30 млрд євро зі створення «чемпіонів в області високих технологій майбутнього». Мета, яка отримала назву «Франція 2030», полягає в тому, щоб інвестувати кошти протягом п'яти років у такі сектори як робототехніка, напівпровідники, електромобілі, а також ядерні та відновлювальні джерела енергії. План Е. Макрона з розвитку промисловості з'явився за шість місяців до президентських виборів у Франції, коли він намагається отримати голоси в промислових центрах. «Ми креативна країна, це закладено в нашій ДНК», – сказав Е. Макрон. Противники Е. Макрона вже розкритикували новий план.

***

Leali, Giorgio. Macron's €30B end-of-term bet to make France great again [Е. Макрон зробив ставку 30 млрд євро, щоб Франція знову стала великою] / G. Leali // POLITICO. – Brussels, 2021. – 12.10. – Режим доступу : <https://www.politico.eu/article/france-injects-e30b-into-strategic-sectors-including-nuclear-to-boost-independence/>.

За шість місяців до президентських виборів президент Франції Емманюель Макрон оприлюднив проєкт «Франція 2030», інвестиційний план вартістю 30 млрд євро, спрямований на реіндустріалізацію країни після коронавірусної кризи. Пакет вливатиме державні гроші в атомну промисловість та різноманітні інші сектори – від електромобілів до сільського господарства, від космосу до біотехнологій та культурного контенту, наприклад телевізійних програм. Лейтмотивом плану є зменшення залежності Франції від іноземного імпорту. «Ключем до всього цього є наша незалежність», – сказав Е. Макрон під час двохгодинної промови в Єлисейському палаці, в якій він виклав основні моменти плану. Частина готівки плану «Франція 2030» – від 3 до 4 млрд євро – вже може бути доступна в 2022 р. Подобиці плану не публікуються, але представник Єлисейського палацу заявив, що «немає особливих побоювань» щодо сумісності плану з правилами державної допомоги ЄС.

***

French president announces 800-mln-euro investment in industrial robotics [Президент Франції оголосив про інвестиції в промислову робототехніку на суму 800 млн євро] // Xinhua. – Beijing, 2021. – 26.10. – Режим доступу : http://www.news.cn/english/europe/2021-10/26/c_1310268335.htm.

Президент Франції Емманюель Макрон оголосив про інвестиційний пакет на суму 800 мдн євро у промислову робототехніку. «Мета полягає в реіндустріалізації Франції за допомогою технологій завтрашнього дня, щоб уникнути переїзду в країни з низькими витратами», – сказав президент під час свого візиту до Сент-Етьєна. «Нам потрібно роботизувати, оцифрувати нашу галузь. – сказав він. – Мета проєкту – просувати протягом 5 років промисловий сектор, який поєднує автоматизацію виробництва, штучний інтелект та підключені об'єкти». «Ми допоможемо розгорнути реальну промислову трансформацію, яка дозволить реіндустріалізувати Францію, а не розглядати рішення 30-и річної давнини», – сказав Е. Мкрон.

ЗАСОБИ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ

Білорусь

Belarus classifies social media channels as ‘extremist’ in new crackdown [Білорусь класифікує канали соцмереж як «екстремістські» в ході нових репресій] // Reuters. – London, 2021. – 29.10. – Режим доступу : <https://www.reuters.com/world/europe/belarus-classifies-social-media-channels-extremist-new-crackdown-2021-10-29/>.

Міністерство внутрішніх справ Білорусі класифікувало три найпопулярніші опозиційні канали в соціальних мережах країни як екстремістські організації. Означена подія означає, що людям загрожує до семи років ув'язнення за підписку на канали соціальних мереж такі, як Telegram, широко використовувалися під час масових вуличних протестів проти президента **Олександра Лукашенка** минулого року як для координації демонстрацій, так і для поширення кадрів жорстокого розгону поліції.

Нігерія

Nigerian president lifts ban on Twitter with conditions [Президент Нігерії скасував заборону на Twitter з умовами] // Xinhua. – Beijing, 2021. – 01.10. – Режим доступу : http://www.news.cn/english/africa/2021-10/01/c_1310222049.htm.

Президент Нігерії **Мухаммаду Бухарі** заявив, що розпорядився скасувати заборону на роботу Twitter у країні, але тільки у випадку, якщо каліфорнійський гігант відповідає певним умовам, наданим урядом. М. Бухарі сказав, що його адміністрація прийняла рішення дозволити громадянам Нігерії продовжувати використовувати платформу для бізнесу та позитивних відносин після того, як Twitter звернувся до уряду, щоб вирішити ситуацію. Представники Нігерії та Twitter зустрілися для вирішення низки ключових питань, що межують з національною безпекою та реєстрацією Twitter, фізичною присутністю та представництвом у Нігерії, а також справедливим оподаткуванням, вирішенням суперечок тощо.

Туніс

Tunisia closes TV, radio stations critical of president [Туніс закриває теле- та радіостанції, які критикують президента] // Reuters. – London, 2021. – 27.10. – Режим доступу : <https://www.reuters.com/article/idUSL1N2RN0S1>.

Незалежний медіа-регулятор Тунісу НАІСА заявив, що закрив телевізійну станцію Nesma TV, що належить лідеру партії «Серце Тунісу», і релігійну радіостанцію, заявивши, що обидві працюють без ліцензії. Ці станції критикували президента **Каїса Саїда**, який захопив виконавчу владу в липні, що його опоненти називають державним переворотом. Раніше цього місяця НАІСА також закрила радіостанцію Zaytouna, яка також не була ліцензована та критикувала К. Саїда.

Україна

Нинько, Дар'я. «Жодної нової деталі»: В. Зеленський вперше прокоментував розслідування Pandora Papers / Д. Нинько // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 17.10. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/41nAg>.

Президент України **Володимир Зеленський** запевняє, що ні він, ні представники студії «Квартал 95» не займалися відмиванням грошей. Коментуючи розслідування Pandora Papers, Глава держави зазначив, що не побачив там «жодної нової деталі». «В 2019 р. все те

саме кіно я бачив на каналах олігарха **Петра Порошенка**, тому що розумів, що проти мене нічого нема, «бруд» ніякого нема, – сказав В. Зеленський, – Все це стара історія, я все це чув, все це бачив, всі ці деталі. Тішить, що жодної нової деталі я не побачив. Це вказує на те, що з 2019 р. на мене як на Президента України нічого товариш Петро так і не знайшов».

Філіппіни

Philippines president congratulates journalist Ressa on Nobel Prize [Президент Філіппін привітав журналістку М. Рессу з Нобелівською премією] // Reuters. – London, 2021. – 11.10. – Режим доступу : <https://www.reuters.com/world/asia-pacific/philippines-president-congratulates-journalist-ressa-nobel-prize-spokesperson-2021-10-11/>.

Офіс президента Філіппін **Родріго Дутерте** привітав журналістку М. Рессу з отриманням Нобелівської премії миру, назвавши це «перемогою філіппінки». М. Ресса, засновниця філіппінського сайту новин Rappler, та росіянин Д. Муратов розділили премію 2021 р. М. Ресса бореться з численними юридичними викликами в судах, пов'язаними з розслідувальною звітністю її порталу про уряд Р. Дутерте, його криваву війну з наркотиками та використання соціальних медіа для націлювання на опонентів. «Це перемога філіппінців і ми дуже раді цьому», – сказав представник президента на черговій пресконференції, відповідаючи на питання про те, що ця премія означає для уряду.

ЗБРОЙНІ ПОВСТАННЯ І ПЕРЕВОРОТИ

Чилі

Chilean president declares state of emergency amid conflict in south [Президент Чилі оголосив надзвичайний стан на тлі конфлікту на півдні] // Xinhua. – Beijing, 2021. – 13.10. – Режим доступу : http://www.news.cn/english/2021-10/13/c_1310241508.htm.

Президент Чилі **Себастьян Піньєра** оголосив надзвичайний стан у південних провінціях Біобіо, Арауко, Мальєко та Каутін на тлі загострення насильства у конфлікті з корінним народом мапуче. «Серйозна ситуація вимагає від держави використання інституційних засобів, конституційних механізмів та законів для захисту населення, охорони громадського порядку та верховенства права та забезпечення конституційно визнаних прав», – сказав президент з урядового палацу в Сантьяго. Надзвичайний стан триватиме 15 днів і може бути продовжений ще на 15 днів відповідно до конституції Чилі.

ІНАВГУРАЦІЯ ПРЕЗИДЕНТА

Гвінея

Mamady Doumbouya: Guinea coup leader sworn in as president [Мамаді Думбуя: Гвінейський лідер перевороту присягнув на посаду президента] // BBC. – London, 2021. – 01.10. – Режим доступу : <https://www.bbc.com/news/world-africa-58761621>.

Полковник **Мамаді Думбуя** був приведений до присяги тимчасовим президентом Гвінеї після перевороту, який призвів до повалення **Альфи Конде**. 41-о річний колишній французький легіонер стає другим наймолодшим лідером Африки після 38-и річного **Ассімі Гойти** з Малі, який також здійснив військове захоплення. Полковнику М. Думбуї заборонено брати участь у майбутніх виборах відповідно до планів відновлення цивільного панування. Переворот 5 вересня був широко засуджений. Західноафриканська організація Ecowas та Африканський союз призупинили роботу в Гвінеї. Крім того, Ecowas ввів санкції проти лідерів перевороту і вимагав повернення до конституційного ладу протягом шести

місяців. Виступаючи у палаці Мохаммеда V у Конакрі, новий президент сказав, що його місією є «відновлення держави» шляхом написання нової конституції, боротьби з корупцією, зміни виборчої системи та проведення «вільних, надійних та прозорих» виборів. Він також пообіцяв «поважати всі національні та міжнародні зобов'язання, які підписала країна».

***

Samb, Saliou. Guinea swears in coup leader as interim president [Гвінея приводить до присяги лідера державного перевороту в якості тимчасового президента] / S. Samb // Reuters. – London, 2021. – 01.10. – Режим доступу : <https://www.reuters.com/world/africa/guinea-swears-coup-leader-interim-president-2021-10-01/>.

Лідер гвінейської хунти **Мамаді Думбуя** був призначений тимчасовим президентом, щоб слідкувати за тим, як регіональна влада буде намагатися здійснити швидкий перехід до конституційного правління після повалення 5 вересня президента **Альфи Конде**. Церемонія приведення до присяги пройшла в палаці Мохаммеда V в столиці Конакрі, при цьому була помітна відсутність більшості глав західноафриканських держав, які погодилися в минулому місяці накласти санкції на членів хунти і їх родичів.

***

Guinea: Mamady Doumbouya sworn in as transitional president [Гвінея: Мамаді Думбуя присягнув як перехідний президент] // Xinhua. – Beijing, 2021. – 01.10. – Режим доступу : http://www.news.cn/english/africa/2021-10/01/c_1310222257.htm.

Лідер перевороту в Гвінеї **Мамаді Думбуя** присягнув перед Верховним судом Гвінеї як перехідний президент. На церемонії були присутні послы, акредитовані в Гвінеї, та малійська делегація на чолі з президентом Національної перехідної ради Малі М. Діау. «Я, Мамаді Думбуя, Президент Перехідного періоду, клянусь перед народом Гвінеї зберігати у всій лояльності національний суверенітет, поважати та забезпечувати повагу до положень Хартії переходу, людської гідності, законів та положень республіки, виконувати мої функції в інтересах нації, закріплювати демократичні здобутки, гарантувати незалежність вітчизни та цілісність національної території», – сказав М. Думбуя в своїй інавгураційній промові.

Естонія

Alar Karis sworn in as president of Estonia [Алар Каріс склав присягу президента Естонії] // Xinhua. – Beijing, 2021. – 12.10. – Режим доступу : http://www.news.cn/english/2021-10/12/c_1310238171.htm.

Алар Каріс склав присягу нового президента Естонії на церемонії, що відбулася в парламенті країни. Експрезидентка Естонії **Керсті Кальюлайд** заявила, що для неї було «чесною» служити своїй країні 5 років. У своїй першій промові на посаді президента А. Каріс торкнувся широкого спектру тем, починаючи від необхідності Естонії підтримувати добрі відносини зі своїми союзниками, через труднощі, спричинені високими цінами на електроенергію для сімей у країні, до його прагнення міцної та єдиної Європи.

КОРУПЦІЯ

Еквадор

Los presidentes de Chile, Ecuador y República Dominicana, señalados en los ‘Papeles de Pandora’ [Президенти Чилі, Еквадору та Домініканської Республіки згадуються в

«Паперах Пандори»] // *El Mundo*. – Madrid, 2021. – 04.10. – Режим доступу : <https://www.elmundo.es/internacional/2021/10/04/615aab57fdddfffb5748b4589.html>.

Декілька правителів з усього світу, включаючи президента Чилі **Себастьяна Піньєру**, президента Еквадору **Гільєрмо Лассо** та президента Домініканської Республіки **Луїса Абінадера** згадуються в «Паперах Пандори» – міжнародному журналістському розслідуванні, яке розкриває інформацію про приховування активів політиків та інших публічних діячів. Розслідування, яке ґрунтується на витоку 11,9 мільйона документів з 14 компаній щодо фінансових послуг по всьому світу, було проведене Міжнародним консорціумом журналістів-розслідувачів, в ньому взяли участь близько 600 журналістів з десятків ЗМІ. У випадку з президентом Чилі С. Піньєрою, місцеві ЗМІ розкрили факт продажу на Віргінських Британських островах фірми «*Minera Dominga*» бізнесмену К. А. Делано, «одному з його друзів дитинства». Згідно з даними, родина президента продала компанію А. Делано за двома договорами. В одному, підписаному у Чилі, зазначалася сума в 14 млн дол., а в іншому, підписаному на Віргінських островах, сума складала вже 138 млн дол. Продаж відбувся у грудні 2010 р., коли С. Піньєра вже дев'ять місяців перебував на посту президента.

КУЛЬТУРА, ОСВІТА, НАУКА США

Daly, Matthew. Biden to restore 3 national monuments cut by Trump [Байден відновить 3 національних пам'ятника, захист яких зняв Трамп] / M. Daly // *The Associated Press*. – New York, 2021. – 08.10. – Режим доступу : <https://apnews.com/article/joe-biden-donald-trump-lifestyle-business-environment-1d8b5a0ff3814f78c5e8bc97c37fc32e>.

Президент США **Джо Байден** відновить два великих національних пам'ятника в Юті, які були в центрі давньої суперечки про державні землі, і окремих морських заповідників в Новій Англії, який ще недавно використовувався для комерційного рибальства. Захист навколишнього середовища на всіх трьох пам'ятках був знятий колишнім президентом **Дональдом Трампом**. Д. Байден «виконує ключову обіцянку» по відновленню пам'ятників до їх повного розміру і «підтримує давній принцип, згідно з яким національні парки, пам'ятники та інші території Америки, які охороняються, повинні бути захищені назавжди. «Рішення переглянути питання щодо пам'ятників було частиною великого плану по боротьбі зі зміною клімату та перегляду «шкідливої» політики адміністрації Д. Трампа.

Україна

Бурдига, Ігор. В. Зеленський доручив розібратись з російськими гастролерами уряду, РНБО та СБУ / І. Бурдига // *Deutsche Welle*. – Bonn, 2021. – 27.10. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/42FAR>.

Президент України **Володимир Зеленський** перенаправив електронну петицію з вимогою повністю заборонити на території України гастролі російських артистів до КМУ, РНБОУ та СБУ. У відповіді Глава держави повідомив, що попросив їх опрацювати внесені пропозиції та питання щодо удосконалення системи організації концертів артистів із РФ. Петицію зареєстрував український продюсер і телеведучий І. Кондратюк. «Я впевнений, що громадяни країни-агресора, які працюють в сфері розваг (...) насправді не несуть ніякої культури (...). Це неприродно, коли артист виступає і для росіян-окупантів, і для

окупованих ними українців. Любов до носіїв культури агресора розвиває в українцях так званий шведський синдром», – аргументував свою позицію шоумен. На переконання І. Кондратюка, виключення можливі лише для тих російських діячів, які публічно виступили проти агресії РФ, зокрема – письменника В. Шендеровича, акторки Л. Ахеджакової, музиканта А. Макаревича. Його петиція зібрала необхідні 25 тис. підписів за три тижні.

Франція

Caulcutt, Clea. Macron condemns ‘inexcusable’ 1961 massacre of Algerians in Paris [Е. Макрон засуджує «невиправдану» розправу над алжирцями в Парижі в 1961 р.] / С. Caulcutt // POLITICO. – Brussels, 2021. – 16.10. – Режим доступу : <https://www.politico.eu/article/macron-algeria-massacre-bezons-bridge/>.

Президент Франції Емманюель Макрон засудив вбивство десятків алжирців під час придушення поліцією протестів у Парижі 60 років тому, як «невиправдані» злочини, але він не допустив офіційних вибачень за різанину. «Репресії були жорстокими та кривавими», – йдеться у заяві Єлисейського палацу. Е. Макрон відвідав церемонію в присутності родичів загиблих, учасників кампанії та ветеранів руху за незалежність Алжиру. Президент Франції пішов далі свого попередника Франсуа Олланда, який визнав у 2012 р., що протестувальники Алжиру були вбиті під час «кривавих репресій».

МІГРАЦІЙНА ПОЛІТИКА

США

Fox, Ben. New Biden rules would limit arrest, deportation of migrants [Нові правила Байдена обмежать арешт і депортацію мігрантів] / B. Fox // The Associated Press. – New York, 2021. – 01.10. – Режим доступу : <https://apnews.com/article/immigration-donald-trump-joe-biden-mexico-arrests-af64610730b9c603b592101e4a7ddfa8>.

Зіткнувшись з критикою свого підходу до імміграції, адміністрація Джо Байдена оголосила про нові правила, які вимагають від влади переслідувати тільки мігрантів, які недавно перетнули кордон країни без дозволу або які представляють загрозу суспільній безпеці. Нові правила були прийняті у зв'язку з тим, що президент Д. Байден піддався критиці з боку союзників за те, що він покладався на органи охорони здоров'я часів Дональда Трампа для швидкого вигнання мігрантів на кордоні США і Мексики, а також зіткнувся з критикою республіканців за те, що він не зробив достатньо, щоб протистояти різкому зростанню кількості мігрантів, які прагнуть в'їхати в країну.

МІСЦЕВІ ВИБОРИ

Грузія

Megrelidze, Sophiko. Georgia votes in election shadowed by ex-president's arrest [Грузія голосує на виборах на тлі арешту експрезидента] / S. Megrelidze // The Associated Press. – New York, 2021. – 02.10. – Режим доступу : <https://apnews.com/article/europe-elections-arrests-voting-georgia-e496dda8ba063a57e18387091f57056c>.

Опитування громадської думки в Грузії показали, що більше половини електорату в колишній радянській республіці не визначилися з вибором перед виборами, на яких головними суперниками є правляча партія «Грузинська мрія» і Об'єднаний національний

рух, заснований **Міхеїлом Саакашвілі**. Голосування відбулося на наступний день після арешту колишнього президента у вигнанні М. Саакашвілі, який повернувся в країну, щоб спробувати заручитися підтримкою опозиції. Він був заочно засуджений до шести років позбавлення волі за звинувачення, пов'язаними з насильницьким розгоном протесту і рейдом на телеканал, організованим політичним суперником. Президент країни **Саломе Зурабішвілі**, колишній союзник першого міністра закордонних справ М. Саакашвілі, заявила, що не розглядатиме пропозицію про помилування М. Саакашвілі.

***

Joly, Josephine. Mikheil Saakashvili: Thousands rally to call for release of Georgia's ex-president [Тисячі мітингарів за звільнення експрезидента Грузії Міхеїла Саакашвілі] / J. Joly // Euronews. – Lyon, 2021. – 15.10. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/10/15/mikheil-saakashvili-thousands-rally-to-call-for-release-of-georgia-s-ex-president>.

Тисячі людей вийшли на вулиці Тбілісі, щоб вимагати звільнення з в'язниці експрезидента Грузії **Міхеїла Саакашвілі**, який був заарештований і поміщений у в'язницю, коли повернувся з України. Він сказав, що ризикував поверненням, щоб спробувати активізувати опозицію перед місцевими виборами. 53-х річний прозахідний реформатор і засновник основної опозиційної сили Грузії був заочно засуджений за звинуваченням у зловживанні службовим становищем до шести років тюремного ув'язнення в 2018 р. Він заперечує будь-які порушення і оголосив голодування через кілька годин після арешту. Мітинг за участю близько 30 тис. чоловік на площі Свободи в Тбілісі підкреслив напруженість напередодні другого туру виборів мерів шести найбільших міст Грузії.

Південно-Африканська Республіка

South African President Cyril Ramaphosa campaigns for ANC in Cape Town [Президент ПАР М. С. Рамафоса проводить кампанію за ANC у Кейптауні] // Xinhua. – Beijing, 2021. – 22.10. – Режим доступу : http://www.news.cn/english/2021-10/22/c_1310260703.htm.

Президент ПАР **Матамела Сиріл Рамафоса**, який також є президентом правлячого Африканського національного конгресу (ANC), відвідав Кейптаун, щоб заохотити громадян голосувати за ANC під час майбутніх муніципальних виборів. Жителі ПАР підуть на вибори, щоб обирати керівництво на столичному, районному та місцевому рівнях у понад 200 муніципалітетах по всій країні. М. С. Рамафоса сказав жителям Кейптауна, що ANC зробить усе можливе, щоб відродити муніципалітети в Західнокапській провінції, пообіцявши, що ANC може внести зміни, оскільки політична сила оновлюється та перебудовується, щоб забезпечити та задовольнити потреби людей.

НАДЗВИЧАЙНІ СИТУАЦІЇ

Польща

Mikulski, Jakub. Prezydent podpisał rozporządzenie w sprawie przedłużenia stanu wyjątkowego [Президент підписав указ про продовження надзвичайного стану] / J. Mikulski // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 01.10. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/spoleczenstwo/art18975901-prezydent-podpisał-rozporzadzenie-w-sprawie-przedluzenia-stanu-wyjątkowego>.

Після того, як Сейм дав згоду на продовження надзвичайного стану, президент Польщі **Анджей Дуда** підписав указ про продовження надзвичайного стану, запроваджений в частині Підляського воєводства та в частині Люблінського воєводства. Президент звернувся до Сейму з проханням дати згоду на продовження надзвичайного стану на 60 днів. Дебати щодо цієї пропозиції пройшли у Сеймі, після чого відбулося голосування. З прийняттям заяви про продовження надзвичайного стану в районі частини Підляського воєводства та частини Люблінського воєводства поблизу кордону з Білоруссю, були згодні 237 народних депутатів. 179 проголосували проти, 31 утримався. Загалом, Сейм прийняв цю пропозицію.

НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА

Білорусь

Belarus president says hundreds detained after Minsk shooting incident [Президент Білорусі повідомив про сотні затриманих після стрілянини в Мінську] // Reuters. – London, 2021. – 01.10. – Режим доступу : <https://www.reuters.com/world/europe/belarus-president-says-hundreds-detained-after-minsk-shooting-incident-2021-10-01/>.

Президент Білорусі **Олександр Лукашенко** заявив, що сотні людей були затримані після інциденту зі стріляниною, під час якого в Мінську загинули співробітник ІТ-фірми та співробітник КДБ. Правозахисна група «Вясна-96» заявила, що 84 людини були затримані після стрілянини. Reuters не може самостійно підтвердити кількість затриманих. «Ми не пробачимо їм смерті цього хлопця», – цитує видання слова О. Лукашенка, маючи на увазі смерть офіцера КДБ.

Еквадор

Ecuador declara el estado de excepción por la inseguridad a causa del narcotráfico [Еквадор оголошує надзвичайний стан через відсутність безпеки завдяки незаконному обігу наркотиків] // El Mundo. – Madrid, 2021. – 19.10. – Режим доступу : <https://www.elmundo.es/internacional/2021/10/19/616e621ee4d4d846388b45c0.html>.

Уряд Еквадору оголосив надзвичайний стан на всій території країни для захисту громадських сил (поліції та військових) під час вжиття заходів по боротьбі зі злочинністю. Президент Еквадору **Гільєрмо Лассо** оголосив надзвичайний стан на 60 днів через, на його думку, «серйозну внутрішню хвилю» і «збільшення злочинної активності», особливо в провінціях, де статистика попереджає про зростання злочинності. Президент, який доповнив своє виконавче рішення посланням до нації, оголосив про створення підрозділу правового захисту громадських сил, відповідального за захист поліцейських або солдатів, на яких можуть подати позов у рамках заходів безпеки.

Єгипет

Egypt's President Sisi ends state of emergency for the first time in years [Президент Єгипту А. Ф. Ас-Сісі вперше за останні роки скасував надзвичайний стан] // Reuters. – London, 2021. – 26.10. – Режим доступу : <https://www.reuters.com/world/middle-east/egypts-president-sisi-ends-state-emergency-first-time-years-2021-10-25/>.

Президент Єгипту **Абдель Фаттах Ас-Сісі** заявив, що надзвичайний стан буде скасовано вперше за багато років. Єгипет запровадив надзвичайний стан у квітні 2017 р. після смертельних вибухів у церквах і з тих пір регулярно його продовжував з інтервалом у

три місяці, незважаючи на покращення ситуації з безпекою. «Єгипет став ... оазисом безпеки і стабільності в регіоні», – написав А. Ф. Ас-Сісі у Facebook. Тому було прийняте рішення вперше за багато років скасувати продовження надзвичайного стану в усіх районах країни.

***

Egypt not to extend years-long state of emergency: president [Президент Єгипту не буде продовжувати надзвичайний стан на три роки] // Xinhua. – Beijing, 2021. – 26.10. – Режим доступу : http://www.news.cn/english/2021-10/26/c_1310268397.htm.

Президент Єгипту **Абдель Фаттах Ас-Сісі** заявив, що скасував продовження багаторічного надзвичайного стану по всій країні. «Я радий, що ми розділяємо разом момент, якого ми довго чекали. Єгипет став, завдяки своїм великим людям і вірним людям, оазисом безпеки та стабільності в регіоні», – написав А. Ф. Ас-Сісі на своєму офіційному сайті. Він додав, що єгиптяни є «справжніми авторами» цього рішення через свою щире участь у всіх зусиллях щодо розвитку та будівництва. «Оголошуючи це рішення, я з усією честю та вдячністю згадую наших героїчних мучеників, без яких ми б не досягли безпеки та стабільності», – сказав А. Ф. Ас-Сісі.

Мозамбік

Mozambique president calls on insurgents to surrender after key militant killed [Президент Мозамбіку закликає повстанців здатися після вбивства ключового бойовика] // Reuters. – London, 2021. – 04.10. – Режим доступу : <https://www.reuters.com/world/africa/mozambique-president-calls-insurgents-surrender-after-key-militant-killed-2021-10-04/>.

Президент Мозамбіку **Філіпе Н'юсі** закликав бойовиків-ісламістів з крайньої півночі здатися, заявивши, що їм нікуди тікати, після того як союзники з Руанди, Мозамбіку та ПАР витіснили їх з території, яку ті окупували. Коментарі Ф. Н'юсі з нагоди Дня миру та національного примирення надійшли на наступний день після того, як регіональні південноафриканські сили заявили, що вони вбили вищого лідера бойовиків-ісламістів разом з 18 іншими бійцями під час наступу 25 вересня.

Північна Корея

Kim reviews powerful missiles at weapon convention [Кім розглядає потужні ракети на виставці систем озброєнь] // Euronews. – Lyon, 2021. – 12.10. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/10/12/kim-reviews-powerful-missiles-at-weapon-convention>.

Лідер Північної Кореї **Кім Чен Ін** оглянув потужні ракети, розроблені для нанесення ядерних ударів по материковій частині США і пообіцяв побудувати «непереможну» армію, щоб впоратися з тим, що він назвав стійкою ворожістю США. Назвавши Сполучені Штати «джерелом» нестабільності на Корейському півострові, Ч. І. Кім сказав, що найважливіша мета його країни – володіння «непереможним військовим потенціалом», якому ніхто не наважиться кинути виклик. В постійній спробі вбити клин між Вашингтоном і Сеулом він використав свою промову на виставці систем озброєнь, щоб підкреслити, що військова міць країни не націлена на Південну Корею. Виставка була першою в своєму роді з тих пір, як Ч. І. Кім прийшов до влади в кінці 2011 р.

Україна

Бурдига, Ігор. В. Зеленський: Використовуємо безпілотники лише для захисту / І. Бурдига // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 29.10. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/42Mdg>.

«Збройні сили України використовують наявне у них озброєння лише для захисту суверенітету і територіальної цілісності та лише у відповідь на порушення режиму тиші на сході України з боку сепаратистів», – запевнив журналістів в Одесі Президент України **Володимир Зеленський**. «Ми не наступаємо, ми тільки відповідаємо. До речі, ми відповідаємо згідно з домовленостями про режим припинення вогню. Саме в цьому форматі і діятиме Україна», – цитує пресслужба слова Глави держави. В. Зеленський запевнив, що Збройні сили України «використовують безпілотники лише для захисту і робитимуть це і далі».

НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА

Туніс

Tunisia president promises ‘dialogue’ over political system [Президент Тунісу обіцяє «діалог» щодо політичної системи] // Reuters. – London, 2021. – 21.10. – Режим доступу : <https://www.reuters.com/world/africa/tunisia-president-says-he-will-launch-dialogue-over-political-system-electoral-2021-10-21/>.

Президент Тунісу **Каїс Саїд** заявив, що розпочне «національний діалог» щодо зміни виборчого законодавства та політичної системи, але не повідомив подробиць про те, як він розвіє міжнародні занепокоєння щодо захоплення ним майже повної влади. К. Саїд прийняв виконавчу владу в липні, а у вересні відмінив більшу частину конституції. Критики назвали ці кроки переворотом, а Європейський Союз закликав до відновлення демократичного порядку. За словами К. Саїда, в обговоренні не буде «тих, хто вкрав гроші народу, і зрадників». Він також розкритикував те, що він назвав іноземним втручанням, закликаючи світові держави «повернути контрабандні туніські гроші європейським та міжнародним банкам».

Туреччина

Turkey’s president says ambassadors ‘persona non grata’ [Президент Туреччини назвав послів «персонами нон-грата»] // BBC. – London, 2021. – 25.10. – Режим доступу : <https://www.bbc.com/news/av/world-europe-59024668>.

Президент Туреччини **Реджеп Тайїп Ердоган** попросив міністерство закордонних справ країни оголосити 10 послів, здебільшого з країн-членів НАТО, «персонами нон-грата» за підтримку критика уряду, який перебуває у в’язниці, О. Кавала. Опозиціонер перебуває у в’язниці більше чотирьох років за протести та невдалий переворот, але його досі не засудили.

ОХОРОНА ЗДОРОВ’Я

Білорусь

Szozzyn, Ruslan. Białoruś: Czy dyktator schował listę ofiar koronawirusa [Білорусь: чи приховав диктатор список жертв коронавірусу?] / R. Szozzyn // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 11.10. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/spoleczenstwo/art19004871-bialorus-czy-dyktator-schowal-liste-ofiar-koronawirusa>.

Через пандемію та репресії депопуляція країни **Олександра Лукашенка** б'є історичні рекорди. Вперше після початку Другої світової війни у білоруській столиці спостерігається скорочення населення. За даними Білоруського статистичного управління (Белстат), на кінець 2020 р. у 2-х мільйонному Мінську було на 10 тис. жителів менше, ніж у грудні 2019 р. «Вибори та пандемія коронавірусу з усіма наслідками», – пише незалежний білоруський портал «Наша Ніва». У січні в Білорусі проживало 9,34 мільйони жителів, а за рік населення країни скоротилося більш ніж на 61 тис. Це рекордний і найгірший результат за майже два десятиліття. Пенсіонери також на диво швидко вмирають. У 2020 р. їх було на 46 тис. менше, ніж у 2019 р., а всього за вісім місяців цього року вже на понад 60 тис. менше, ніж у 2020 р.

Болгарія

Brezar, Aleksandar. Bulgaria's COVID nightmare that no one wants to own [Ніхто не хоче взяти відповідальність за болгарський жах COVID] / A. Brezar // Euronews. – Lyon, 2021. – 29.10. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/10/29/bulgaria-s-covid-nightmare-that-no-one-wants-to-own>.

Болгарія наразі очолює глобальний рейтинг смертності від COVID на душу населення за два тижні до проведення дострокових виборів утретє в 2021 р., які мають відбутися 14 листопада. Програмний директор Центру ліберальних стратегій у Софії Р. Смілова вважає, що саме президент **Румен Радев** може запобігти подальшому розоренню країни вірусом, але не до виборів. «Відповідальність за вирішення питання лежить на президенті. Це він призначив тимчасовий уряд», – сказала вона. «Він єдиний, хто, в принципі, може взяти на себе відповідальність зараз, проте я не очікую, що він це зробить, тому що він балотується на переобрання. Тому я не очікую, що щось зміниться до виборів у листопаді», – зробила висновок Р. Смілова.

Бразилія

Savares, Mauricio. Brazilians seek pre-pandemic normalcy as deaths top 600,000 [Бразильці прагнуть повернутися до нормального життя, незважаючи на те, що число загиблих перевищує 600000 чоловік] / M. Savares // The Associated Press. – New York, 2021. – 09.10. – Режим доступу : <https://apnews.com/article/coronavirus-pandemic-soccer-sports-business-pandemics-5bec21dc6234c259a7bf6a94b77aeb46>.

Бразилія має намір повернутися до нормального життя, навіть незважаючи на те, що число загиблих перевищує 600 тис. чоловік. Багато хто в Бразилії продовжують применшувати серйозність пандемії, головним з них є президент **Жаїр Болсонару**, популярність якого впала в основному через хаотичну реакцію уряду на пандемію. Але він не змінив своїх позицій, включаючи рішучу підтримку ліків, які виявилися неефективними проти вірусу. Він також продовжує критикувати обмеження, прийняті мерами і губернаторами, заявляючи, що Бразилії необхідно підтримувати економіку, щоб не завдавати ще більших страждань бідним. Майже три чверті бразильців отримали хоча б одну дозу вакцини, незважаючи на те, що Ж. Болсонару кілька місяців сів сумніви щодо їх ефективності і сам залишається невакцинованим.

Іран

Iran's president says smart COVID-19 restrictions to replace lockdowns [Президент

Ірану каже, що розумні обмеження щодо COVID-19 замінять карантин] // Xinhua. – Beijing, 2021. – 02.10. – Режим доступу : http://www.news.cn/english/2021-10/02/c_1310223535.htm.

Президент Ірану **Ібрагім Райсі** заявив, що розумні обмеження поступово замінять карантини під час пандемії COVID-19. І. Райсі, який виступав на засіданні Національного штабу з питань боротьби з COVID-19, закликав координувати роботу Міністерства охорони здоров'я та Міністерства освіти щодо вакцинації учнів старших 12 років. «Відсутність уваги до гігієни у боротьбі з коронавірусом є дуже небезпечною», – сказав він, додавши, що неправильно вважати, що введення вакцини створить абсолютну безпеку для людей.

Італія

Winfield, Nicole. Italy's president criticizes violent COVID-19 pass protests [Президент Італії критикує насильство на тлі протестів проти вакцинації від COVID-19] / N. Winfield // The Associated Press. – New York, 2021. – 18.10. – Режим доступу : <https://apnews.com/article/coronavirus-pandemic-technology-business-italy-sergio-5d3f1bd8ce34494187b3710f36a8745b>.

Італія стала першою великою європейською країною, яка зажадала від усіх робочих пред'явити докази вакцинації, негативний результат тесту протягом останніх 48 год. або доказ того, що вони недавно вилікувалися від COVID-19, щоб потрапити на робочі міста. Уряд заявив, що цей захід необхідний, щоб економіка Італії, яка в 2020 р. скоротилася на 8,9 %, могла відновитися. Противники заявляють, що ця вимога порушує їх права і накладає тягар як на працівників, так і на роботодавців. Поліція з охорони громадського порядку зіткнулася з протестуючими в порту в місті Трієст, часом використовуючи водомети, щоб відтіснити їх. Президент Італійської Республіки **Серджо Матарелла** різко розкритикував насильство, яке вибухнуло на тлі протестів, заявивши, що воно націлене на те, щоб поставити під загрозу відновлення економіки Італії.

Кенія

Kenya lifts COVID-19 curfew as infection rates ease, president says [Президент Кенії відмінює комендантську годину через COVID-19, оскільки рівень зараження зменшується] // Reuters. – London, 2021. – 20.10. – Режим доступу : <https://www.reuters.com/world/africa/kenyas-president-kenyatta-lifts-coronavirus-curfew-2021-10-20/>.

Президент Кенії **Ухуру Кеніятта** оголосив, що скасовує загальнонаціональну комендантську годину, яка діяла з березня 2020 р. для стримування поширення коронавірусу. За даними міністерства охорони здоров'я, східноафриканська країна з населенням 54 мільйони зафіксувала 252 199 випадків зараження з моменту спалаху пандемії та 5 233 смертей від COVID-19. Наразі вона отримала 7,5 мільйонів доз вакцин і 4,5 мільйони людей отримали принаймні одну дозу. У. Кеніятта сказав, що рівень зараження впав і менше ніж 5 % тестів щодня виявляються позитивними. «Тепер настав час перенести нашу увагу з виживання на сумісне існування з хворобою», – сказав він у телевізійному зверненні.

Південно-Африканська Республіка

S.African president Ramaphosa eases COVID-19 restrictions to lowest level

[Президент М. С. Рамафоса послаблює обмеження через COVID-19 до найнижчого рівня] // Reuters. – London, 2021. – 01.10. – Режим доступу : <https://www.reuters.com/world/africa/safrican-president-ramaphosa-eases-covid-19-restrictions-lowest-level-2021-09-30/>.

Президент Південно-Африканської Республіки Матамела Сіріл Рамафоса послабив обмеження, спрямовані на боротьбу з пандемією коронавірусу, до найнижчого в країні рівня, що є другим таким послабленням цього місяця, оскільки країна прагне відкрити свою економіку до початку літніх канікул. У своєму телевізійному зверненні М. С. Рамафоса оголосив, що тенденції пандемії означають, що низку існуючих обмежень можна послабити. На додаток до послаблення комендантської години, яка діяла з півночі до 4 ранку, М. С. Рамафоса оголосив, що максимальна кількість людей, яким дозволено збиратися на відкритому повітрі, зросте до 2 тис. з 500 тоді, як максимальна кількість людей, яким дозволено бути присутніми на похоронах, може подвоїтися до 100.

Росія

Moscow to go into lockdown amid daily record COVID deaths and infections [Москва буде заблокована через інфекції COVID] // Euronews. – Lyon, 2021. – 21.10. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/10/22/moscow-to-go-into-lockdown-amid-daily-record-covid-deaths-and-infections>.

Протягом декількох тижнів Росія б'є щоденні рекорди по смертності та інфікування COVID, рекорди, пов'язані з низьким рівнем вакцинації. Кампанія вакцинації залишається трудомісткою через широко поширену недовіру. Президент Росії Володимир Путін оголосив загальнонаціональний тиждень з 30 жовтня 2021 р. У Кремлі заявили, що в цей період президент утримається від особистого відвідування будь-яких заходів і буде працювати віддалено. В. Путін знову закликав своїх співвітчизників проявити «відповідальність». Прохання повторив прем'єр-міністр М. Мішустін, який закликав росіян «прислухатися до президента».

Румунія

Mcgrath, Stephen. Hungary offers to care for Romanian COVID-19 patients [Угорщина пропонує допомогу румунським пацієнтам з COVID-19] / S. Mcgrath // The Associated Press. – New York, 2021. – 07.10. – Режим доступу : <https://apnews.com/article/coronavirus-pandemic-business-romania-hungary-europe-a12b428393879805b51414b22d57b23b>.

Угорщина запропонувала сусідній Румунії допомогу в догляді за пацієнтами з коронавірусом, оскільки країна стикається з тривожним сплеском випадків COVID-19 і браком ліжок для інтенсивної терапії, що ставить її систему охорони здоров'я на грань колапсу. Румунія, країна Європейського Союзу з населенням 19 мільйонів чоловік, є другою найменш вакцинованою країною в ЄС – повністю вакциновано 34 % дорослих в порівнянні з 74 % у всьому блоці. Кількість щоденних випадків захворювання різко зросла до рекордного рівня – понад 15 тис. Вперше з початку пандемії в Румунії за один день було зареєстровано понад 300 смертей. Президент Румунії Клаус Йоганніс назвав те, що відбувається «катастрофою».

США

Miller, Zeke. Biden, a convert to vaccine mandates, champions compliance [Байден виступає за вакцинацію] / Z. Miller // The Associated Press. – New York, 2021. – 07.10. – Режим доступу : <https://apnews.com/article/coronavirus-pandemic-joe-biden-business-health-6e758dc5e24320677e48f58cbfca37bf>.

Президент Джо Байден виступив за вимогу вакцинації проти COVID-19, визначивши, що приблизно 67 мільйонів невакцинованих дорослих американців її мають отримати. «Немає іншого способу перемогти пандемію, крім як вакцинувати переважну більшість американців. Хоча я не поспішав зробити це відразу, тому мені довелося перейти до вимог. Послухайте, я знаю, що вимоги до вакцинації – це жорсткі ліки, непопулярні для одних, політика для інших, але вони рятують життя і змінюють правила гри для нашої країни», – сказав Д. Байден. Вимоги президента отримала широку суспільну підтримку. Люди сподіваються покласти край пандемії, що забрала життя понад 700 тис. чоловік в Сполучених Штатах, а підприємства розглядають вакцинацію як дорожню карту на шляху до поживлення економіки.

***

Lim, David. Biden's billion-dollar testing plan could struggle with a winter reality [План тестування Д. Байдена на 1 млрд дол. може протистояти зимовій реальності] / D. Lim // POLITICO. – Brussels, 2021. – 12.10. – Режим доступу : <https://www.politico.com/news/2021/10/12/biden-testing-not-enough-515733>.

Адміністрація Джо Байдена планує втричі збільшити обсяги постачання національних тестів на COVID-19, однак експерти в галузі охорони здоров'я стверджують, що цього, ймовірно, буде недостатньо для задоволення зростаючого попиту. Білий дім оголосив, що витратить 1 млрд дол. на збільшення доступу до домашніх тестів, кінцевою метою якого є надання 200 млн дол. щомісяця до кінця 2021 р. Це буде включати виробництво тесту з лабораторій ACON, який дозволило Управління з контролю за продуктами та ліками. Але керівники промисловості та експерти в галузі охорони здоров'я, включаючи колишніх федеральних чиновників, кажуть, що уряду доведеться зробити ще більше на фронті тестування. Очікується, що попит на домашні тести зросте восени та взимку, оскільки адміністрація Д. Байдена ухвалює правила, які вимагатимуть від компаній, що мають більше 100 працівників, гарантувати, що будь-які нещеплені працівники проходять тестування щонайменше щотижня.

Узбекистан

Uzbekistan starts producing Russian Sputnik V vaccine [Узбекистан починає виробництво російської вакцини «Спутник V».] // Reuters. – London, 2021. – 07.10. – Режим доступу : <https://www.reuters.com/world/asia-pacific/uzbekistan-starts-producing-russian-sputnik-v-vaccine-2021-10-07/>.

В Офісі президента Шавката Мірзіяєва повідомили, що Узбекистан розпочав виробництво російської вакцини «Спутник V» від COVID-19 всередині країни у рамках спільного проєкту з Росією. Країна Центральної Азії також виробляє на своїй території вакцину ZF-UZ-VAC2001, розроблену Китаєм.

Україна

Ukraine hits all-time COVID-19 death record amid vaccine hesitancy [Україна

досягла рекордного рівня смертності від COVID-19 на тлі нерішучості щодо вакцини] // Euronews. – Lyon, 2021. – 21.10. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/10/21/ukraine-hits-all-time-covid-19-death-record-amid-vaccine-hesitancy>.

В останні кілька тижнів Україна зіткнулася з неухильним зростанням захворюваності COVID-19, що змусило уряд ввести обмеження на доступ до громадських місць і використання громадського транспорту. Обмежувальні заходи привели до розквіту чорного ринку підроблених сертифікатів про вакцинацію. Президент України **Володимир Зеленський** провів нараду, присвячену шляхам боротьби з цією практикою. Незважаючи на зростаюче зараження, уряд неохоче вводить новий карантин. Він прагне уникнути подальшої шкоди для економіки, ослабленою конфліктом з сусідньою Росією. «Є тільки два шляхи – вакцинація або ізоляція», – сказав В. Зеленський.

***

Бурдига, Ігор. В. Зеленський закликав українців «увімкнути мозок» і вакцинуватись / І. Бурдига // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 29.10. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/42MLD>.

Президент України **Володимир Зеленський** закликав представників місцевого самоврядування збільшувати темпи вакцинації населення від коронавірусу. «Я дуже прошу, щоб ми всі з вами виключили соцмережі саме з цього питання і включили всі мозок. Треба вакцинуватися. На сьогодні це не страшилки, це дійсно єдине рішення», – заявив він під час виступу на Конгресі місцевих та регіональних влад в Одесі.

ПАРЛАМЕНТСЬКІ ВИБОРИ

Чехія

Hutt, David. Meet the new anti-corruption party that wants to clean up the Czech Republic [Вибори в Чехії: Бабіш залишається лідером за підтримки президента] / D. Hutt // Euronews. – Lyon, 2021. – 04.10. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/10/04/pandora-papers-will-the-babis-allegations-help-a-new-anti-corruption-party-in-the-czech-el>.

Парламентські вибори в Чехії пройдуть 8 і 9 жовтня 2021 р. на тлі кризи COVID-19 і його соціальних і економічних наслідків. Після виборів 2017 р. Чеською Республікою керує уряд меншості, на чолі з прем'єр-міністром А. Бабішем, якій балотується на переобрання. Президент Чехії **Мілош Земан** вже заявив, що використає свої президентські повноваження для призначення прем'єр-міністром лідера партії, що набрала найбільшу кількість голосів. «У А. Бабіша є дуже сильний союзник в особі президента М. Земана і оскільки головними противниками А. Бабіша є дві коаліції, які М. Земан не визнає в якості політичних суб'єктів, він збирається знову призначити А. Бабіша», – сказав політолог І. Пехе.

***

Hutt, David. Andrej Babis believes he has a secret weapon in the Czech elections: Viktor Orban [Андрій Бабіш вважає, що на чеських виборах у нього є секретна зброя: Віктор Орбан] / D. Hutt // Euronews. – Lyon, 2021. – 08.10. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/10/08/andrej-babis-believes-he-has-a-secret-weapon-in-the-czech-elections-viktor-orban>.

Прем'єр-міністр Чехії А. Бабіш балотується на другий термін, але для нього це важка битва. Хоча партія А. Бабіша лідирує в опитуваннях, вона, швидше за все, не отримає

достатньої кількості місць для управління в поодинці, а її нинішній партнер по коаліції, соціал-демократи, за прогнозами, або взагалі не увійдуть до парламенту, або втратять місця в нижніх рядах. Президент Чехії **Мілош Земан**, стан здоров'я якого викликає суперечки напередодні виборів, вже дав зрозуміти, що хоче, щоб А. Бабіш сформував наступний уряд. М. Земан може дозволити А. Бабішу залишитися прем'єр-міністром без підтримки парламенту, що призведе до конституційної кризи, яка може тривати більше року, можливо, навіть до наступних президентських виборів в січні 2023 р. Лідери опозиції пригрозили, що, якщо це станеться, вони спробують відсторонити М. Земана з посади через клопотання в Сенаті.

ПОЛІТИЧНА БОРОТЬБА

Ірак

Iraqi president calls for calm amid dispute over election results [Президент Іраку закликав до спокою на тлі суперечок щодо результатів виборів] // Xinhua. – Beijing, 2021. – 16.10. – Режим доступу : http://www.news.cn/english/2021-10/16/c_1310247957.htm.

Президент Іраку **Бархам Саліх** закликав заперечувати щодо дострокових виборів, щоб заспокоїтися і вдатися до закону для збереження стабільності країни. «Ми закликаємо всі сторони зайняти відповідальну національну позицію, зберігати спокій та уникати будь-якої ескалації, яка може вплинути на суспільний мир і безпеку», – сказав Б. Саліх. Президент закликав виборчу комісію та судову владу відслідковувати усі скарги та апеляції, подані тими, хто відкидає результати виборів з високим професіоналізмом, відповідальністю та повною неупередженістю.

Нікарагуа

Detienen en Nicaragua a líderes empresariales a dos semanas de las elecciones [Лідерів бізнесу заарештували в Нікарагуа за два тижні до виборів] // El Mundo. – Madrid, 2021. – 22.10. – Режим доступу : <https://www.elmundo.es/internacional/2021/10/22/6172fffae4d4d849478b46bb.html>.

За два тижні до виборів, на яких президент Нікарагуа **Даніель Ортега** претендує на свій четвертий термін поспіль, було заарештовано двох провідних лідерів нікарагуанської бізнес-спільноти, збільшивши список заарештованих опонентів. За останні чотири місяці вже заарештовано 39 осіб, у тому числі 7 кандидатів у президенти, політичних та громадських лідерів, бізнесменів та журналістів. У заяві Національна поліція повідомила, що затримала президента та віцепрезидента Вищої ради приватного підприємництва COSEP, які «розслідуються за відмивання грошей та здійснення дій, що підривають незалежність, суверенітет і самовизначення, підбурюють до іноземного втручання у внутрішні справи, вимагають військового втручання, організовують фінансування іноземних держав для здійснення терористичних актів».

Польща

La oposición polaca se moviliza en defensa de la permanencia en la UE [Польська опозиція мобілізується на захист стабільності в ЄС] // El Mundo. – Madrid, 2021. – 10.10. – Режим доступу : <https://www.elmundo.es/internacional/2021/10/10/61631714e4d4d81c658b458a.html>.

Польська опозиція практично повністю мобілізувалася проти рішення

Конституційного суду, яке відкидає принцип верховенства права спільноти, на тлі закликів її лідерів «захищати» стабільність перебування країни в Європейському Союзі. У відеотрансляції через свої соціальні мережі основна опозиційна партія Plataforma Cívica закликає підтримати демонстрації, скликані по всій країні лідером опозиції Д. Туском. Малгожата Кідава-Блонська, кандидат в президенти 2020 р., з'явилася разом з іншими партійними діячами, закликавши поляків «захищати європейську Польщу в цей вирішальний момент». Інші лідери такі, як Роберт Бедронь з лівої коаліції і колишній президент **Александр Квасневський**, висловили свою підтримку мітингам і оголосили про свою участь в марші. Д. Туск, який головував у польському уряді протягом двох термінів і у 2011 р. відмовився від національної політики, щоб очолити Європейську раду, також попередив, що Варшава може вийти з ЄС «раніше, ніж ви думаєте». Він розкритикував ставлення уряду президента **Анджея Дуди** до Брюсселя, який, за словами Д. Туска, «руйнує репутацію» Польщі в Європі.

Росія

Colás, Xavier. Alexei Navalny, el enemigo número uno de Putin [Олексій Навальний, ворог В. Путіна номер один] / X. Colás // El Mundo. – Madrid, 2021. – 20.10. – Режим доступу : <https://www.elmundo.es/internacional/2021/10/20/61702e2621efa0b3518b4571.html>.

Європейський парламент присудив премію імені Сахарова за свободу совісті 2021 р. російському опозиціонеру та антикорупційному активісту Олексію Навальному, головному лідеру російського інакомислення і головному ворогу президента Росії **Володимира Путіна**. Наразі 45-и річний О. Навальний відбуває два з половиною роки ув'язнення за розкрадання в 2014 р. У Росії та за її межами це рішення критикували за політичну мотивацію. Російського опонента В. Путіна зараз чекає нове кримінальне розслідування з боку влади, за яке його можуть засудити ще до 10 років позбавлення волі.

Туніс

Ebel, Francesca. Tunsians march to support president's usurpation of power [Тунісці виступили на підтримку узурпації влади президентом] / F. Ebel // The Associated Press. – New York, 2021. – 03.10. – Режим доступу : <https://apnews.com/article/africa-tunisia-north-africa-tunis-d263d2b69760eb869c29b1db07e9925a>.

Тисячі тунісців взяли участь в демонстраціях в Тунісі та інших містах, продемонструвавши підтримку нещодавньої консолідації влади президента **Каїса Саїда** – крок, який його критики назвали переворотом і який виявився широко популярним серед туніської громадськості. 22 вересня К. Саїд доповнив свої «виняткові заходи» оголошенням нового конституційного ладу, фактично зупинивши дію частини конституції країни 2014 р. і передавши широкі законодавчі повноваження президенту, давши йому право керувати за допомогою указу. Ісламістська партія Ennahdha, яка була відсунута на другий план діями президента, зібрала тисячі людей на акції протесту проти цього рішення.

***

Hasnaoui, Adnen. The US and EU must put pressure on Tunisia before it's too late [США і ЄС повинні чинити тиск на Туніс, поки не стало надто пізно] / A. Hasnaoui // Euronews. – Lyon, 2021. – 04.10. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/10/04/the-us-and-eu-must-put-pressure-on-tunisia-before-it>.

s-too-late-view.

Туніс, який довгий час вважався єдиним в арабському світі демократичним успіхом, скочується до авторитаризму і тиранії з боку президента **Каїса Саїда**. В останні місяці К. Саїд почав монополізувати всі три гілки політичної влади в країні: законодавчу, виконавчу і судову. Захоплення влади К. Саїдом підтримується авторитарними арабськими державами Єгипту, Саудівської Аравії і ОАЕ. На думку президента Магрибського інституту сталого розвитку А. Хаснауї, міжнародне співтовариство не повинно приймати порожні запевнення К. Саїда в тому, що він буде захищати демократію країни, за чисту монету. У Тунісу все ще є можливість змінити курс і повернутися на демократичний шлях, який був плодом більш ніж десятирічної боротьби його народу. Міжнародне співтовариство повинно виступити на підтримку Тунісу, поки не стало надто пізно.

Україна

Гончаров, Костянтин. В. Зеленський запевняє, що не вирішив про другий термін / К. Гончаров // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 03.10. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/41Cb4>.

Президент України **Володимир Зеленський** заявив, що наразі не вирішив, чи балотуватиметься на другий термін. Про це він сказав на пресконференції в Трускавці за результатами зустрічі з депутатами парламентської фракції «Слуга народу». «Я нічого не вирішував про другий термін. Я говорив, що вважаю, що ми виконали 30-35 % своєї програми, а половина терміну вже минула», – сказав він. За словами президента, якщо українська влада не буде «швидко працювати», то реалізувати передвиборну програму не вдасться. Водночас В. Зеленський наголосив, що якщо він встигне все зробити за 4,5 р., то за пів року до кінця каденції він з посади не піде.

Філіппіни

Вінкельмаєр, Аніта. Президент Філіппін Родріго Дутерте піде з політики у 2022 р. / А. Вінкельмаєр // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 02.10. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/41Ale>.

Президент Філіппін **Родріго Дутерте** несподівано оголосив, що піде з політики після закінчення свого президентського терміну 30 червня 2022 р. Р. Дутерте заявив, що не братиме участі в виборах віцепрезидента країни у 2022 р. «Скоряючись волі народу, який обрав мене на посаду президента багато років тому, я кажу своїм філіппінським співгромадянам, що діятиму так, як ви хочете, і оголошую сьогодні про мій відхід від політики», – сказав він. Р. Дутерте натомість підтримає свого багаторічного радника К. Го, який подав документи до виборчої комісії для реєстрації своєї кандидатури на виборах віцепрезидента від правлячої партії. Кого партія висуне кандидатом на президентських виборах 2022 р., поки невідомо.

ПРЕЗИДЕНТ І ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Єгипет

Egypt's president appoints new armed forces chief-of-staff [Президент Єгипту призначив нового начальника штабу Збройних сил] // Xinhua. – Beijing, 2021. – 27.10. – Режим доступу : http://www.news.cn/english/2021-10/27/c_1310273171.htm.

Згідно з повідомленням, речника лфичу президента Б. Раді президент Єгипту **Абдель**

Фаттах Ас-Сісі призначив генерал-лейтенанта У. Аскара новим начальником штабу Збройних сил, замінивши генерал-лейтенанта М. Фаріда. Наприкінці 2019 р. У. Аскар був призначений начальником оперативного управління Збройних сил Єгипту. У 2017 р. був помічником міністра оборони.

Киргизстан

Kyrgyz president dismisses Cabinet of Ministers [Президент Киргизстану звільнив Кабінет Міністрів] // Xinhua. – Beijing, 2021. – 12.10. – Режим доступу : http://www.xinhuanet.com/english/asiapacific/2021-10/12/c_1310240502.htm.

Президент Киргизстану **Садир Жапаров** підписав указ про звільнення свого Кабінету Міністрів. Нинішній Кабмін був звільнений і всі члени уряду продовжуватимуть виконувати свої обов'язки до утворення нового. Крім того, президент звільнив Голову Кабінету Міністрів У. Маріпова та призначив виконувачем обов'язків голови Кабінету Міністрів А. Жапарова, який раніше працював заступником голови Кабінету Міністрів і міністром економіки та фінансів.

Перу

Peru's president announces resignation of PM [Президент Перу оголосив про відставку прем'єр-міністра] // Xinhua. – Beijing, 2021. – 07.10. – Режим доступу : http://www.news.cn/english/2021-10/07/c_1310229803.htm.

Президент Перу **Педро Кастільо** оголосив про відставку прем'єр-міністра Г. Беллідо, щоб зберегти «правління країни», занурене в політичне напруження з часу вступу Г. Беллідо на посаду. «Сьогодні я прийняв відставку голови Ради міністрів Г. Беллідо, якому я вдячний за його послуги, надані нації», – сказав президент у загальнонаціональному зверненні. Був опублікований лист Г. Беллідо, де оголошується про його відставку з посади голови Ради міністрів.

Румунія

Crowcroft, Orlando. Romania faces political deadlock after prime minister ousted in no confidence vote [Румунія виявилася в політичному тупику після вотуму недовіри прем'єр-міністру] / O. Crowcroft // Euronews. – Lyon, 2021. – 06.10. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/10/05/romania-s-centre-right-government-toppled-after-losing-confidence-vote>.

Румунія виявилася в політичному тупику після вотуму недовіри прем'єр-міністру Ф. Сіту і зростання суспільного невдоволення. Президент **Клаус Йоганніс**, член Націонал-ліберальної партії, знаходиться під тиском, щоб призначити нового прем'єр-міністра від конкуруючої Соціал-демократичної партії, і у нього є 45 днів, щоб знайти кандидата, який буде прийнятий парламентом. Якщо К. Йоганніс проігнорує ці заклики, парламент може відхилити його кандидатуру і зажадати іншої. Якщо і другий прем'єр-міністр К. Йоганніса буде відхилений, Румунія вперше за всю сучасну історію проведе дострокові вибори. Аналітики кажуть, що, з огляду на важку економічну ситуацію в Румунії і невдоволення наслідками COVID-19, всі політичні партії захочуть уникнути дострокових виборів, щоб не бути покараними виборцями.

***

Rosca, Matei. Romanian president proposes Dacian Cioloș as prime minister

[Президент Румунії пропонує Д. Чолоша на посаду прем'єр-міністра] / М. Rosca // POLITICO. – Brussels, 2021. – 11.10. – Режим доступу : <https://www.politico.eu/article/romania-dacian-ciolos-proposed-prime-minister-by-president-klaus-ihannis/>.

Президент Румунії Клаус Йоганніс висунув Д. Чолоша, лідера партії «Союз порятунку Румунії», на посаду прем'єр-міністра після падіння попереднього уряду. Щоб отримати посаду, він повинен отримати підтримку парламенту протягом 10 днів. Д. Чолош не має більшості у законодавчих органах, а лідери двох найбільших груп – Національно-ліберальної партії та Соціал-демократичної партії – обидва заявили, що не підтримають уряд, очолюваний ЄДР, до офіційного висунення кандидатури К. Йоганніса. «Це честь і велика відповідальність», – сказав Д. Чолош, колишній єврокомісар, який нещодавно заявив, що піде з посади лідера групи «Відновлення Європи» в Європейському парламенті, щоб повернутися до внутрішньої політики.

***

Former PM Dacian Cioloș tasked with forming new Romanian government [Колишньому прем'єр-міністру Дачіану Чолошу доручено сформувати новий румунський уряд] // Euronews. – Lyon, 2021. – 11.10. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/10/11/former-pm-dacian-ciolos-tasked-with-forming-new-romanian-government>.

Президент Румунії Клаус Йоганніс доручив сформувати новий уряд Д. Чолошу, очільнику ліберальної центристської партії «Союз порятунку Румунії», який займав пост прем'єр-міністра Румунії з 2015 по 2017 рр. «Я вирішив призначити прем'єр-міністром Дачіану Чолоша», – сказав К. Йоганніс після консультацій з політичними партіями. Д. Чолош в даний час очолює правоцентристську партію «Союз порятунку Румунії», яка у вересні 2021 р. покинула колишню правлячу коаліцію Румунії. Але несподіваний крок з призначенням 52-и річного політика навряд чи виведе з політичної безвиході країну. Він навряд чи отримає підтримку від румунських лібералів, ультраправа партія «Альянс за об'єднання румун» також виключила можливість голосування за можливий уряд Д. Чолоша.

***

Crowcroft, Orlando. Dacian Cioloș: Why Romania's new PM-designate could face a winter of discontent [Дачіан Чолош: Чому новий призначений прем'єр-міністр Румунії може зіткнутися із невдоволенням] / О. Crowcroft // Euronews. – Lyon, 2021. – 12.10. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/10/12/romania-has-a-new-leader-designate-but-its-political-crisis-is-far-from-over>.

Політична тупикова ситуація в Румунії закінчилася, коли президент Румунії Клаус Йоганніс призначив лідера опозиції і колишнього керівника групи Renew Europe в Європейському парламенті Д. Чолоша прем'єр-міністром після того, як Ф. Сіту був зміщений в результаті вотуму недовіри. Останній крок К. Йоганніса є спробою зробити так, щоб якомога менше румунів назвали його винуватцем, а замість цього направили свій гнів на нову прогресивну партію. Політтехнолог А. Пісароглу сказав Euronews, що К. Йоганніс поставив Д. Чолоша «в неможливе становище: якщо він виграє голосування, йому доведеться очолити Румунію в розпал кризи, а якщо він програє, він тільки побудує свій імідж як той, хто програв» перед прийдешніми виборами. «Це був хороший стратегічний крок президента», – сказав він.

***

Журавльова, Ольга. Політична криза в Румунії: парламент не підтримав кандидатуру прем'єра / О. Журавльова // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 20.10. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/41ur5>.

Парламент Румунії не зміг призначити на посаду прем'єр-міністра Д. Чолоша. Він і запропонований ним уряд не змогли заручитися підтримкою більшості депутатів. Відповідно до румунської конституції, тепер президент Румунії **Клаус Йоганніс** має провести консультації з політичними силами щодо нової кандидатури прем'єр-міністра. Імовірно, це буде політик із лав його Національної ліберальної партії. Якщо і наступний кандидат на посаду очільника уряду не зможе заручитися підтримкою депутатів, у країні може бути оголошено нові парламентські вибори.

***

Rosca, Matei. Romanian president proposes army general as prime minister [Президент Румунії пропонує генерала армії на посаду прем'єр-міністра] / M. Rosca // POLITICO. – Brussels, 2021. – 21.10. – Режим доступу : <https://www.politico.eu/article/romania-prime-minister-coronavirus-wave-dacian-ciolo-nicolae-ciuca/>.

Оскільки Румунія потрапила в політичний глухий кут, президент **Клаус Йоганніс** попросив Н. Чука, тимчасового міністра оборони країни, сформував наступний уряд. Цей запит знаменує собою другу спробу К. Йоганніса врегулювати політичну кризу, яка почалася, коли коаліція розвалилася. Вибір Н. Чука з Національно-ліберальної партії (відомої як PNL) представляє собою зміну поглядів К. Йоганніса. Раніше він віддавав перевагу Ф. Сіцу – лідеру PNL, який зараз виконує обов'язки прем'єр-міністра. «Це неприйнятно продовжувати так, – сказав К. Йоганніс журналістам. – Мені було дуже приємно, що PNL представила новий підхід».

***

Nicolae Ciuca: Romania's defence minister nominated to try and form government [Міністр оборони Румунії Н. Чука призначений прем'єр-міністром для спроби сформувати уряд] // Euronews. – Lyon, 2021. – 22.10. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/10/21/pfizer-booster-dose-95-6-effective-against-covid-symptoms-study>.

Міністр оборони Румунії Н. Чука був призначений президентом прем'єр-міністром, щоб спробувати сформувати новий центристський уряд і вийти з політичного глухого кута, що тривав місяць. «Я вирішив висунути Н. Чука своїм кандидатом на пост прем'єр-міністра», – заявив президент Румунії **Клаус Йоганніс** після зустрічі з лідерами різних парламентських груп. «Політична криза має закінчитися. Зараз. Тепер нам всім потрібно покласти край цій кризі, яка триває так довго, з огляду на кризу пандемії, драматичне становище лікарень в очікуванні зими», – сказав К. Йоганніс.

Туніс

Tunisian president appoints ambassador to U.S. [Президент Тунісу призначив посла в США] // Reuters. – London, 2021. – 05.10. – Режим доступу : <https://www.reuters.com/world/africa/tunisian-president-appoints-ambassador-us-2021-10-04/>.

Президент Тунісу **Каїс Саїд** призначив Х. Т. Бессасі послом у США, через кілька

тижнів після того, як він звільнив її попередницю без пояснень. К. Саїд усунув численних посадових осіб з їхніх посад 25 липня, коли він звільнив прем'єр-міністра, відсторонив парламент і взяв на себе виконавчу владу, що його критики називають переворотом. Згодом, на тлі зростаючого внутрішнього та зовнішнього тиску на нього щодо призначення нового уряду, він призначив нового прем'єр-міністра і сказав, що той сформує кабінет. К. Саїд сказав, що уряд буде відповідати перед ним, а це означає, що новий прем'єр, ймовірно, матиме менше повноважень, ніж попередники.

***

Tunisia gets new government, appoints record number of women [У новому уряді Туніса призначено рекордну кількість жінок] // The Associated Press. – New York, 2021. – 10.10. – Режим доступу : <https://apnews.com/article/business-africa-tunisia-biden-cabinet-cabinets-acc0b7392401bd6a18804ed267ebe6f9>.

Президент Тунісу **Каїс Саїд** призначив Н. Б. Ромдан першою жінкою прем'єр-міністром країни майже через два місяці після того, як він захопив владу, що його противники називають «державним переворотом». Призначення міністрів, оголошених прем'єр-міністром, заповнили вакуум, який зберігався з тих пір, як президент раптово відправив у відставку свій колишній кабінет. У новому кабінеті 10 жінок, включаючи прем'єр-міністра, яка під час церемонії приведення до присяги своїх нових міністрів заявила, що її головним пріоритетом буде боротьба з корупцією.

Франція

Manancourt, Vincent. French trustbuster 'disappointed' at axing [Французький довіритель «розчарований» у русі] / V. Manancourt // POLITICO. – Brussels, 2021. – 09.10. – Режим доступу : <https://www.politico.eu/article/french-trustbuster-disappointed-at-axing/>.

Глава французького управління з питань конкуренції Ізабель де Сілва висловила подив з приводу рішення президента **Емманюеля Макрона** не продовжувати її термін повноважень. І. де Сілва підтвердила, що піде у відставку після закінчення свого мандату після того, як у 2016 р. перейшла на посаду регулятора. І. де Сілва сказала, що новина про те, що Е. Макрон не продовжить її термін, стала шоком. «Ще кілька днів тому я була цілком впевненою, що мене поновлять ... Я хотіла б продовжити, але, очевидно, я поважаю це рішення і сподіваюся, що нова людина продовжить розпочату мною роботу. Особисте розчарування для мене і моєї команди – змиритися», – сказала вона.

ПРЕЗИДЕНТ І ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Бразилія

Royo Gual, Joan. El Senado de Brasil acusa a Bolsonaro de diez delitos en la gestión de la pandemia: «Seres humanos fueron utilizados como cobayas» [Сенат Бразилії звинувачує Ж. Болсонару у десяти злочинах в боротьбі з пандемією: «Людей використовували як морських свинок»] / J. Royo Gual // El Mundo. – Madrid, 2021. – 20.10. – Режим доступу : <https://www.elmundo.es/internacional/2021/10/20/61705a83fdddff95a08b456f.html>.

Після майже півроку роботи спеціальна комісія, відкрита в Сенаті Бразилії для розслідування боротьби з пандемією, дійшла висновку: президенту **Жаїру Болсонару** мають бути пред'явлені звинувачення у десяти злочинах: «Епідемія, що призвела до

смертей, порушення санітарних заходів, підбурювання до злочинів, фальсифікація документів, неправомірне використання державних коштів, ухилення, злочини проти людства, злочини щодо відповідальності, порушення соціальних прав та невідповідність посаді». Сенат прийшов до висновку, що стратегія групового імунітету і початковий бойкот вакцин в кінцевому підсумку призвели до 600 тис. втрачених життів. Ще не було жодного прецеденту подібного в новітній історії Бразилії.

***

Álvares, Débora. Brazil senators recommend Bolsonaro face charges over COVID [Сенатори Бразилії рекомендують пред'явити звинувачення Болсонару у зв'язку з COVID] / D. Álvares // The Associated Press. – New York, 2021. – 27.10. – Режим доступу : <https://apnews.com/article/coronavirus-pandemic-crime-caribbean-health-brazil-80823c6b0d77567d5912373f9d756cbe>.

Комітет Сенату Бразилії рекомендував, щоб президенту Жаїру Болсонару було пред'явлено кілька кримінальних звинувачень за дії та бездіяльність, пов'язаних з другим за величиною у світі числом загиблих від COVID-19. Очікується, що звіт викличе критику на адресу президента, рейтинги схвалення якого різко впали напередодні його кампанії з переобрання в 2022 р. Ж. Болсонару захищає себе, кажучи, що він був серед небагатьох світових лідерів, досить хоробрих, щоб кинути виклик політкоректності та глобальним рекомендаціям у галузі охорони здоров'я, і що він не зробив жодної помилки.

Зімбабве

Zimbabwean president sets legislative agenda amid growth prospects [Президент Зімбабве визначає порядок денний законодавства на тлі перспектив зростання] // Xinhua. – Beijing, 2021. – 08.10. – Режим доступу : http://www.news.cn/english/africa/2021-10/08/c_1310230939.htm.

Президент Зімбабве Еммерсон Мнангагва представив звернення про стан нації, яке також ознаменувало відкриття четвертої сесії дев'ятого парламенту Зімбабве. У телевізійному зверненні Е. Мнангагва віддав належне зимбабвійцям за їхню стійкість перед тривалою пандемією COVID-19 та санкціями Заходу, серед інших негараздів. «Я щиро вітаю людей нашої великої нації за їх єдність і стійкість, а також за працьовиту культуру, яку вони продовжують демонструвати. Це показало, як ми усвідомили безпрецедентні віхи та успіхи, проти всіх форм негараздів», – сказав він. «Однак я закликаю всіх нас посилити нашу рішучість щодо продовження вакцинації, щоб досягти бажаного наміру національного імунітету», – сказав Е. Мнангагва.

Ліван

Lebanese president sends electoral law amendments back to parliament [Президент Лівану повернув до парламенту поправки до виборчого законодавства] // Reuters. – London, 2021. – 22.10. – Режим доступу : <https://www.reuters.com/world/middle-east/lebanese-president-sends-electoral-law-amendments-back-parliament-2021-10-22/>.

Президент Лівану Мішель Аун надіслав закон про внесення змін до законодавчих виборчих правил назад до парламенту для повторного розгляду. Цей розвиток подій може вплинути на здатність Лівану провести вибори 27 березня, узгоджену до цього. 19 жовтня парламент Лівану проголосував за проведення виборів, що дало уряду лише кілька місяців, щоб спробувати забезпечити план відновлення співпраці з МВФ на тлі поглиблення

економічної кризи. «Нові поправки до виборчого закону вийшли за рамки просто рекомендацій», – зазначив президент М. Аун.

Перу

El partido que llevó a Castillo a la Presidencia de Perú amenaza con retirarle el apoyo [Партія, яка привела П. Кастільйо на пост президента Перу, погрожує відкликати свою підтримку] // *El Mundo*. – Madrid, 2021. – 14.10. – Режим доступу : <https://www.elmundo.es/internacional/2021/10/14/61686b4f21efa0f3138b459d.html>.

Комуністична партія Libre Peru, яка привела Педро Кастільйо до президентства в Перу, оголосила, що не надасть вотум довіри новому кабінету через те, що відбувається поворот до «правоцентризму», що передбачає розрив політичного блоку. «Є беззаперечний політичний поворот уряду та його кабінету в бік правого центру, де зросли представники кавіанців (так зневажливо характеризують політиків прогресивних лівих)», – підтверджено в заяві лідера партії.

Португалія

Portugal could see snap election as coalition in tatters over budget [Португалія може бути спрямована на дострокові вибори] // *Euronews*. – Lyon, 2021. – 25.10. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/10/25/portugal-could-see-snap-election-as-coalition-in-tatters-over-budget>.

Лівий блок і Комуністична партія звинуватили уряд Португалії у тому, що він не робить достатньо для збільшення купівельної спроможності простих португальських громадян і поліпшення державних послуг. Президент Португалії Марселу Ребелу де Соза попередив, що якщо парламент не схвалить бюджет 2022 р., він призначить дострокові вибори. «Моя позиція дуже проста: чи бюджет є, чи буде розпуск», – сказав глава держави. Хоча його повноваження в основному символічні, М. Ребелу де Соза може розпустити парламент, щоб допомогти розв'язати політичну кризу.

***

Crespo, María. El rechazo del Parlamento portugués a los Presupuestos aboca a la salida de Costa y a elecciones anticipadas [Відмова парламенту Португалії від бюджету призводить до відходу А. Кошти та дострокових виборів] / М. Crespo // *El Mundo*. – Madrid, 2021. – 28.10. – Режим доступу : <https://www.elmundo.es/internacional/2021/10/27/61794df7fdddff0ac8b456d.html>.

У Португалії розпочинається новий політичний розділ. Розбіжності лівих щодо затвердження бюджету на наступний рік зламали стару ідилію між союзниками: соціалістами, комуністами та лівим блоком. З 117 голосами проти, 108 голосів «за» і 5, що утрималися, прем'єр-міністр А. Кошта не отримав достатньої підтримки, щоб затвердити бюджет на наступний рік, і тепер рішення знаходиться в руках президента Марселу Ребелу де Сози, завданнями якого є розпуск парламенту та скликання дострокових виборів якнайшвидше.

Туреччина

European court condemns Turkish law banning insults of Erdogan [Європейський суд засудив турецький закон, що забороняє образу президента] // *Euronews*. – Lyon, 2021. – 19.10. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/10/19/european-court>.

[condemns-turkish-law-banning-insults-of-erdogan.](#)

Турецький закон, що забороняє образу президента Реджепа Тайїпа Ердогана, був засуджений Європейським судом з прав людини. Суд заявив, що закон проти зазіхань на «імідж» глави держави «не відповідає духу Європейської конвенції». Постанова була прийнята у справі проти молодого турецького чоловіка, який був засуджений за розміщення двох карикатур на Р. Т. Ердогана в Facebook. Судді додали, що турецький закон, що забороняє будь-кому «ображати імідж» президента, порушує положення прав людини про свободу вираження поглядів. «Підвищення рівня захисту глави держави за допомогою спеціального закону про образу несумісне з Конвенцією», – заявили в Європейському суді.

Україна

Чайковська, Віолетта. В. Зеленський ветоував закон про віртуальні активи / В. Чайковська // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 05.10. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/41Iq3>.

Президент України Володимир Зеленський ветоував закон про віртуальні активи, який легалізує криптовалюту в країні. Відповідний законопроект №3637 глава держави повернув парламенту зі своїми пропозиціями, які не опубліковано у вільному доступі. У повідомленні на сайті Президента України вказується, що ухвалений депутатами законопроект передбачає, що регулювання ринку віртуальних активів здійснюється різними державними органами залежно від виду таких активів, зокрема й шляхом створення нового органу центральної виконавчої влади. «Створення нового органу, як передбачено цим законом, потребуватиме значних видатків з державного бюджету. Тож Володимир Зеленський пропонує віднести регулювання обігу віртуальних активів до компетенції Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку», – йдеться у повідомленні.

***

Ukraine's president vetoes cryptocurrency assets law [Президент України наклав вето на закон про криптовалютні активи] // Xinhua. – Beijing, 2021. – 07.10. – Режим доступу : http://www.news.cn/english/2021-10/07/c_1310230581.htm.

Президент України Володимир Зеленський наклав вето на прийнятий українським парламентом закон про легалізацію та регулювання криптовалюти. В. Зеленський направив закон «Про віртуальні активи» (законопроект №3637) назад до парламенту зі своїми додатковими пропозиціями. Відповідно до закону, прийнятого депутатами парламенту, регулювання криптовалюти здійснюється різними державними органами залежно від виду крипто-активу, і закликає до створення нового центрального органу виконавчої влади.

***

Szoszyn, Ruslan. Ukraina: Nieposluszny szef parlamentu zdymisjonowany [Україна: Неслухняний голова парламенту звільнений] / R. Szoszyn // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 07.10. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/swiat/art18994191-ukraina-nieposluszny-szef-parlamentu-zdymisjonowany>.

Голову Верховної Ради України Д. Разумкова звільнили. Він був недостатньо лояльний до Президента України. 284 з 460 українських парламентарів підтримали його звільнення. Вісімнадцять депутатів від правлячої фракції «Слуга народу» не підтримали, утрималися або не прийшли до пленарного залу. Тож голоси партії «Батьківщина» Ю. Тимошенко та ще двох невеликих груп, які голосували на користь правлячої партії, допомогли. Проросійська партія «Опозиційна платформа – За життя» та опозиційна

«Європейська Солідарність» колишнього Президента України **Петра Порошенка** були проти. «Ми проголосували проти його відставки не тому, що ми підтримуємо Д. Разумкова, а тому, що ми не хочемо, щоб парламентаризм був знищений у нашій країні», – каже «Rzeczpospolita» О. Гончаренко, депутат від «Європейської Солідарності», – А Президент України **Володимир Зеленський** хоче, щоб всі беззаперечно виконували його накази». Навесні 2019 р. Д. Разумков був головним радником тодішнього кандидата в президенти В. Зеленського. Він очолив президентську партію «Слуга народу», став першим у виборчому списку, а коли вона набрала більшість, став головою парламенту.

***

Ukraine parliament fires speaker amid ruling party squabbles [Верховна Рада звільнила спікера через чвари з правлячою партією] // The Associated Press. – New York, 2021. – 07.10. – Режим доступу : <https://apnews.com/article/kyiv-europe-ukraine-cf3d929f034f8c4a05d78a0884865f9c>.

Д. Разумков був відсторонений від посади спікера Верховної Ради після того, як партія Президента України **Володимира Зеленського** «Слуга народу» ініціювала його відставку. Відносини між В. Зеленським та Д. Разумковим загострилися, зокрема через законопроект, спрямований на обмеження влади великих магнатів, який висунув Президент України. Голова київського аналітичного центру Penta Center В. Фесенко вважає, що партія В. Зеленського зберегла сильний контроль над парламентом, а політичні маневри Д. Разумкова обернулися проти нього.

***

Журавльова, Ольга. В. Зеленський пообіцяв надіслати закон про олігархів до Венеціанської комісії / О. Журавльова // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 18.10. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/41nfZ>.

Україна відправить на розгляд Венеціанської комісії закон про деолігархізацію після його підписання. Про це повідомив Президент України **Володимир Зеленський**. Тодішній спікер Верховної Ради Д. Разумков заявив, що відправив даний законопроект до Венеціанської комісії після його ухвалення у першому читанні. За словами президента, голова комісії Д. Букіккіо був «досить здивований, що йому відправили на розгляд законопроект, який не пройшов друге читання». В. Зеленський розкритикував дії Д. Разумкова. Президент розповів, що в телефонній розмові він особисто пообіцяв Д. Букіккіо, що українська сторона відправить на розгляд комісії уже підписаний законопроект. Водночас він не уточнив, коли збирається підписати цей документ.

ПРЕЗИДЕНТСЬКІ ВИБОРИ

Барбадос

Barbados elects first ever president ahead of becoming republic [Барбадос обирає першого в історії президента перед тим, як стати республікою] // BBC. – London, 2021. – 21.10. – Режим доступу : <https://www.bbc.com/news/world-latin-america-58993728>.

Барбадос обрав свого першого президента, коли він готується стати республікою, відсторонивши королеву Єлизавету від посади глави держави. 72-х річна **Сандра Мейсон** має принести присягу 30 листопада, коли відзначатиметься 55-а річниця незалежності країни від Британії. Перша жінка, яка працювала в апеляційному суді Барбадосу, С. Мейсон була генерал-губернатором з 2018 р. Уряд оголосив про план переходу до статусу республіки минулого року. У ньому говорилося, що «прийшов час» Барбадосу «повністю

залишити колоніальне минуле позаду». Історичні вибори відбулися після спільного засідання Палати Асамблеї та Сенату.

Гондурас

Palencia, Gustavo. Honduran opposition unites behind candidate for president, in major shift [Опозиція Гондурасу об'єдналася навколо кандидата в президенти і сталося серйозне зрушення] / G. Palencia // Reuters. – London, 2021. – 14.10. – Режим доступу : <https://www.reuters.com/world/americas/honduran-opposition-unites-behind-candidate-president-major-shift-2021-10-13/>.

Найсильніші опозиційні партії Гондурасу об'єдналися за обрання Сіомару Кастро своїм кандидатом на президентських виборах у листопаді, надавши дружині колишнього президента, який був відсторонений після державного перевороту, більше шансів витіснити правлячу партію. Представники партії «Національна опозиційна спілка» підтримали 62-х річну С. Кастро, дружину колишнього президента **Мануеля Селайя**, на виборах 28 листопада. С. Кастро, яка каже, що вона налагодить дипломатичні відносини з Китаєм і легалізує аборти в деяких ситуаціях, можливо стане першою жінкою-президентом Гондурасу. Цей крок потрясає президентську гонку і представляє серйозний виклик партії чинного президента **Хуана Орландо Ернандеса**, яка перебуває при владі з часів виборів після повалення М. Селайї в результаті безкровного військового перевороту в 2009 р.

Естонія

Alar Karis sworn in as Estonia's new president [Алар Каріс вступив на посаду нового президента Естонії] // Euronews. – Lyon, 2021. – 12.10. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/10/12/alar-karis-sworn-in-as-estonia-s-new-president>.

Алар Каріс був приведений до присяги в якості шостого президента Естонії на церемонії інавгурації в Таллінні. Його обрання на цю посаду не стало несподіванкою, оскільки він був єдиним кандидатом. Колишній директор Естонського національного музею А. Каріс у своєму першому виступі на посаді президента Естонії підкреслив важливість парламентських дебатів, національної культури, освіти та інтелекту, зміни клімату та міжнародного співробітництва. В основному церемоніальні, його президентські обов'язки включають виконання обов'язків верховного головнокомандувача збройними силами Естонії.

Кабо-Верде

Cape Verdean National Election Commission confirms Neves as elected president [Національна виборча комісія Кабо-Верде підтвердила Ж. М. Невеша обраним президентом] // Xinhua. – Beijing, 2021. – 23.10. – Режим доступу : http://www.news.cn/english/2021-10/23/c_1310263855.htm.

Національна виборча комісія Кабо-Верде підтвердила перемогу **Жозе Марії Невеша** на президентських виборах. Ж. М. Невеш, колишній прем'єр-міністр Кабо-Верде, якого підтримувала Африканська партія за незалежність Кабо-Верде, отримав 51,75 % голосів. Інший кандидат К. Вейга, також колишній прем'єр-міністр Кабо-Верде, якого підтримує партія «Рух за демократію», посів друге місце з 42,4 % голосів.

Сомалі

Sheikh, Abdi. Somalia's president, prime minister agree to speed up election [Президент і прем'єр-міністр Сомалі погодилися прискорити вибори] / A. Sheikh // Reuters. – London, 2021. – 22.10. – Режим доступу : <https://www.reuters.com/world/africa/somalias-president-prime-minister-agree-speed-up-election-2021-10-22/>.

Президент і прем'єр-міністр Сомалі вирішили суперечку щодо призначень в органи безпеки, що дозволило продовжити процес обрання нового парламенту і президента. Цього місяця Сомалі мало вибрати нового президента в складному непрямому виборчому процесі, під час якого також обирається парламент. Але це було припинено через суперечку між президентом **Мохамедом Абдуллагі Мохамедом** і прем'єр-міністром Мохамедом Хусейном Робле про те, хто очолюватиме Національне агентство розвідки. Президент і прем'єр-міністр призначили окремих кандидатів на місце глави агентства, якого минулого місяця відсторонили від посади. Згідно з угодою, призначений президентом тепер обіймає посаду в.о., а обранець прем'єр-міністра отримує іншу роль державного міністра. Також було вирішено окрему розбіжність щодо того, хто очолить міністерство внутрішньої безпеки.

Узбекистан

In Uzbekistan, Shavkat Mirziyoyev heads for a predictable landslide [В Узбекистані Шавкат Мірзієєв рухається до передбачуваної перемоги на президентських виборах] // Euronews. – Lyon, 2021. – 24.10. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/10/24/in-uzbekistan-shavkat-mirziyoyev-heads-for-a-predictable-landslide>.

Діючий президент Узбекистану **Шавкат Мірзієєв** отримує впевнену перемогу на президентських виборах на тлі слабкої конкуренції. Ш. Мірзієєв, який вступив на посаду в 2016 р. після смерті **Іслама Карімова**, стикається з чотирма малопомітними кандидатами, які навіть не з'являлися на теледебатах. Незалежних кандидатів не допускали. При Ш. Мірзієєві свобода слова розширилася в порівнянні з придушенням епохи І. Карімова, і з'явилися деякі незалежні ЗМІ та блогери. Він також послабив жорсткий контроль над ісламом в переважно мусульманській країні, який І. Карімов ввів для протидії дисидентським поглядам. Ш. Мірзієєв зняв контроль над твердою валютою, заохочуючи інвестиції з-за кордону, і почав виправляти зовнішні відносини, які зіпсувалися при І. Карімові.

***

Uzbek president secures second term in landslide victory [Президент Узбекистану здобув впевнену перемогу на другий термін] // Reuters. – London, 2021. – 25.10. – Режим доступу : <https://www.reuters.com/world/uzbek-president-secures-second-term-landslide-victory-2021-10-25/>.

Президент Узбекистану **Шавкат Мірзієєв** був переобраний на другий п'ятирічний термін, отримавши 80,1 % голосів в опитуванні, яке, за словами західних спостерігачів, не є по-справжньому конкурентоспроможним, незважаючи на покращення, принесені нещодавніми реформами. Широко очікувана перемога Ш. Мірзієєва дозволить йому поглибити свою кампанію реформ і, ймовірно, призведе до подальшого відкриття Узбекистану для зовнішньої торгівлі та інвестицій, зберігаючи при цьому дуже

централізовану політичну систему.

***

Uzbek incumbent president wins second term with over 80 pct of vote [Чинний президент Узбекистану виграв другий термін, набравши понад 80 % голосів] // Xinhua. – Beijing, 2021. – 25.10. – Режим доступу : http://www.xinhuanet.com/english/asiapacific/2021-10/25/c_1310268223.htm.

Президент Узбекистану **Шавкат Мірзієєв** був переобраний з 80,1 % голосів на виборах. Щойно виборча комісія оголосила результати голосування в прямому ефірі місцевих телеканалів, партія і прибічники Ш. Мірзієєва відсвяткували перемогу. «Я не можу знайти слів, щоб описати свою вдячність рідним людям за довіру. Те, що на вибори прийшли проголосувати понад 80 % людей, свідчить про те, що наша нація не байдужа до майбутнього країни», – сказав Ш. Мірзієєв, подякувавши людям за їхню довіру та підтримку.

***

Joly, Josephine. Uzbekistan leader wins second term in ‘not truly competitive’ election [Лідер Узбекистану виграв другий термін на «неконкурентних» виборах] / J. Joly // Euronews. – Lyon, 2021. – 25.10. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/10/25/uzbekistan-leader-wins-second-term-in-not-truly-competitive-election>.

Попередні результати показали, що президент Узбекистану **Шавкат Мірзієєв** переобрався з майже 90 % голосів. Міжнародна моніторингова місія під керівництвом Організації з безпеки та співробітництва в Європі заявила, що, незважаючи на деякий рух у реформах, вибори були «неконкурентоспроможними», і засудила «відсутність справжнього плюралізму». Перед оголошенням офіційних результатів виборів президент Росії **Володимир Путін** зателефонував до узбецького лідера, щоб привітати його з «переконливою перемогою». Захід виявляє великий інтерес до виборів, оскільки багато урядів підтримують реформи Ш. Мірзієєва.

***

Uzbek president elected for second term [Президента Узбекистану обрали на другий термін] // Xinhua. – Beijing, 2021. – 29.10. – Режим доступу : http://www.news.cn/english/2021-10/29/c_1310278167.htm.

Президент Узбекистану **Шавкат Мірзієєв** був обраний на другий термін із 80,12 % голосів на виборах. «Незважаючи на складну ситуацію через пандемію COVID-19... понад 16 млн або 80,4 % виборців вільно висловили свою волевиявлення на президентських виборах та проголосували за кандидата, якого вважали гідним», – йдеться у повідомленні ЦВК.

Фіджі

Fijian parliament elects new president [Парламент Фіджі обрав нового президента] // Xinhua. – Beijing, 2021. – 22.10. – Режим доступу : http://www.xinhuanet.com/english/asiapacific/2021-10/22/c_1310261646.htm.

Рату Віліаме Катонівере став новим президентом Фіджі після того, як отримав більшість голосів у парламенті. Він замінює **Джорджа Конрота**, який обіймав цю посаду протягом двох термінів. Р. В. Катонівере висунув прем'єр-міністр В. Байнімарама, а опозиційний лідер Л. Табуя висунула депутата від Соціал-демократичної партії Р. Т. Кепу

на пост президента.

Філіппіни

Rodrigo Duterte: Philippine president announces retirement from politics [Родріго Дутерте: Президент Філіппін оголосив про відхід від політики] // BBC. – London, 2021. – 02.10. – Режим доступу : <https://www.bbc.com/news/world-asia-58772586>.

Президент Філіппін **Родріго Дутерте** заявив, що йде з політики і не буде брати участь у виборах наступного року. У вересні 76-и річний лідер заявив, що балотуватиметься на пост віцепрезидента у 2022 р. Але тепер він каже, що відмовиться від цієї можливості, оскільки переважна кількість філіппінців вважають, що він «не кваліфікований». Цей крок відбувається на тлі припущень, що його дочка може балотуватися на пост президента. Р. Дутерте, суперечливий «сильний» діяч, прийшов до влади у 2016 р., пообіцявши скоротити злочинність та виправити кризу щодо наркоторгівлі в країні. Але критики стверджують, що за свої п'ять років перебування при владі Р. Дутерте заохочував поліцію здійснювати тисячі позасудових вбивств підозрюваних у, так званій, «війні з наркотиками».

***

Gomez, Jim. Philippine leader Duterte announces retirement from politics [Філіппінський лідер Р. Дутерте оголосив про відхід з політики] / J. Gomez // The Associated Press. – New York, 2021. – 02.10. – Режим доступу : <https://apnews.com/article/elections-philippines-manila-rodrigo-duterte-8b611a7b54f1eb4b90910c88e265f84b>.

76-и річний філіппінський лідер, відомий своєю «смертоносною» боротьбою з наркотиками, зухвалою риторикою і неортодоксальним політичним стилем, **Родріго Дутерте** був першим, хто розглядав можливість балотуватися на пост віцепрезидента. Якщо він дійсно буде висувати свою кандидатуру і переможе, це може повернути його на посаду президента, якщо обраний лідер помре або стане недієздатним з якої-небудь причини. Коли він піде з політики, його, швидше за все, почнуть переслідувати судові позови, що виникли в результаті жорсткої кампанії по боротьбі зі злочинністю. Президент назвав цю стурбованість однією з причин, згідно з якою він погодився з висуненням правлячою партією його кандидатури на пост віцепрезидента.

***

Philippines: President Rodrigo Duterte announces retirement from politics [Філіппіни: президент Родріго Дутерте оголосив, що йде з політики] // Euronews. – Lyon, 2021. – 02.10. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/10/02/philippines-president-rodrigo-duterte-announces-retirement-from-politics>.

Президент Філіппін **Родріго Дутерте** заявив, що відмовляється від оголошеного плану балотуватися на пост віцепрезидента на виборах в 2022 р. і піде з політики після закінчення терміну його повноважень. «Домінуюче почуття ... серед філіппінців полягає в тому, що я не кваліфікований і що балотування на пост віцепрезидента суперечило б конституції», – сказав Р. Дутерте, перш ніж додати: «Сьогодні я оголошую про свій відхід з політики». Філіппінські президенти обмежені конституцією одним шестирічним терміном і опоненти заявили, що вони поставлять під сумнів законність оголошеної Р. Дутерте кандидатури віцепрезидента у Верховному суді. Р. Дутерте вступив на посаду в 2016 р. і почав переслідування незаконних обігів наркотиків, в результаті чого загинуло більше 6 тис. підозрюваних.

***

Duterte afirma que su hija Sara será candidata a la presidencia de Filipinas [Р. Дутерте каже, що його дочка Сара буде кандидатом на пост президента Філіппін] // El Mundo. – Madrid, 2021. – 03.10. – Режим доступу : <https://www.elmundo.es/internacional/2021/10/03/615954a3e4d4d879518b461a.html>.

Президент Філіппін Родріго Дутерте заявив, що його дочка Сара Дутерте буде висуватися кандидатом на його місце на президентських виборах 2022 р. Р. Дутерте, який нещодавно заявив, що піде з політики, як тільки закінчиться його термін, неофіційно підтвердив кандидатуру своєї дочки на пост президента. Він заявив це після несподіваного оголошення про відмову балотуватися на посаду віцепрезидента, про що він говорив на початку вересня.

***

Morales, Neil Jerome. Son of late Philippines dictator Marcos to run for president [Син покійного диктатора Філіппін Ф. Маркоса балотуватиметься на пост президента] / N. J. Morales // Reuters. – London, 2021. – 05.10. – Режим доступу : <https://www.reuters.com/world/asia-pacific/son-late-philippines-strongman-marcos-run-presidency-media-2021-10-05/>.

Син покійного президента Філіппін Фердинанда Маркоса заявив, що він балотуватиметься в президенти, припинивши спекуляції щодо його політичних амбіцій, але викликавши гнів серед жертв жорстокої ери його батька. Фердинанд Маркос-молодший, єдиний син покійного диктатора, який правив Філіппінами майже два десятиліття до 1986 р., запропонував «об'єднане» керівництво, яке, за його словами, зможе зцілити країну після кризи COVID-19. «Приєднуйтеся до мене у цій найблагороднішій справі і ми досягнемо успіху», – сказав Ф. Маркос у трихвилинній промові, що транслиувалася в соціальних мережах. Ф. Маркос – четвертий політик, який підтвердив свій намір балотуватися на пост наступника Родріго Дутерте, який не може бути переобраний.

***

Philippines Vice President Robredo to run for president in 2022 [Віцепрезидент Філіппін Л. Робредо балотуватиметься на пост президента в 2022 році] // Reuters. – London, 2021. – 07.10. – Режим доступу : <https://www.reuters.com/article/idUSKBN2GX079>.

Віцепрезидент Філіппін Л. Робредо заявила, що балотуватиметься на пост президента на виборах 2022 р. 56-и річна Л. Робредо, адвокатка з прав людини та вдова колишнього міністра внутрішніх справ, очолює опозицію і критично ставиться до чинного президента Родріго Дутерте та його кривавої війни з наркотиками. «Я обіцяю віддати всі свої сили не тільки на цих виборах, але й у дні, що залишилися (на посаді віцепрезидента), щоб боротися за Філіппіни», – сказала Л. Робредо у 15-и хвилинній промові, що транслиувалася в прямому ефірі у соціальних мережах, додавши, що вона готова вступити в більшу боротьбу.

***

Philippines' registration for president closes without Duterte's daughter [Реєстрація на вибори президента Філіппін закривається без дочки Р. Дутерте] // Reuters. – London, 2021. – 08.10. – Режим доступу : <https://www.reuters.com/world/asia-pacific/philippines-registration-president-closes-without-dutertes-daughter-2021-10-08/>.

Тижнева реєстрація кандидатів на вибори 2022 р. на Філіппінах завершилася без заяви дочки президента Родріго Дутерте, що розчарувало багатьох її прихильників, які до

останньої хвилини змушували її балотуватися. 43-х річна Сара Дутерте подякувала своїм прихильникам, але наголосила, що вона балотується на посаду мера міста Давао, третього за величиною міста Філіппін, на посаду, яку вона обіймала двічі з тих пір, як змінила там свого батька у 2016 р. Без участі у виборах С. Дутерте, зареєструвалися п'ять претендентів на пост президента, включаючи віцепрезидента Л. Робредо, сина диктатора **Фердинанда Маркоса**, та колишнього чемпіона з боксу М. Пак'яо, зіткнуться на виборах наступного року.

Франція

Tidey, Alice. French presidential election: Who's who in the race to replace Macron? [Президентські вибори у Франції: хто в президентській гонці?] / А. Tidey // Euronews. – Lyon, 2021. – 19.10. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/10/19/french-presidential-election-who-s-who-in-the-race-to-replace-macron>.

Емманюель Макрон, за шість місяців до президентських виборів у Франції ще не оголосив, що балотуватиметься на другий термін, але, як очікується, зробить це. Поки всі опитування вказують на перемогу Е. Макрона, але президентські вибори у Франції, як відомо, непередбачувані. Сам Е. Макрон є прекрасним прикладом того, що всього за кілька місяців до виборів 2017 р. він почав політичну боротьбу і переміг. Euronews вивчає тих, хто намагається кинути виклик Е. Макрону.

МІЖНАРОДНА ПОЛІТИКА ПРЕЗИДЕНТІВ

АЗІЯ

Ізраїль

Чайковська, Віолетта. І. Герцог запросив В. Зеленського до Ізраїлю / В. Чайковська // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 05.10. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/41Hzz>.

Президент Ізраїлю **Іцхак Герцог** запросив Президента України **Володимира Зеленського** здійснити візит до Ізраїлю з нагоди 30-и річчя встановлення відносин між двома державами. Про це він заявив у Києві за підсумками зустрічі із В. Зеленським. «Пане президенте, якщо у вас буде така можливість, я був би дуже радий прийняти вас з візитом в Ізраїлі. Я дуже радий, що ви погодилися принципово прийхати», – сказав він. І. Герцог здійснює свій перший з часу вступу на посаду державний візит, для якого він обрав Україну. І. Герцог уже провів зустріч з В. Зеленським і візьме участь в офіційній міжнародній церемонії, присвяченій 80-й річниці трагедії у Бабиному Яру. «Символічно, що ваш перший державний візит на посаді глави Ізраїльської держави відбувається саме в Україну. Я сприймаю це як знак високої поваги, дружби та міцних взаємин між нашими державами», – сказав В. Зеленський.

Індонезія

Indonesian president to visit Italy, Britain, UAE for climate change, economic talks [Президент Індонезії відвідає Італію, Великобританію, ОАЕ для переговорів щодо зміни клімату та економічних переговорів] // Xinhua. – Beijing, 2021. – 29.10. – Режим доступу : http://www.news.cn/english/asiapacific/2021-10/29/c_1310278598.htm.

Президент Індонезії **Джоко Відодо** відправився з візитом до Італії, Великобританії та Об'єднаних Арабських Еміратів. Д. Відодо візьме участь у саміті G20 в Римі 30-31 жовтня 2021 р., а потім візьме участь у Конференції ООН зі зміни клімату COP26 у Глазго (Великобританія). «На двох самітах я також проведу двосторонні зустрічі з кількома країнами», – сказав Д. Відодо на віртуальній пресконференції.

Іран

Iran's president calls for removal of sanctions to show U.S. seriousness on nuke deal revival [Президент Ірану закликає скасувати санкції, щоб показати серйозність США щодо відновлення ядерної угоди] // Xinhua. – Beijing, 2021. – 19.10. – Режим доступу : http://www.news.cn/english/2021-10/19/c_1310253836.htm.

Президент Ірану **Ібрагім Райсі** заявив, що Вашингтон повинен показати свою серйозність щодо відновлення ядерної угоди з Іраном, скасувавши антиіранські санкції. «Ми серйозно ставимося до переговорів, орієнтованих на результат і має бути знак з іншої сторони, яка серйозно налаштована щодо зняття санкцій», – сказав І. Райсі в інтерв'ю іранському державному телебаченню. На переговорах в Тегерані з представниками ЄС іранська сторона заявила, що Ісламська республіка серйозна, і що серйозність слід бачити в іншій стороні. «Ми віддані тому, що ми сказали», – сказав І. Райсі про обіцянки своєї адміністрації відновити ядерні переговори, спрямовані на відновлення ядерної угоди 2015 р., також відомої як Спільний всеосяжний план дій (JCPOA). «Ми говорили, що коли буде створений уряд, то робота (з ядерних переговорів) буде продовжена, і зараз робота ведеться через МЗС», – зазначив він.

Киргизстан

Kyrgyzstan not to host U.S. military base: president [Киргизстан не буде приймати військову базу США: президент] // Xinhua. – Beijing, 2021. – 24.10. – Режим доступу : http://www.xinhuanet.com/english/asiapacific/2021-10/24/c_1310265455.htm.

Президент Садир Жапаров заявив, що в Киргизстані не буде військової бази США. «У нас є російська база в місті Кант. Нам не потрібна американська військова база в країні. Нам достатньо однієї військової бази», – сказав С. Жапаров на своїй щорічній пресконференції. Сполучені Штати та їхні союзники з Організації Північноатлантичного договору відкрили авіабазу в Міжнародному аеропорту Манас у 2001 р. в ім'я боротьби з тероризмом і закрили в 2014 р. після закінчення терміну дії угоди.

Китай

China's Xi calls for peaceful reunification with Taiwan [Китайський лідер Сі закликає до мирного возз'єднання з Тайванем] // Euronews. – Lyon, 2021. – 10.10. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/10/09/china-s-xi-calls-for-peaceful-reunification-with-taiwan>.

Китайський лідер Сі Цзіньпін заявив, що возз'єднання з Тайванем має відбутися і відбудеться мирно. В зверненні Ц. Сі були порушені загальні устремління до єдиного майбутнього, незважаючи на різкі відмінності між авторитарною однопартійною системою Китаю і динамічною багатопартійною демократією Тайваню. «Тайванське питання – це чисто внутрішня справа Китаю, який не терпить ніякого зовнішнього втручання. Ніхто не повинен недооцінювати тверду рішучість, волю і здатність китайського народу захищати національний суверенітет і територіальну цілісність» – сказав Ц. Сі. Зауваження Ц. Сі прозвучали всього через кілька днів після того, як китайські військові відправили рекордну кількість військових літаків у бік Тайваню в ході навчань, які самоврядний острів назвав загрозою. Перша жінка-президент Тайваню Цай Інвень надає великого значення національній обороні, почавши поживлення суднобудівної промисловості острова і запустивши програму будівництва підводних човнів всередині країни. Вона також провела реформи в армії.

Ліван

Lebanon insists on oil, gas rights in talks with Israel: president [Ліван наполягає на правах на нафту та газ у переговорах з Ізраїлем: президент] // Xinhua. – Beijing, 2021. – 27.10. – Режим доступу : http://www.news.cn/english/2021-10/27/c_1310271081.htm.

Президент Лівану Мішель Аун заявив, що Ліван не відмовиться від своїх нафтогазових багатств у непрямих переговорах про демаркацію кордону з Ізраїлем. «Ліванці отримають повні права на нафту та газ», – наголосив М. Аун. Президент додав, що ліванців не повинно турбувати призначення нового посередника США на переговорах між Ліваном та Ізраїлем. Призначення уродженця Ізраїлю А. Хохштайна новим посередником викликало занепокоєння ліванців щодо справедливості та нейтральності переговорів.

***

Lebanon's president asks Russia for satellite images taken on day of Beirut blasts [Президент Лівану попросив Росію надати супутникові знімки, зроблені в день вибухів у Бейруті] // Xinhua. – Beijing, 2021. – 29.10. – Режим доступу :

http://www.news.cn/english/2021-10/29/c_1310278460.htm.

Президент Лівану **Мішель Аун** попросив Росію надати Лівану супутникові знімки за день, 4 серпня 2020 р., коли в порту Бейрута прогрімали два великі вибухи. Прохання М. Ауна надійшло під час його зустрічі в палаці Баабда з послом Росії в Лівані О. Рудаковим, щоб обговорити лівансько-російські зв'язки та шляхи їх розвитку в усіх сферах. М. Аун сказав, що його запит надійшов після оголошення президента Росії **Володимира Путіна** про готовність його країни надати зображення Лівану. «Це допоможе отримати додаткову інформацію, яка може допомогти розслідувати вибухи в порту Бейрута», – сказав М. Аун.

Південна Корея

Yamaguchi, Mari. Japan, S Korea leaders look to deepen ties despite strains [Лідери Японії і Південної Кореї прагнуть до поглиблення відносин, незважаючи на напруженість] / M. Yamaguchi // The Associated Press. – New York, 2021. – 16.10. – Режим доступу : <https://apnews.com/article/business-china-japan-tokyo-seoul-209400e4a2dc4ee8b3ba547f4877e3e3>.

Лідери Японії **Ф. Кісіда** і Південної Кореї **Мун Чже Ін** під час телефонної розмови заявили, що будуть прагнути до поглиблення зв'язків перед лицем загроз регіональної безпеки, незважаючи на напружені двосторонні відносини. Зв'язок між Токіо і Сеулом постраждав через звірства, завдані Японією під час Другої світової війни. Японія і Південна Корея намагалися поліпшити відносини з тих пір, як президент **Джо Байден** вступив на посаду, закликавши до більш тісного тристороннього співробітництва перед обличчям ядерних загроз Північної Кореї і викликів, що виходять від Китаю. Два лідери підтвердили свою прихильність до співробітництва в галузі безпеки.

Росія

Isachenkov, Vladimir. Russia hosts Afghan talks, calls for an inclusive government [Росія провела переговори з Афганістаном] / V. Isachenkov // The Associated Press. – New York, 2021. – 20.10. – Режим доступу : <https://apnews.com/article/afghanistan-russia-diplomacy-europe-moscow-83548066e87fbce4da0e7722ff7e1114>.

Росія провела переговори за участю високопоставлених представників «Талібану» та сусідніх країн, дипломатичний раунд, який підкреслив вплив Росії в Центральній Азії. На відміну від багатьох інших країн, Росія не евакуювала своє посольство в Кабулі, а її посол підтримує регулярні контакти з талібами. Президент Росії **Володимир Путін** зазначив, що не можна поспішати з офіційним визнанням талібів в якості нових правителів Афганістану, але наголосив на необхідності вести з ними переговори. У той же час В. Путін та інші російські офіційні особи підкреслили загрози, які виходять від угруповання «Ісламська держава» та інших бойовиків, що базуються на півночі Афганістану, і відзначили, що незаконний обіг наркотиків з Афганістану, як і раніше буде представляти проблему.

Сирія

Syrian president urges ending presence of «illegal foreign powers» in Syria [Президент Сирії закликає припинити «незаконну» присутність іноземних держав у Сирії] // Xinhua. – Beijing, 2021. – 10.10. – Режим доступу : http://www.news.cn/english/2021-10/10/c_1310235179.htm.

Президент Сирії **Башар аль-Асад** наголосив на необхідності припинити «незаконну»

присутність іноземних держав на сирійській землі, посилаючись на американські та турецькі сили. Б. Асад зробив це під час зустрічі з міністром закордонних справ Ірану Х. А. Абдуллахіаном, який зазначив, що війна з тероризмом триватиме доти, поки не будуть звільнені всі райони Сирії. Тим часом Б. Асад та міністр закордонних справ Ірану обговорили стратегічні відносини між двома країнами та спільні зусилля, спрямовані на висування планів щодо розширення співпраці у всіх сферах.

***

Deeb, Sarah El. Report: Foreign aid lost in Syria exchange rate distortions [Звіт: Іноземна допомога втрачена через коливання обмінного курсу Сирії] / S. E. Deeb // The Associated Press. – New York, 2021. – 22.10. – Режим доступу : <https://apnews.com/article/business-syria-lebanon-united-nations-bashar-assad-d636b022bd7f7d490ea7c73c64046a59>.

Згідно з новим дослідженням Центру стратегічних і міжнародних досліджень, що базується у Вашингтоні, уряд президента Сирії **Башара аль-Асада** здобув вигоду з коливань обмінного курсу іноземної валюти, поповнивши державну казну не менше, ніж на 100 млн дол. у вигляді міжнародної допомоги за останні два роки. «Західні країни, незважаючи на санкції проти президента Сирії Асада, стали одним з найбільших джерел твердої валюти для режиму», – йдеться в звіті. «Б. Асад не просто отримує вигоду з створеної ним кризи. Він створив систему, яка винагороджує його тим більше, чим гірше стає». За підтримки Росії і Ірану Б. аль-Асад, який перебуває при владі з 2000 р., був переобраний ще на чотирирічний термін.

США

Yamaguchi, Mari. Japan's Kishida, Biden agree to cooperate on China, N Korea [Кішіда з Японії і Байден погоджуються співпрацювати з Китаєм і Північною Кореєю] / M. Yamaguchi // The Associated Press. – New York, 2021. – 05.10. – Режим доступу : <https://apnews.com/article/joe-biden-fumio-kishida-japan-north-korea-china-a2ce43b49e2dd77d99d7147de7d6e5a2>.

Парламент Японії затвердив Ф. Кішіду на посаді глави уряду. Свої перші переговори в якості японського лідера він провів з президентом США **Джо Байденом** і підтвердив, що вони будуть працювати над зміцненням свого альянсу і співпрацювати в області регіональної безпеки перед лицем зростаючих викликів з боку Китаю і Північної Кореї. «Проведення перших переговорів в якості прем'єр-міністра з президентом США є першим кроком до підйому японо-американського союзу на ще більш високий рівень», – сказав Ф. Кішіда. Д. Байден зробив рішучу заяву про прихильність США захисту Японії.

***

Bartkiewicz, Artur. Biden: Prezydent Chin obiecał przestrzegać porozumienia ws. Tajwanu [Д. Байден: Президент Китаю пообіцяв дотримуватися Тайванської угоди] / A. Bartkiewicz // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 06.10. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/dyplomacja/art18986921-biden-prezydent-chin-obiecal-przestrzegac-porozumienia-ws-tajwanu>.

Президент США **Джо Байден** повідомив, що розмовляв із президентом КНР **Сі Цзіньпіном** про Тайвань і обидва президенти погодилися дотримуватися Тайванської угоди. Д. Байден прокоментував це питання після того, як за чотири дні в зоні ідентифікації ППО Тайваню з'явилося 148 військових літаків. Більше року Тайвань скаржиться, що

китайці регулярно надсилають до острова винищувачі та бомбардувальники, включаючи стратегічні бомбардувальники, що мають ядерну зброю, як форму військового тиску на Тайвань. Китай вважає Тайвань непокірною провінцією і невід'ємною частиною КНР. Пекін ніколи не відмовлявся від сили як засобу відновлення суверенітету над островом. Під «Тайванською угодою» Д. Байден, ймовірно, мав на увазі «Акт про відносини з Тайванем», який стверджує, що встановлення США дипломатичних відносин з Китаєм за рахунок розриву дипломатичних відносин з Тайванем (це відповідає, так званій, політиці Пекіна «Один Китай») базується на вірі в те, що майбутнє Тайваню буде вирішене мирними засобами.

***

China vows no concessions on Taiwan after Biden comments [Китай не піде на поступки Тайваню після коментарів Байдена] // The Associated Press. – New York, 2021. – 21.10. – Режим доступу : <https://apnews.com/article/joe-biden-china-beijing-taiwan-f4fdeb6e15097d55f5d4c06b5f8c9c29>.

Президент **Джо Байден** заявив, що США не хочуть нової холодної війни, але висловив стурбованість з приводу того, чи збирається Китай «брати участь в діях, які поставлять їх в положення, в якому вони можуть зробити серйозну помилку». «Я просто хочу дати зрозуміти Китаю, що ми не збираємося відступати, ми не збираємося міняти свої погляди», – сказав Д. Байден. На питання, встануть чи США на захист Тайваню в разі нападу, він відповів: «Так, ми зобов'язані це зробити». США посилили свою підтримку Тайваню продажем військової продукції. При президенті **Сі Цзінп'їні**, який також є лідером Комуністичної партії, Китай посилює військовий, дипломатичний і економічний тиск на Тайвань.

***

Miller, Zeke. Biden tells Erdogan US and Turkey must avoid crises [Байден сказав Ердогану, що США та Туреччина повинні уникати криз] / Z. Miller // The Associated Press. – New York, 2021. – 31.10. – Режим доступу : <https://apnews.com/article/joe-biden-g-20-summit-syria-europe-recep-tayyip-erdogan-790feb4da666e7e7ff1081dab986abc0>.

Президент США **Джо Байден** під час зустрічі в Римі сказав президенту Туреччини **Реджепу Тайїпу Ердогану**, що їхні країни мають краще впоратися з розбіжностями після того, як партнерство між союзниками по НАТО було перевірене загрозою Туреччині більше не визнавати посла США та її придбанням російської системи протиракетної оборони. На зустрічі Д. Байден підтвердив важливість Туреччини як союзника по НАТО, а також її оборонне партнерство з США. Д. Байден та Р. Т. Ердоган також обговорили політичний процес у Сирії, гуманітарну допомогу афганцям, вибори в Лівії, ситуацію у Східному Середземномор'ї та дипломатичні зусилля на Південному Кавказі. Д. Байден висловив стурбованість щодо прав людини і верховенства закону в Туреччині і закликав країну до більш тісної співпраці та «ефективного врегулювання розбіжностей».

Тайвань

Czermiński, Jakub. Prezydent Tajwanu: Nie ugniemy się pod naciskiem [Президент Тайваню: Ми не схилимось під тиском] / J. Czermiński // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 10.10. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/dyplomacja/art19000691-prezydent-tajwanu-nie-ugniemy-sie-pod-naciskiem>.

«Ми посилиммо нашу національну оборону, щоб ніхто не зміг змусити Тайвань піти

шляхом, який Китай намітив для нас», – заявила президентка Тайваню **Цай Інвень**. Останнім часом Тайвань, який сприймається Китаєм як повстанська провінція та невід’ємна частина Китаю, зазнає політичного тиску з боку Пекіна. Тиждень тому загалом майже 150 військових літаків з Китаю прилетіли в зону ідентифікації протиповітряної оборони острова протягом чотирьох днів. Китай звинувачує США, основного постачальника зброї для тайванських військових, у посиленні напруженості щодо Тайваню. У свою чергу, Тайвань стверджує, що Китай є «головним винуватцем» зростання напруженості в регіоні. Сі **Цзінпін** виступив з нагоди відзначення річниці спалаху Синьхайської революції, яка призвела до проголошення Китайської Республіки. Голова КНР заявив, що питання Тайваню – це внутрішня справа Китаю. Він додав, що «історична робота щодо повного об’єднання вітчизни» «неодмінно» буде завершена.

***

Taiwan “won’t take path laid out by China”, President says [Цай Інвень заявила, що Тайвань «не піде шляхом, прокладеним Китаєм»] // Euronews. – Lyon, 2021. – 10.10. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/10/10/taiwan-won-t-take-path-laid-out-by-china-president-says>.

Президентка Тайваню **Цай Інвень** закликала до збереження політичного статус-кво, визнаючи зростаючий тиск з боку Китаю. Китай заявляє, що Тайвань є частиною національної території, хоча острів знаходиться під самоврядуванням. «Ми продовжимо зміцнювати нашу національну оборону і демонструвати нашу рішучість захищати себе, щоб гарантувати, що ніхто не зможе змусити Тайвань встати на шлях, який Китай проклав для нас», – сказала І. Цай. Опитування показують, що переважна більшість тайванців підтримують свою нинішню де-факто незалежну державу і категорично відкидають об’єднання з Китаєм. Тайвань перетворився на динамічну демократію, в той час як Китай залишається глибоко авторитарною комуністичною державою з єдиною партією.

Туніс

Tunisia refuses interference in internal affairs: President [Туніс застерігає інші країни від втручання у свої внутрішні справи: президент] // Xinhua. – Beijing, 2021. – 15.10. – Режим доступу : http://www.news.cn/english/2021-10/15/c_1310245507.htm.

Президент Тунісу **Каїс Саїд** застеріг інші держави від будь-якого втручання у внутрішні справи Тунісу. «Туніс є вільною і незалежною державою, яка відмовляється ставити свій суверенітет на стіл для будь-яких переговорів», – сказав К. Саїд під час першого засідання ради міністрів, яке він очолював після формування нового уряду. Звертаючись до членів нового уряду, президент Тунісу наголосив на імперативі збереження безперервності держави через її інститути, закликаючи всіх чиновників «продовжувати докладати зусиль, щоб протистояти будь-яким викликам, що виникають, та служити інтересам народу Тунісу».

Франція

France, India agree to boost Indo-Pacific ties [Франція та Індія зміцнюють індійсько-тихоокеанські зв’язки] // Euronews. – Lyon, 2021. – 30.10. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/10/30/france-india-agree-to-boost-indo-pacific-ties>.

Під час зустрічі на полях самміта «Великої двадцятки», президент Франції **Емманюель Макрон** і прем’єр-міністр Індії Н. Моді домовилися про зміцнення зв’язків в

Індо-Тихоокеанському регіоні. Е. Макрон заявив, що Індія є її «головним партнером» в Індо-Тихоокеанському регіоні після оголошення у вересні 2021 р. про таємну заключну угоду між Австралією, США та Великобританією. Е. Макрон назвав «довіру» та «незалежність» серед принципів, якими повинні керуватися Франція та Індія в регіоні, що викликають потрясіння з приводу впливу Китаю.

АФРИКА

Демократична Республіка Конго

DR Congo to open diplomatic mission in Jerusalem: president [ДР Конго відкриє дипломатичне представництво в Єрусалимі: президент] // Xinhua. – Beijing, 2021. – 29.10. – Режим доступу : http://www.news.cn/english/2021-10/29/c_1310276371.htm.

Демократична Республіка Конго відкриє дипломатичне і торговельне представництво в Єрусалимі. **Фелікс Чісекеді**, президент ДРК і нинішній голова Африканського союзу, провів зустріч з прем'єр-міністром Ізраїлю Н. Беннетом в Єрусалимі. Ф. Чісекеді сказав, що він підтримує «приєднання Ізраїлю як спостерігача до АС і працює над цим». Зі свого боку Н. Беннет подякував Ф. Чісекеді за «глибоку дружбу з Ізраїлем».

Замбія

Zambian president to attend climate change summit [Президент Замбії візьме участь у саміті зі зміни клімату] // Xinhua. – Beijing, 2021. – 29.10. – Режим доступу : http://www.news.cn/english/2021-10/29/c_1310278419.htm.

Президент Замбії **Хакаінде Хічілема** братиме участь в саміті світових лідерів Рамкової конвенції ООН про зміну клімату на запрошення прем'єр-міністра Великобританії Б. Джонсона. Очікується, що президент Замбії проведе побічні зустрічі під час саміту, зокрема зустріч членів Палати громад Великобританії та політиків Великобританії, потенційних інвесторів та власників єврооблігацій. Зустрічі є частиною стратегічної участі замбійського лідера, спрямованої на досягнення прогресу на шляху до бачення уряду економічної трансформації.

Зімбабве

Zimbabwe to lobby for multilateral support at COP26 as nation experiences rising temperatures, droughts: president [Зімбабве лобіюватиме багатосторонню підтримку на COP26, оскільки країна відчуває підвищення температури та посухи: президент] // Xinhua. – Beijing, 2021. – 26.10. – Режим доступу : http://www.news.cn/english/africa/2021-10/26/c_1310270938.htm.

Президент Зімбабве **Еммерсон Мнангагва** заявив, що використає майбутній саміт зі зміни клімату (COP26) у Глазго для лобіювання багатосторонньої підтримки для боротьби з наслідками зміни клімату. Він також скористається можливістю, щоб протягнути руку поновлення співпраці з колегами-світовими лідерами, коли він здійснить свій перший візит до Сполученого Королівства. У повідомленні, опублікованому на його сторінці у Facebook, Е. Мнангагва сказав, що Зімбабве взяла на себе зобов'язання скоротити викиди на 40 %, закликаючи інші країни втілити слова в життя.

Кенія

Biden, Kenya President Kenyatta to hold White House meeting [Д. Байден та

президент Кенії У. Кеніятта зустрінуться в Білому домі] // Reuters. – London, 2021. – 13.10. – Режим доступу : <https://www.reuters.com/world/africa/biden-kenya-president-kenyatta-hold-white-house-meeting-2021-10-12/>.

Президент США Джо Байден прийме президента Кенії Ухуру Кеніатту у Вашингтоні, коли Білий дім розглядатиме санкції проти сторін конфлікту в північному регіоні сусідньої для Кенії східноафриканської країни Ефіопії. Прессекретарка Білого дому Д. Псакі заявила, що вони обговорюватимуть «зусилля щодо захисту демократії та прав людини, просування миру та безпеки, прискорення економічного зростання та боротьби зі зміною клімату». Сполучені Штати та Кенія тривалий час співпрацювали над економічними ініціативами та ініціативами безпеки, включаючи боротьбу з тероризмом. Адміністрація Д. Байдена розглядає можливість каральних заходів щодо загострення кризи на півночі Ефіопії, де тисячі людей загинули, а мільйони потребують гуманітарної допомоги.

Франція

Algeria recalls ambassador to France in fury at Macron's criticism of “political-military system” [Алжир відкликав посла у Франції через критику Макрона «військово-політичної системи»] // Euronews. – Lyon, 2021. – 03.10. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/10/03/algeria-recalls-ambassador-to-france-in-fury-at-macron-s-criticism-of-political-military-s>.

Алжир відкликав свого посла в Парижі на знак протесту проти заяв, приписуваних президенту Франції Емманюелю Макрону, який послався на «військово-політичну систему», що знаходиться при владі в Алжирі, зробивши критичні зауваження з приводу своєї колишньої колонії під час зустрічі з нащадками головних героїв війни за незалежність Алжиру 1954-1962 рр. Алжирський президент Абдельмаджид Теббун, висловив своє «несприйняття будь-якого втручання у внутрішні справи країни». Відносини між Парижем і Алжиром вже були натягнутими. Напередодні посол Франції в Алжирі Ф. Гуйетт був викликаний у міністерство закордонних справ на знак протесту проти рішення Франції скоротити вдвічі кількість віз, які видаються алжирцям, бажаючим поїхати до Франції.

***

French President Macron calls for immediate release of Sudan Prime Minister [Президент Франції Е. Макрон закликав негайно звільнити прем'єр-міністра Судану] // Reuters. – London, 2021. – 25.10. – Режим доступу : <https://www.reuters.com/world/africa/french-president-macron-calls-immediate-release-sudan-prime-minister-2021-10-25/>.

Президент Франції Емманюель Макрон засудив спробу державного перевороту в Судані та закликав до негайного звільнення суданського прем'єр-міністра та цивільних членів уряду. Солдати заарештували більшість членів кабінету міністрів Судану 25 жовтня, а військовий офіцер розпустив перехідний уряд тоді, як противники захоплення влади вийшли на вулиці, де повідомлялося про обстріли та поранення. Прем'єр-міністр був затриманий і переведений у невідоме місце після відмови зробити заяву на підтримку перевороту. Про це повідомило міністерство інформації, яке, очевидно, все ще знаходиться під контролем прихильників прем'єра.

ЄВРОПА

Грузія

Чайковська, Віолетта. Грузія не видаватиме М. Саакашвілі Україні / В. Чайковська // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 04.10. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/41EU2>.

Влада Грузії не розглядає можливості видачі, затриманого в Тбілісі, експрезидента країни **Міхеїла Саакашвілі** Україні. Про це повідомив прем'єр-міністр Грузії І. Гарібашвілі у телевізійному виступі. «Ніхто на планеті не може переконати нас звільнити М. Саакашвілі. М. Саакашвілі відбуде покарання повністю, а тоді, звичайно, він може повернутися до України», – сказав прем'єр. Віцепрем'єр-міністерка Грузії Т. Цулукіані назвала правовим нонсенсом можливість екстрадиції до України М. Саакашвілі, який наразі є громадянином України і позбавлений грузинського громадянства. «Екстрадиція в Україну з Грузії відбувається тільки у тому випадку, коли людина, видачі якої вимагає інша сторона, там притягнута до кримінальної відповідальності. Я не думаю, принаймні не знаю, щоб М. Саакашвілі був притягнутий до кримінальної відповідальності в Україні», – зауважила Т. Цулукіані на брифінгу. Т. Цулукіані додала, що передавати М. Саакашвілі Україні для відбуття ним там покарання, присудженого грузинським судом, у Грузії немає бажання. Чинна президентка Грузії **Саломе Зурабішвілі** натомість заявила, що «ніколи не помилує» М. Саакашвілі. Водночас сам він про помилування не просить, називаючи обвинувачення проти себе політично мотивованими.

Литва

Шейко, Юрій. Президент Литви виступає за інтеграцію України, Грузії та Молдови до ринку ЄС / Ю. Шейко // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 21.10. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/41ypv>.

Президент Литви **Гітанас Науседа** вважає, що ЄС має запропонувати Україні, Грузії та Молдові можливість повної інтеграції до єдиного ринку ЄС. Про це він заявив, прибувши на саміт Євросоюзу в Брюсселі. «Дуже важливо подати чіткий сигнал нашим східним сусідам, що ЄС готовий до амбітної стратегічної політики щодо країн «Східного партнерства». Особливо Україні, Молдові і Грузії ми маємо надіслати дуже чіткий сигнал, що ми готові до повної інтеграції цих країн до внутрішнього єдиного ринку ЄС», – заявив Г. Науседа. Для інших країн «Східного партнерства», на його думку, слід говорити про «вибіркову» секторальну інтеграцію з ЄС. «Ми маємо використати нагоду саміту «Східного партнерства» у грудні, щоб мотивувати ці країни продовжити рух шляхом реформ та мотивувати населення цих країн дивитися на ЄС як на регіон, який раніше чи пізніше готовий прийняти їх до ЄС», – додав президент Литви.

Німеччина

Шепелева, Анастасія. Президент ФРН назвав невиконані цілі в Афганістані / А. Шепелева // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 13.10. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/41dwm>.

Підбиваючи підсумки військової місії в Афганістані, президент Німеччини **Франк-Вальтер Штайнмаєр** заявив, що її досягнення були неоднозначними. «Ми досягли нашої військової мети – перемогти тих, хто 20 років тому наніс з Афганістану жакливий терористичний удар по наших союзниках», – зазначив він в Берліні на центральному заході, присвяченому завершенню місії Бундесверу на Гіндукуші. «Однак ми не досягли нашої

більш широкої мети – створення стабільних державних структур в Афганістані», – визнав Ф.-В. Штайнмаєр, висловивши при цьому переконання в правильності місії від її початку.

Польща

Czermiński, Jakub. Prezydent Duda: Chcieliśmy przekazać pomoc humanitarną dla migrantów, Białoruś jej nie przepuściła [Президент Дуда: Ми хотіли передати гуманітарну допомогу мігрантам, Білорусь не пропустила] / J. Czermiński // *Rzeczpospolita*. – Warsaw, 2021. – 05.10. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/polityka/art18984721-prezydent-duda-chcieliśmy-przekazać-pomoc-humanitarna-dla-migrantow-bialorus-jej-nie-przepuscila>.

Президент Австрії **Александр ван дер Беллен** перебуває з офіційним візитом у Варшаві, якого **Анджей Дуда** вітав у дворі Президентського палацу. Після переговорів обидва президенти дали пресконференцію. А. Дуда сказав, що однією з тем, які обговорювалися, була ситуація на польсько-білоруському кордоні, зазначивши, що «якщо хтось і несе відповідальність за нещастя, що відбуваються на польсько-білоруському кордоні, то це лише білоруська сторона». Польська влада звинувачує білоруську сторону у навмисному створенні міграційного тиску на кордоні в деяких регіонах Підляського та Люблінського воєводств, де діє надзвичайний стан.

Косово

Kosovo's president orders two Russian diplomats expelled [Президент Косово наказала вислати двох російських дипломатів] // *Euronews*. – Lyon, 2021. – 22.10. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/10/22/kosovo-s-president-orders-two-russian-diplomats-expelled>.

Президент Республіки Косово **Вйоса Османі** заявила, що вона просила міністерство закордонних справ «оголосити двох співробітників Офісу зв'язку Російської Федерації в Косово персонами нон грата». Вона пояснила це рішення їх «шкідливою діяльністю, яка може поставити під загрозу національну безпеку і конституційний порядок» Косово. За її словами, міністерство закордонних справ «повідомило правоохоронні органи і відповідні органи» про виконання рішення. У заяві В. Османі додано, що Косово «має намір боротися із згубним впливом Росії і її маріонеток в регіоні, які прагнуть підірвати наші досягнення, а також досягнення США, НАТО і Європейського Союзу».

Росія

Hernández-Morales, Aitor. Putin promises gas to a Europe struggling with soaring prices [В. Путін обіцяє газ Європі, яка бореться зі зростанням цін] / A. Hernández-Morales // *POLITICO*. – Brussels, 2021. – 13.10. – Режим доступу : <https://www.politico.eu/article/russia-president-vladimir-putin-gas-price-europe/>.

Президент Росії **Володимир Путін** пообіцяв, що його країна готова збільшити постачання природного газу до Європи в той час, коли континент бореться з політичними та економічними наслідками зростання цін на енергоносії. Росія є найбільшим постачальником газу до ЄС і В. Путін наполягав, що вона «бездоганно» виконує свої контракти з європейськими замовниками, додавши: «ми готові ... навіть збільшити» продажі. «Ми збільшимо поставки на стільки, на скільки попросять наші партнери», – сказав він. Хоча Росія не порушувала жодних контрактів, її європейські сховища мають менше газу, ніж

завичай, що сприяє потрясінню на ринку.

***

Гурков, Андрій. В. Путін доручив «Газпрому» зруйнувати спотовий ринок газу в Європі? / А. Гурков // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 14.10. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/41dRQ>.

«Ті, хто погодився укласти з нами в Європі довгострокові контракти, зараз можуть тільки руки потирати і радіти», – заявив президент Росії **Володимир Путін**. «Ті, хто підписали з нами довгострокові контракти, зараз насолоджуються цією ціною», – вторить йому заступниця голови «Газпрому» О. Бурмістрова, яка відповідає за весь експорт російської держкомпанії. «Ми знаємо, що ринкові правила можуть бути корисними в деяких ситуаціях, але абсолютно марними в інших», – пояснює європейцям постійний представник РФ при ЄС В. Чижов. Вже кілька тижнів Росія дедалі більш наполегливо посилає Європі недвозначний сигнал: укладайте з Росією в особі «Газпрому» довгострокові контракти на поставку газу – і не матимете турбот з теплом і електрикою. Це відбувається за умов безпрецедентної газової кризи на європейському ринку: ціни на блакитне паливо в останні місяці зросли у багато разів і на початку жовтня удесятеро перевищили середні показники минулого року. Європейські експерти, ЗМІ та політики вже не раз висловлювали підозру, що «Газпром» цілеспрямовано сприяв виникненню дефіциту на європейському ринку газу, щоб змусити Німеччину і Євросоюз швидше видати дозвіл на експлуатацію відразу двох ниток добудованого на початку вересня газопроводу «Північний потік-2», для чого потрібно вивести його з-під дії антимонопольних законів ЄС (Третій енергопакет).

***

Von der Burchard, Hans. EU's Borrell fires back at Putin by saying gas price surge is political [Ж. Боррель з ЄС відповів В. Путіну, заявивши, що зростання цін на газ є політичним рішенням] / Н. von der Burchard // POLITICO. – Brussels, 2021. – 18.10. – Режим доступу : <https://www.politico.eu/article/eu-josep-borrell-putin-gas-price-surge-political/>.

Керівник зовнішньої політики ЄС Ж. Боррель заявив, що різке зростання цін на газ має «глибокі геополітичні корені», що, здавалося б, завдає удару президенту Росії **Володимиру Путіну**, який заперечував, що Москва використовує продаж газу як політичну зброю. Втручання Ж. Борреля відбулося на тлі зростаючого обурення серед країн ЄС через високі ціни на енергоносії, які зараз очолюють політичну програму блоку та були важливим пунктом обговорення на зустрічі міністрів закордонних справ ЄС у Люксембурзі. Газ є одним з найважливіших факторів збільшення витрат на електроенергію, оскільки він широко використовується для виробництва електроенергії в Європі, Росія постачала понад 40 % імпорту газу ЄС у 2019 р. «Зростання цін на енергоносії має глибокі геополітичні корені. Це частина геополітичної битви, – сказав Ж. Боррель на заключній пресконференції наради. – Існують також проблеми регулювання, які необхідно вирішувати внутрішньо ... але, безумовно, варто подивитися на ціну на газ, на дефіцит з геополітичної точки зору». «Росія виконала всі свої контракти, не можна сказати, що вони не поставляють, коли вони сказали, що вони це роблять, але вона не збільшила кількість контрактів», – додав Ж. Боррель.

Сербія

TurkStream pipeline extension helps boost Serbia's energy security: president

[Розширення трубопроводу «Турецький потік» допомагає підвищити енергетичну безпеку Сербії: президент] // Xinhua. – Beijing, 2021. – 08.10. – Режим доступу : http://www.news.cn/english/europe/2021-10/08/c_1310231065.htm.

Президент Сербії **Александар Вучич** під час зустрічі з віцепрем'єр-міністром Росії Ю. Борисовим заявив, що подовження газопроводу «Турецький потік» через Сербію значно покращує енергетичну безпеку Сербії та посилює промисловість країни. Ю. Борисов відвідав Белград, щоб бути співголовою на засіданні Міжурядового сербсько-російського комітету з торгівлі, економічного та науково-технічного співробітництва. Він зустрівся з А. Вучичем, щоб обговорити питання енергетики, промисловоті та інфраструктури. Офіс президента Сербії заявив, що і А. Вучич, і Ю. Борисов підтримують розширення Балканами газопроводу «Турецький потік», побудованого російським гігантом газової промисловості «Газпром».

США

Corbet, Sylvie. Biden tells Macron US “clumsy” in Australia submarine deal [Байден заявив Макрону про те, що США були «незграбні» в угоді з підводними човнами в Австралії] / S. Corbet // The Associated Press. – New York, 2021. – 29.10. – Режим доступу : <https://apnews.com/article/joe-biden-france-paris-australia-emmanuel-macron-cc6b8d85e39e7a66021372313e380b6c>.

Президенти США і Франції, **Джо Байден** і **Емманюель Макрон**, зустрілися для обговорення нових способів співробітництва в Індо-Тихоокеанському регіоні. Мета зустрічі Е. Макрона полягала у забезпеченні більш тісної співпраці з США у сфері розвідки та військової співпраці для підтримки французьких антитерористичних операцій у Сахельському регіоні Африки. Інші теми на порядку денному включали Китай, Афганістан та Іран, а також зміну клімату перед самітом ООН з клімату. Після зустрічі Д. Байден і Е. Макрон опублікували спільну заяву, в якій озвучувалася спільна діяльність в економічній та технологічній галузях.

Туреччина

Куницький, Олександр. Туреччина оголосить персонами нон грата 10 послів / О. Куницький // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 23.10. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/42602>.

Президент Туреччини **Реджеп Тайїп Ердоган** доручив міністерству закордонних справ країни оголосити 10 послів, у тому числі Німеччини, персонами «нон грата». Причиною називають заклик дипломатів звільнити з в'язниці турецького підприємця і мецената О. Кавалу. Через цей заклик МЗС Туреччини викликало керівників дипломатичних місій Німеччини, США, Данії, Фінляндії, Франції, Нідерландів, Швеції, Норвегії, Канади та Нової Зеландії.

***

Бурдига, Ігор. Туреччина передумала вислати західних послів / І. Бурдига // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 25.10. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/42AUy>.

Президент Туреччини **Реджеп Тайїп Ердоган** відмовився від ідеї вислати з країни послів ФРН, США, Франції та ще 7 держав. Після завершення засідання уряду на якому головував Р. Т. Ердоган, він висловив переконання, що західні дипломати будуть «обачнішими» та відмовляться від «наклепів на нашу судову систему і країну».

Дипломатичний скандал у Стамбулі розгорівся минулого тижня, після того, як послі десяти країн оприлюднили спільну заяву із закликами «якнайшвидшим чином справедливо вирішити питання О. Кавали» – турецького бізнесмена і громадського діяча, який вже 4 роки перебуває в тюрмі в очікуванні суду за обвинуваченнями у антиурядовій діяльності. У турецькому МЗС назвали заяву тиском на судову систему, а Р. Т. Ердоган доручив міністерству закордонних справ оголосити послів-авторів заяви персонами «нон грата».

***

Turkey's Erdogan lifts threat to expel Western ambassadors [Ердоган у Туреччині зняв загрозу вислання західних послів] // The Associated Press. – New York, 2021. – 25.10. – Режим доступу : <https://apnews.com/article/business-europe-middle-east-turkey-recep-tayyip-erdogan-96f15779aa85d35338120e9b62461c94>.

Президент Туреччини **Реджеп Тайїп Ердоган** передумав вислати послів 10 західних країн за їхню підтримку ув'язненого активіста О. Кавали, що дозволило розрядити потенційну дипломатичну кризу. «Я вважаю, що з цього моменту вони будуть більш обережні в своїх заявах, які стосуватимуться наших суверенних прав», – сказав президент. Криза погрожувала новим потрясінням у проблемних відносинах Анкари з союзниками по НАТО та членами ЄС. Турецька ліра різко впала після заяви Р. Т. Ердогана, досягнувши рекордного мінімуму.

***

Westendarp, Louis. Erdoğan backpedals, says 10 Western envoys can stay in Turkey [Р. Т. Ердоган відступає, каже, що 10 західних посланців можуть залишитися в Туреччині] / L. Westendarp // POLITICO. – Brussels, 2021. – 26.10. – Режим доступу : <https://www.politico.eu/article/turkey-president-recep-tayyip-erdogan-expel-western-ambassadors-diplomatic-crisis-osman-kavala/>.

Президент Туреччини **Реджеп Тайїп Ердоган** не висилає з країни 10 західних послів, щоб уникнути серйозної дипломатичної кризи. «Наша мета – ніколи не створювати кризи – це захист прав, законів, честі та суверенітету нашої країни», – сказав Р. Т. Ердоган у телевізійному зверненні. Він доручив своєму міністерству закордонних справ оголосити персонами «нон грата» 10 західних посланців, включаючи послів США, Франції та Німеччини, після того, як вони публічно вимагали звільнення ув'язненого лідера О. Кавали. «Новою заявою тих самих посольств сьогодні було зроблено крок назад від цього наклепу на нашу країну та наш народ. Я вважаю, що ці послі... будуть більш обережними у своїх заявах щодо суверенних прав Туреччини», – зазначив президент Туреччини.

***

Mathiesen, Karl. Europe offered Turkey cash to join Paris climate accord [Європа запропонувала Туреччині готівку для приєднання до Паризької кліматичної угоди] / K. Mathiesen // POLITICO. – Brussels, 2021. – 08.10. – Режим доступу : <https://www.politico.eu/article/europe-turkey-join-paris-agreement-climate-money/>.

Ратифікація Туреччиною Паризької кліматичної угоди відбулася після того, як уряду президента **Реджепа Тайїпа Ердогана** було запропоновано гарантію фінансової підтримки на переговорах з Францією, Німеччиною, Великобританією та двома банками розвитку. Парламент в Анкарі ратифікував угоду, припинивши багаторічну відмову зробити останній юридичний крок, для приєднання до міжнародної угоди про обмеження глобального потепління, підписаної в 2015 р. Це сталося після принципової угоди про надання Туреччині фінансової підтримки для очищення викидів, яка була укладена між Анкарою та

представниками Франції, Німеччини, Міжнародної фінансової корпорації Світового банку та Європейського банку реконструкції та розвитку, за словами двох осіб які описали аспекти дискусій. Вони не підтверджують, чи джерелом фінансування були самі уряди, чи банки розвитку.

***

Turkish president calls G20 to establish working group for Afghanistan [Президент Туреччини закликає G20 створити робочу групу для Афганістану] // Xinhua. – Beijing, 2021. – 12.10. – Режим доступу : http://www.news.cn/english/2021-10/12/c_1310240481.htm.

Президент Туреччини **Реджеп Тайїп Ердоган** запропонував створити робочу групу для Афганістану в рамках G20. «Якнайшвидше встановлення безпеки та стабільності в Афганістані має вирішальне значення не тільки на регіональному, а й на міжнародному рівнях», – сказав Р. Т. Ердоган, відвідуючи позачерговий саміт лідерів G20 з питань Афганістану на віртуальній конференції. Турецький лідер зазначив, що міжнародне співтовариство не має розкоші відвернутися від афганського народу і залишити цю країну «на розсуд власної долі». Він також попередив, що на європейських країнах неминуче позначиться імміграційний тиск, на який Туреччина вплинула зі своїх південних та східних кордонів.

***

Turkish president, German chancellor hold farewell meeting in Istanbul [Президент Туреччини, канцлер Німеччини провели прощальну зустріч у Стамбулі] // Xinhua. – Beijing, 2021. – 16.10. – Режим доступу : http://www.news.cn/english/2021-10/16/c_1310249975.htm.

Президент Туреччини **Реджеп Тайїп Ердоган** та канцлер Німеччини **А. Меркель** провели в Стамбулі прощальні переговори. Під час зустрічі в президентському особняку Хубера біля берегів Босфорської протоки обидва лідери обговорили зв'язки між Туреччиною та Німеччиною, заявки Туреччини на членство в Європейському Союзі, нерегулярну міграцію та низку регіональних питань. На спільній пресконференції з **А. Меркель** турецький лідер заявив, що расизм, ісламофобія, ксенофобія та дискримінація залишаються головною проблемою турецької спільноти в Європі, закликаючи європейські країни вживати ефективних заходів проти всіх дискримінаційних методів та расистських нападів.

***

Wilks, Andrew. Turkey's Erdogan bids farewell to Merkel after 16 years [Ердоган в Туреччині прощається з Меркель] / A. Wilks // The Associated Press. – New York, 2021. – 16.10. – Режим доступу : <https://apnews.com/article/middle-east-world-news-turkey-germany-europe-f84ad4c58650d7eefe673880871aeda6>.

Відбувся останній візит **А. Меркель** в якості канцлера Німеччини до Туреччини та зустріч з президентом країни **Реджепом Тайїпом Ердоганом**. Два лідера Європи з найбільшим терміном служби побудували відносини, засновані на прагматизмі, які пережили кілька криз. «Я сподіваюся, що наша успішна робота з **А. Меркель** продовжиться при новому уряді», – сказав Р. Т. Ердоган на пресконференції в Стамбулі. Лідери обговорили відносини Туреччини з Німеччиною і Європейським Союзом, а також з Сирією, Лівією і східним Середземномор'ям, де інтереси Анкари зіткнулися з інтересами Європи. Відносини з Туреччиною виявилися однією з найскладніших областей для **А. Меркель** за її 16 років перебування при владі, особливо коли Р. Т. Ердоган посилював нападки на

європейських лідерів.

***

Turkey expels European, U.S. ambassadors over Osman Kavala statement [Туреччина висилає європейських і американських послів через заяви про звільнення О. Кавали] // Euronews. – Lyon, 2021. – 24.10. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/10/24/turkey-expels-european-u-s-ambassadors-over-osman-kavala-statement>.

Президент Туреччини Реджеп Тайїп Ердоган оголосив 10 іноземних послів, в тому числі сім з Європи, персонами «нон грата» після того, як вони закликали звільнити бізнесмена і філантропа О. Кавалу, який був поміщений у в'язницю в 2017 р., незважаючи на те, що не був визнаний винним у вчиненні злочину. Європейський суд з прав людини закликав звільнити О. Кавалу в 2019 р., заявивши, що взяття під варту змусило його замовчати і не було підтверджене доказами правопорушення. Посли, включаючи представників США, Франції і Німеччини в Анкарі, виступили із заявою, в якій закликали до вирішення справи О. Кавали. Р. Т. Ердоган назвав цю заяву «нахабством» і наказав оголосити послів «небажаними». Рада Європи заявила, що в Туреччині знову почнеться розгляд справи про порушення прав, якщо О. Кавала не буде звільнений.

Україна

Вінкельмаєр, Аніта. В. Зеленський заявив, що готовий до зустрічі з В. Путіним / А. Вінкельмаєр // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 03.10. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/41Bs2>.

Президент України Володимир Зеленський заявив про бажання і готовність зустрітися з президентом РФ Володимиром Путіним. В. Зеленський вважає, що його особиста зустріч із В. Путіним може бути результативною. «Якщо буде зустріч тет-а-тет, не треба зосереджуватися на конкретному порядку денному. Я думаю, там буде результат, тому що російському народу він теж потрібен», – сказав В. Зеленський на брифінгу в Трускавці.

***

Вінкельмаєр, Аніта. В. Зеленський домагатиметься повернення М. Саакашвілі в Україну / А. Вінкельмаєр // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 03.10. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/41BpQ>.

Президент України Володимир Зеленський докладе зусиль, щоб повернути в Україну експрезидента Грузії Міхеїла Саакашвілі, якого затримали в Тбілісі. Підстава для цього – українське громадянство експрезидента Грузії М. Саакашвілі. Президент України зазначив, що постійно займається поверненням українських громадян «різними можливими способами», які у нього є. «Пан М. Саакашвілі є громадянином України, тому його це теж стосується і всі інституції, включаючи МЗС і наші посольства, які працюють у Грузії, і на рівні посла Грузії, який працює в Україні, і на рівні розмов між нашими кабінетами міністрів, прем'єрів, ми всі будемо цим займатися», – сказав Президент України на пресконференції в місті Трускавець Львівської області.

***

Шепелева, Анастасія. А. Меркель та Е. Макрон обговорили з В. Зеленським та В. Путіним конфлікт на Донбасі / А. Шепелева // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 11.10. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/41XIH>.

Президент України **Володимир Зеленський** провів відеопереговори з французьким лідером **Еммануелем Макроном** та канцлеркою Німеччини **А. Меркель**. **В. Зеленський** подякував **А. Меркель** та **Е. Макрону** за незмінну позицію на підтримку територіальної цілісності та суверенітету України. Як зазначається у повідомленні на сайті ОПУ, зі свого боку **А. Меркель** та **Е. Макрон** пообіцяли порушити питання підготовки зустрічі в «нормандському форматі» під час своєї розмови з президентом РФ **Володимиром Путіним**.

***

Шейко, Юрій. Саміт Україна-ЄС: з чим Ш. Мішель і У. фон дер Ляєн їдуть до В. Зеленського / Ю. Шейко // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 11.10. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/41X8O>.

12 жовтня 2021 р. у Києві пройде 23-й саміт Україна-ЄС. Брюссель на ньому представлятимуть президент Європейської ради **Ш. Мішель** і голова Єврокомісії **У. фон дер Ляєн**, а Україну – президент **Володимир Зеленський**. Традиційно на саміті велику увагу приділять питанням безпеки, тобто Донбасу та Криму. У Брюсселі хочуть обговорити, як можуть більше допомогти Україні протидіяти гібридним загрозам. Важливою темою буде і економіка, зокрема інвестиційний пакет. Це частина пропозиції для країн «Східного партнерства», яку планують затвердити на саміті цієї програми у грудні цього року. На Україну має припасти 6,5 млрд євро інвестицій. Ця цифра включає як гранти та гарантії від Євросоюзу, так і приватні кошти, які цей план дозволить залучити.

***

Філь, Анна. Зустріч В. Зеленського з В. Путіним: МЗС чекає від Росії чіткої відповіді / А. Філь // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 13.10. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/41byk>.

Україна очікує від Кремля чіткої відповіді про готовність президента Росії **Володимира Путіна** до зустрічі з Президентом України **Володимиром Зеленським**. Про це заявив міністр закордонних справ України **Д. Кулеба** на онлайн-брифінгу. «Я щодня отримую якісь новини з РФ, де офіційні особи коментують перспективу проведення цієї зустрічі. І так уже коментують, і сьак уже коментують, і, з одного боку, вони цієї зустрічі всіляко уникають, а з іншого боку – не можуть припинити про неї говорити. Тому наразі ми очікуємо від Росії чіткої відповіді, чи готові вони зустрічатися», – сказав міністр. За словами глави МЗС, зустріч **В. Зеленського** й **В. Путіна** могла б відбутися в рамках саміту «нормандської четвірки». **Д. Кулеба** зазначив, що над його проведенням найближчим часом працюють в МЗС. Водночас міністр не виключив, що зустріч можна провести й поза полями «нормандського формату».

***

Журавльова, Ольга. В. Зеленський допустив обмін В. Медведчука на полонених українців / О. Журавльова // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 18.10. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/41npA>.

Якщо в народного депутата й лідера «Опозиційної платформи – За життя» **В. Медведчука** підтвердиться наявність російського громадянства, Україна зможе розглянути можливість його обміну. Про це повідомив Президент України **Володимир Зеленський**. Глава держави зазначив, що підозрюваний у державній зраді й фінансуванні тероризму **В. Медведчук** є громадянином України, тому до нього застосовується українське законодавство. Водночас **В. Зеленський** не виключає наявність у політика іншого громадянства. «Якщо, наприклад, Росія підтвердила б, що у пана **В. Медведчука** є російське

громадянство (...), то тоді ми б із задоволенням після цього підтвердження чи хоча б натяку розглянули б можливості обміну pana В. Медведчука на дійсних героїв і громадян України, які знаходяться не в Україні», – повідомив В. Зеленський.

***

Ukrainian president, U.S. defense secretary discuss ways to deepen cooperation [Президент України та міністр оборони США обговорять шляхи поглиблення співпраці] // Xinhua. – Beijing, 2021. – 20.10. – Режим доступу : http://www.news.cn/english/europe/2021-10/20/c_1310256148.htm.

Президент України **Володимир Зеленський** та міністр оборони США Л. Остін зустрілися, щоб обговорити шляхи поглиблення практичної співпраці між Києвом і Вашингтоном у сфері безпеки та оборони. Сторони обмінялися думками щодо безпекової ситуації на сході України, в Чорному та Азовському морях, а також щодо актуальних питань співпраці України з НАТО. В. Зеленський наголосив на важливості ролі Вашингтона у підвищенні спроможності збройних сил його країни, зазначивши, що Сполучені Штати залишаються «ключовим партнером» України у сфері безпеки та оборони.

***

Білик, Данило. В. Зеленський звинуватив Росію в «газовій агресії» проти Євросоюзу / Д. Білик // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 22.10. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/424IW>.

Президент України **Володимир Зеленський** звинуватив Росію в роздмухуванні енергетичної кризи в Європі. «Ми маємо справу зі штучною кризою, яка має чітку мету: змусити Європу відмовитися від своїх цінностей», – сказав президент. На думку В. Зеленського, має місце «справжня газова агресія проти Євросоюзу» з боку Росії. За його словами, лише «координована» відповідь європейських країн на «шантаж» може допомогти знизити ринкові ціни на газ. Європа останніми тижнями переживає енергетичну кризу через стрімке зростання попиту на газ на тлі того, як економіка багатьох країн оговтується після затяжних локдаунів через пандемію COVID-19. Водночас чимало експертів і політиків на Заході вважають, що російський газовий монополіст «Газпром» навмисно спровокував дефіцит газу на ринку, аби змусити Німеччину і Євросоюз швидше видати дозвіл на експлуатацію газопроводу «Північний потік-2». В Росії критику на свою адресу відкидають.

Фінляндія

Finland's president to meet Putin in Moscow [Президент Фінляндії зустрінеться з В. Путіним у Москві] // Xinhua. – Beijing, 2021. – 25.10. – Режим доступу : http://www.news.cn/english/2021-10/25/c_1310268252.htm.

Президент Фінляндії **Саулі Нійністе** відвідає Росію з робочим візитом і зустрінеться зі своїм російським колегою **Володимиром Путіним** у Москві. Під час зустрічі С. Нійністе і В. Путін обговорять двосторонні відносини та міжнародні питання, що становлять взаємний інтерес. С. Нійністе провів спільну пресконференцію з Генеральним секретарем НАТО Є. Столтенбергом. На пресконференції С. Нійністе заявив, що діалог між НАТО і Росією «працює не дуже добре». «Я завжди вітав дискусії, які ми вели щодо Росії, – сказав Є. Столтенберг. – Ваші прагматичні відносини з вашим сусідом підтримують подвійний підхід НАТО, зокрема вести змістовний діалог з Росією».

Франція

Herszenhorn, David. Macron on French-US alliance: ‘We will see’ [Е. Макрон про французько-американський союз: «Ми побачимо»] / D. Herszenhorn // POLITICO. – Brussels, 2021. – 05.10. – Режим доступу : <https://www.politico.eu/article/macron-aucus-united-states-biden/>.

Емманюель Макрон досі не впевнений, що Джо Байден розуміє, чи союз між Францією та США повернувся в рамки старих дружніх відносин. Ще не минуло трьох тижнів після того, як президент США оголосив про новий Індотихоокеанський стратегічний союз з Австралією та Великою Британією, Вашингтон все ще намагається виправити дипломатичну шкоду. І коли Е. Макрон прибув на зустріч лідерів ЄС у Словенію для обговорення, так званої, стратегічної автономії, стало зрозуміло, що він все ще роздратований. На запитання чи впевнений він зараз у тому, що Д. Байден визнає важливість Франції як союзника, Е. Макрон коротко відповів англійською: «Ми побачимо». «Я просто вірю в факти, – продовжив Е. Макрон. – Я сподіваюся. Я вважаю, що це можливо. Я думаю, що це буде більш продуктивним для нас обох. Я побачу. І я думаю, що ми запланували спільне обговорення на середину жовтня, ми наздоженемо під час Великої двадцятки, і я думаю, що це буде слушний привід побачити, як ми можемо дуже конкретно відновитись». Саме цей поштовх до посилення європейської військової інтеграції та співробітництва у сфері безпеки став одним з головних питань порядку денного лідерів на їхній вечері у Словенії.

***

French president expects to attend 2nd part of COP15 in person [Президент Франції хоче особисто взяти участь у другій частині COP15] // Xinhua. – Beijing, 2021. – 12.10. – Режим доступу : http://www.news.cn/english/2021-10/12/c_1310240240.htm.

Президент Франції Емманюель Макрон заявив, що хоче особисто відвідати другу частину 15-ї сесії COP15. «Частково віртуальний формат цієї події є наслідком глобальної кризи охорони здоров'я, яка нагадує нам наскільки наше здоров'я, наше економічне процвітання, і також наша колективна безпека невіддільні від здорової природи», – сказав він у відеозверненні. Перша частина COP15 стартувала у Куньміні, столиці китайської провінції Юньнань. У другій частині зустрічі, яка очікується на наступний рік, буде розглянуто та прийнято рішення щодо «глобальних рамок біорізноманіття на період після 2020 р.», що є планом збереження біорізноманіття на наступне десятиліття.

***

Corbet, Sylvie. UK-France fish spat deepens despite Macron-Johnson meeting [«Рибна» сварка між Великобританією та Францією посилюється, незважаючи на зустріч Макрона та Джонсона] / S. Corbet // The Associated Press. – New York, 2021. – 31.10. – Режим доступу : <https://apnews.com/article/g-20-summit-business-emmanuel-macron-rome-boris-johnson-52bfab3c9b5be1a890016693e72daa6c>.

Президент Франції Емманюель Макрон і прем'єр-міністр Великобританії Б. Джонсон в рамках саміту «Великої двадцятки» у Римі зустрілися, щоб спробувати вирішити суперечку після Брекситу через права на риболовлю в Ла-Манші, яка загрожує перерости у руйнівну французьку блокаду британських човнів та вантажівок. Президент Франції Е. Макрон попередив, що суперечка перевіряє міжнародну довіру до Великобританії, у той час як кожна з країн звинувачує одна одну в порушенні торгової угоди після Брекситу, яку уряд Великобританії підписав із Європейським Союзом перед тим, як вийти з блоку. Після

30-и хвилинної зустрічі обидва лідери погодилися з тим, що необхідно вжити заходів «якнайшвидше», щоб домогтися деескалації.

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ

Білорусь

Belarus says it will refuse to take back migrants until the EU lifts sanctions [Білорусь заявила, що відмовиться приймати мігрантів, поки ЄС не зніме санкції] // Euronews. – Lyon, 2021. – 06.10. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/10/05/belarus-says-it-will-refuse-to-take-back-migrants-until-the-eu-lifts-sanctions>.

Парламент Білорусі проголосував за призупинення дії угоди з Європейським Союзом про повернення мігрантів. Президент Білорусі **Олександр Лукашенко** називає цей захід реакцією Білорусі на санкції ЄС щодо країни. Президент Білорусі заявив, що країна не може дозволити собі витрати, пов'язані з потоком мігрантів, які прямують до Європи, і замість цього буде використовувати кошти для компенсації впливу санкцій ЄС, який, у свою чергу, звинуватив О. Лукашенка у використанні мігрантів в якості зброї в «гібридній війні» проти Альянсу з 27 країн.

***

EU mulling ways to end jet lease to Belarus' airline [ЄС обмірковує способи припинення оренди літаків білоруської авіакомпанії] // The Associated Press. – New York, 2021. – 18.10. – Режим доступу : <https://apnews.com/article/business-middle-east-poland-migration-europe-55ac031a57483e33e774ba60379acf88>.

Міністри закордонних справ Євросоюзу розглянули способи зупинити нелегальну міграцію в ЄС з 27 країн із сусідньої Білорусі, в тому числі заборонити компаніям здавати в оренду літаки білоруської авіакомпанії «Белавія». Число мігрантів почало зростати після того, як ЄС ввів санкції проти уряду **Олександра Лукашенка** в зв'язку з президентськими виборами в серпні 2020 р., які Захід вважає сфальсифікованими. Міністр закордонних справ Литви Г. Ландсбергис зажадав санкцій проти О. Лукашенка за експлуатацію вразливих людей і проти «Белавія». Міністр закордонних справ Німеччини Х. Маас сказав, що О. Лукашенко «не хто інший, як бос державної банди контрабандистів».

Киргизстан

Ibraghimov, Shamil. The EU must protect its investment in Kyrgyz democracy [ЄС повинен захистити свої інвестиції в демократію в Киргизстані] / S. Ibraghimov // Euronews. – Lyon, 2021. – 21.10. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/10/21/the-eu-must-protect-its-investment-in-kyrgyz-democracy-view>.

Європейський Союз витратив в Киргизстані понад 200 млн євро на реформування інститутів, зміцнення демократії і надання іншої допомоги в цілях розвитку. Протягом багатьох років Киргизстан був зразком у регіоні політичних свобод, демократичних інститутів і динамічного громадянського суспільства. Але при президенті Киргизстану **Садирі Жапарові** політичні свободи опинилися під загрозою. Свобода слова обмежується новими законами, законодавство, що закріплює демократичні інститути, спішно переписується, а громадянське суспільство все більше обмежується новими вимогами, заснованими на законах Росії. З моменту вступу на посаду в січні 2021 р. С. Жапаров курирував створення нової конституції, яка фактично зруйнувала б систему стримувань і

проти ваг. С. Жапаров і його прихильники також переписали кримінальний кодекс країни.

Молдова

Tidey, Alice. Moldova receives first non-Russian gas delivery as it grapples with severe energy crisis [Молдова отримує перше постачання неросійського газу в умовах важкої енергетичної кризи] / A. Tidey // Euronews. – Lyon, 2021. – 27.10. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/10/27/moldova-receives-first-non-russian-gas-delivery-as-it-grapples-with-severe-energy-crisis>.

Оскільки Молдова переживає енергетичну кризу, польська компанія PGNiG поставила один мільйон кубометрів природного газу, щоб перевірити здатність імпортувати газ із альтернативних джерел та врівноважити низький тиск у системі подачі природного газу. Президентка Молдови **Мая Санду** обговорила питання постачання газу до країни з президентом Європейської комісії фон дер Ляєн. «Європейський Союз завжди був із громадянами Республіки Молдова – як у добрі, так і у важкі часи. Ми вдячні за підтримку, яку надає Європейський Союз у врегулюванні кризи з постачанням газу», – заявила М. Санду. Критики звинувачують «Газпром» у підвищенні цін на газ, щоб покарати Молдову після обрання в 2020 р. проєвропейської президентки М. Санду.

Росія

Hernandez, America. EU flexes antitrust muscle to counter Putin's gas gamesmanship [ЄС посилює антимонопольні заходи, щоб протистояти газовим іграм В. Путіна] / A. Hernandez // POLITICO. – Brussels, 2021. – 26.10. – Режим доступу : <https://www.politico.eu/article/eu-antitrust-counter-vladimir-putin-gas/>.

Погроза президенту Росії **Володимиру Путіну** великим антимонопольним штрафом в минулому працювала як спосіб вплинути на поведінку «Газпрому» в ЄС. Комісар ЄС з енергетики К. Сімсон заявив європейським міністрам енергетики, що поліція Брюсселя почала збирати докази щодо того, чи можна звинувачувати за зростання цін на енергоносії як незаконну діяльність будь-якого з основних постачальників газу в ЄС. Європейська комісія підтвердила, що анкети були надіслані всім сторонам, які могли б допомогти зібрати воедино справу про найгострішу економічну кризу цієї осені. Брюссельські розслідувачі уникали називати «Газпром», але компанія є давнім спаринг-партнером ЄС. «Газпром» постачає понад 40 % імпорту газу в ЄС і був об'єктом однієї з найгучніших антимонопольних справ, які коли-небудь розпочинав Брюссель, з 2012 по 2018 рр. Хоча це розслідування не призвело до штрафу провідних критиків Росії, як того хотіли Польща та Литва, це підштовхнуло «Газпром» радикально змінити свою бізнес-модель у Центральній та Східній Європі.

США

Herszenhorn, David M. EU too: Brussels gets mad at Ted Cruz [ЄС також: Брюссель сердиться на Теда Круза] / D. M. Herszenhorn // POLITICO. – Brussels, 2021. – 05.10. – Режим доступу : <https://www.politico.eu/article/eu-too-brussels-also-hates-ted-cruz/>.

Республіканський сенатор від Техасу **Тед Круз** зробив гучний виступ з обіцянкою блокувати обрання кандидатів президента США **Джо Байдена** на дипломатичні посади. І це змусило численних представників ЄС та дипломатів вважати його головним винуватцем відсутності послів США у ЄС, Франції та НАТО – вакансії, які, на думку чиновників та

дипломатів ЄС, сприяли розриву комунікації. В короткому інтерв'ю Т. Круз не висловив жодного занепокоєння з приводу того, що його рейтинги схвалення в столицях ЄС різко впадуть. Тиснучи на Д. Байдена щодо проєкту «Північний потік-2», Т. Круз наполягав на тому, що він відстоює інтереси країн Східної Європи – і більшості законодавців США – які розглядають газопровід як стратегічний та економічний тиск Росії. «Якщо ви хочете поговорити з деякими європейцями про це, зателефонуйте українцям. Зателефонуйте полякам. Зателефонуйте нашим друзям у Східній Європі», – сказав Т. Круз. Деякі демократи в приватному порядку стверджували, що Д. Байден мав оголосити свої кандидатури у зовнішній політиці раніше, щоб уникнути такого лиха, яке стало результатом оголошення AUKUS. Але вони критикують Т. Круза за те, що він використав це як важель у його боротьбі за зупинку «Північного потоку-2», який має стати благом для Росії.

Тайвань

Wu, Huizhong. French senators meet with Taiwan's Tsai amid China tensions [Французькі сенатори відвідали Тайвань на тлі напруженості в Китаї] / Н. Wu // The Associated Press. – New York, 2021. – 07.10. – Режим доступу : <https://apnews.com/article/business-tsai-ing-wen-china-taiwan-europe-e8c4bcb6d8715cc19e4727dd57fb1c25>.

Група французьких сенаторів, які відвідують Тайвань в рамках регулярних парламентських обмінів, зустрілася з президенткою **Цай Інвень**, яка коротко виступила перед зустріччю, вручивши колишньому міністру оборони Франції О. Ришару Орден Сприятливих Хмар, в знак визнання «його вкладу в тайваньсько-французькі відносини». Президентка подякувала йому за те, що він очолив зусилля Сенату Франції щодо прийняття резолюції на підтримку дозволу Тайваню брати участь в міжнародних організаціях таких, як ВООЗ. Китай виступає проти будь-якої міжнародної взаємодії з островом, який передбачає окремий статус, наприклад членство у ВООЗ і зустрічі з іноземними урядовцями. Він спробував перешкодити приїзду французьких сенаторів, а його посольство в Парижі перед поїздкою заявило, що це підірве китайсько-французькі відносини.

Україна

Petrequin, Samuel. EU, Ukraine to discuss military training and cyberthreats [ЄС і Україна обговорять військову підготовку і кіберзагрози] / S. Petrequin // The Associated Press. – New York, 2021. – 10.10. – Режим доступу : <https://apnews.com/article/technology-business-ukraine-european-union-europe-90b50e622cefcbaba96cb5e71632e57>.

Президент України **Володимир Зеленський** закликав до тісніших зв'язків між його країною, НАТО і ЄС. Росія категорично проти того, щоб Україна стала членом НАТО. На саміті 12 жовтня президент Європейської ради Ш. Мішель і президентка Європейської комісії У. фон дер Ляен мають намір підтвердити «непохитну» прихильність ЄС суверенітету і територіальній цілісності України. В. Зеленський представляє Україну на переговорах. Обидві сторони вже почали кібердіалог. ЄС визнає зусилля України, спрямовані на продовження реформ, в тому числі в сфері верховенства закону та судової системи, а також створення ефективних механізмів боротьби з корупцією. Інші теми також будуть включати зміну клімату, авіацію, енергетику і співробітництво в боротьбі з наслідками пандемії COVID-19.

***

Energy security dominates EU-Ukraine summit, as prices continue to surge [На саміті Україна-ЄС в центрі уваги енергетична безпека, оскільки ціни продовжують рости] // Euronews. – Lyon, 2021. – 12.10. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/10/12/energy-security-dominates-eu-ukraine-summit-as-prices-continue-to-surge>.

Енергетична безпека була в центрі уваги на саміті ЄС-Україна. Головне занепокоєння України викликають наслідки прокладки газопроводу «Північний потік-2» між Росією і Німеччиною в обхід України. Президент України **Володимир Зеленський** заявляє, що газопровід являє собою загрозу незалежності його країни. «Енергетична безпека є передумовою незалежності і національного суверенітету України, тому що «Північний потік-2» відкриває перед Україною нові виклики на додаток до вже існуючих», – заявив В. Зеленський. Брюссель обіцяє працювати над середньостроковими і довгостроковими стратегічними рішеннями, щоб заспокоїти Україну, включаючи використання реверсних потоків газу з ЄС в Україну в разі дефіциту.

Франція

Manancourt, Vincent. Macron to use EU presidency to push for worldwide end of death penalty [Е. Макрон використовуватиме головування в ЄС, щоб добитися припинення у всьому світі смертної кари] / V. Manancourt // POLITICO. – Brussels, 2021. – 09.10. – Режим доступу : <https://www.politico.eu/article/macron-eu-presidency-death-penalty-china-india/>.

Президент **Емманюель Макрон** заявив, що Франція має використати своє майбутнє головування в Європейській раді для початку глобальної кампанії зі скасування смертної кари. У промові, присвяченій 40-й річниці скасування смертної кари у Франції, Е. Макрон заявив, що в 2022 р. у Парижі відбудеться саміт, спрямований на припиненні смертної кари у всьому світі. «У рамках головування Франції у ЄС ми організуємо... зустріч у Парижі на найвищому рівні, яка об'єднає громадянські суспільства з країн, де досі застосовується смертна кара..., щоб переконати своїх лідерів у важливості та терміновості скасування його». За словами Е. Макрона, Франція, яка у першій половині 2022 р. очолює Європейську раду, буде працювати разом із іншими країнами ЄС над резолюцією ООН, яка буде зобов'язувати країни щорічно повідомляти про цифри смертних покарань.

МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ

Росія

Isachenkov, Vladimir. Russia's Putin hosts Israeli PM Bennett [Путін в Росії прийняв прем'єр-міністра Ізраїлю Бенета] / V. Isachenkov // The Associated Press. – New York, 2021. – 22.10. – Режим доступу : <https://apnews.com/article/europe-middle-east-russia-israel-vladimir-putin-3b708ca8c898ac032639bfffede7a48f>.

Вітаючи прем'єр-міністра Ізраїлю Н. Бенета на початку їх першої зустрічі, Президент Росії **Володимир Путін** охарактеризував російсько-ізраїльські відносини як «унікальні», зазначивши, що в Ізраїлі проживає найбільша російськомовна громада. Росія та Ізраїль встановили тісні політичні, економічні та культурні зв'язки, які допомогли їм вирішувати делікатні питання такі, як ситуація в Сирії. Росія та Ізраїль відкрили військову гарячу лінію для координації операцій авіації над Сирією, щоб уникнути зіткнень. Після переговорів у розкішній чорноморській резиденції В. Путіна в Сочі Н. Бенетт назвав двосторонні зв'язки

«стратегічними» і наголосив на необхідності підтримки «тісного» діалогу з Росією.

МІЖНАРОДНЕ ЕКОНОМІЧНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

Росія

Chadwick, Lauren. What is Russia's role in Europe's natural gas crisis? [Яка роль Росії в газовій кризі в Європі?] / L. Chadwick // Euronews. – Lyon, 2021. – 12.10. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/10/12/what-is-russia-s-role-in-europe-s-natural-gas-crisis>.

Коли президент Росії **Володимир Путін** заявив, що Росія може бути готова послабити енергетичну кризу в Європі, ринки зітхнули з полегшенням. Росія є найбільшим постачальником газу до Європейського Союзу, який все більше залежить від імпорту природного газу, і у неї є можливість змінити ситуацію. Але немає ніяких доказів того, що Росія збільшила поставки газу після виступу В. Путіна. В. Путін стверджував, що Росія є «надійним постачальником» газу в Європу, який «повністю виконує всі свої зобов'язання» і припустив, що Росія могла б послати в Європу ще трохи газу. Науковий співробітник Оксфордського інституту енергетичних досліджень, який також є експертом по Росії і «Газпрому», Д. Шарплс сказав, що вплив В. Путіна на ринок показує, що «це дуже нестабільний ринок».

ООН

Нігерія

Nigerian president calls for accelerated equitable distribution of COVID-19 vaccines [Президент Нігерії закликав прискорити справедливий розподіл вакцин проти COVID-19] // Xinhua. – Beijing, 2021. – 01.10. – Режим доступу : http://www.news.cn/english/2021-10/01/c_1310222078.htm.

Президент Нігерії **Мухаммаду Бухарі** закликав світову спільноту прискорити справедливий розподіл вакцин проти COVID-19 як спосіб підтримки один одного в боротьбі з пандемією. «Користуючись нагодою, я нагадую світовій спільноті про те, що нинішній стан доступу до вакцин проти COVID-19 є неприйнятним. Ми не можемо дозволити собі ситуацію, коли кілька країн утримують глобальне постачання вакцин собі за рахунок інших країн», – сказав М. Бухарі під час національної трансляції на честь 61-ї річниці незалежності Нігерії. «Ми повинні діяти зараз, щоб прискорити справедливий розподіл вакцин проти COVID-19», – сказав нігерійський лідер, зазначивши, що раніше він передав послання міжнародній спільноті в Нью-Йорку під час дебатів у Генеральній Асамблеї ООН.

Південна Корея

S. Korean president vows to create lasting peace on korean peninsula [Президент Південної Кореї обіцяє встановити тривалий мир на корейському півострові] // Xinhua. – Beijing, 2021. – 01.10. – Режим доступу : http://www.news.cn/english/2021-10/01/c_1310221657.htm.

Президент Південної Кореї **Мун Чже Ін** пообіцяв встановити тривалий мир на Корейському півострові. Ч. І. Мун зробив це під час свого виступу з нагоди 73-ї річниці Збройних сил, заявивши, що його головний і найбільший обов'язок як головнокомандувача країни – встановити та підтримувати постійний мир на півострові. Президент зазначив, що, виходячи з його впевненості та гордості за міцну безпеку військових, він запропонував

міжнародному співтовариству оголосити офіційне закінчення Корейської війни 1950-1953 рр. та відкрити нову еру примирення та співробітництва на Корейському півострові.

ПІВДЕННА АМЕРИКА

Венесуела

Venezuelan President Maduro's close aide extradited to US [Близького помічника президента Венесуели Н. Мадуро екстрадували до США] // BBC. – London, 2021. – 17.10. – Режим доступу : <https://www.bbc.com/news/world-latin-america-58943249>.

Одного з найближчих помічників президента **Ніколаса Мадуро А. Сааба** екстрадували з Кабо-Верде до США, де його звинувачують у відмиванні грошей. Міністерство фінансів США каже, що А. Сааб працював фронтменом режиму Н. Мадуро. Незабаром після цього уряд Венесуели призупинив переговори з опозицією, яку підтримують США. Переговори мали вирішити політичну кризу, яка призвела до насильства та краху економіки. Дискусії мали відновитися в Мексиці. Казначейство США звинувачує А. Сааба – колумбійського бізнесмена та посла Венесуели – у використанні його рахунків в американських банках для відмивання доходів від корупції.

Перу

Lozano, Daniel. El nuevo Gobierno peruano rompe con Guaidó y abraza a Maduro [Новий уряд Перу розірвав відносини з Х. Гуайдо і підтримав Н. Мадуро] / D. Lozano // El Mundo. – Madrid, 2021. – 16.10. – Режим доступу : <https://www.elmundo.es/internacional/2021/10/16/616a9db1e4d4d826778b45bc.html>

Новий перуанський уряд П. Кастільйо повідомив, що він вирішив відновити дипломатичні відносини з Боліварською республікою **Ніколаса Мадуро** після чотирьох років без послів, таким чином розриваючи відносини з **Хуаном Гуайдо**. Внутрішня суперечка як в уряді, так і в ЗМІ не завадила міністерству закордонних справ Перу, яке використовувало переговори в Мексиці між урядом Венесуели та опозицією за посередництва Норвегії, виправдання призначення двох нових послів. «Вони реагують на еволюцію венесуельського політичного процесу і взаємне визнання легітимними співрозмовниками, від яких уряд і Венесуельська унітарна платформа (опозиція на чолі з Х. Гуайдо) відмовилися», – запевнили в МЗС Перу.

ПІВНІЧНА АМЕРИКА

Коста-Рика

Interview: Costa Rican president calls COP15 in Kunming a critical moment for humanity [Президент Коста-Рики назвав COP15 у Куньміні критичним моментом для людства] // Xinhua. – Beijing, 2021. – 17.10. – Режим доступу : http://www.news.cn/english/2021-10/17/c_1310251289.htm.

Президент Коста-Рики **Карлос Альварадо Кесада** каже, що нещодавно проведені в Китаї дискусії щодо захисту глобального біорізноманіття мають вирішальне значення для людства. «Нам необхідно безпосередньо вирішити проблему кризи втрати біорізноманіття і саме тому ця зустріч є важливою», – сказав К. Альварадо Кесада, посилаючись на 15-у сесію COP15 в місті Куньмін на південному заході Китаю. «Життя залежить від екосистем як для води, так і для чистого повітря, а також для багатьох послуг, які екосистеми надають нам», – сказав президент, зазначивши, що світ вимагає зміни парадигми, в якій цінується

внесок екосистем та біорізноманіття.

США

Moens, Barbara. EU considers bitter pill to end Trump's trade war [ЄС розглядає гірку таблетку для припинення торгової війни Д. Трампа] / В. Moens // POLITICO. – Brussels, 2021. – 04.10. – Режим доступу : <https://www.politico.eu/article/eu-considers-bitter-pill-us-donald-trump-trade-war/>.

Європа приходиться до гіркого усвідомлення того, що їй, ймовірно, доведеться піти на колись немислиму поступку, щоб покласти край торговельній війні, яку розпалив президент США Дональд Трамп, і яку продовжує його наступник Джо Байден. Багато європейців сподівалися, що Д. Байден скасує тарифи на сталь та алюміній Д. Трампа, але він цього не зробив, хоча мита були введені у 2018 р. на вкрай сумнівній підставі, як необхідність для захисту «національної безпеки». Зниження оборонного щита тарифів Д. Трампа призвело б до того, що Д. Байден зазнав удару з боку політично чутливих сталеливарних організацій в Огайо та Пенсільванії. За часів Д. Трампа ЄС звинуватив США в тому, що він намагався змусити Брюссель прийняти самовизначені обмеження експорту сталі та алюмінію, щоб припинити протистояння митам. «Усі хочуть, щоб це зникло, тому що це залишилося від Д. Трампа і заважає покращити відносини між ЄС та США», – сказав один торговий дипломат ЄС, відобразивши загальний настрій. На тлі примирення створення нового дипломатичного формату – Ради з питань торгівлі та техніки – де Вашингтон та Брюссель намагаються покласти край антагонізму епохи Д. Трампа для співпраці в таких сферах, як робототехніка, мікročіпи та штучний інтелект.

***

Niedzwiadek, Nick. Biden will meet with Pope Francis on European trip [Д. Байден зустрінеться з Папою Франциском під час подорожі Європою] / N. Niedzwiadek // POLITICO. – Brussels, 2021. – 14.10. – Режим доступу : <https://www.politico.com/news/2021/10/14/biden-pope-francis-meeting-europe-trip-515991>.

Білий дім оголосив, що президент Джо Байден перед самітом G-20 розпочне триденну поїздку до Європи, яка включатиме зустріч з Папою Франциском. Д. Байден, другий католицький президент в історії США, також проведе двосторонні зустрічі з іншими світовими лідерами. Згідно з повідомленням Білого дому, конференція охоплюватиме «спільну роботу над зусиллями, що ґрунтуються на дотриманні фундаментальної людської гідності, включаючи припинення пандемії COVID-19, подолання кліматичної кризи та турботу про бідних».

***

Ward, Myah. Biden says U.S. has 'commitment' to defend Taiwan from Chinese attack [Д. Байден каже, що США мають «зобов'язання» захистити Тайвань від нападу Китаю] / M. Ward // POLITICO. – Brussels, 2021. – 21.10. – Режим доступу : <https://www.politico.com/news/2021/10/21/joe-biden-taiwan-chinese-attack-defend-516699>.

Президент Джо Байден не вагався, коли його запитали, чи стануть США на захист Тайваню, якщо Китай атакує. «Так, ми зобов'язані це зробити», – сказав Д. Байден у Балтіморі. Але пізніше Білий дім уточнив коментарі президента, сказавши, що в політиці не відбулося жодних змін. «Оборонні відносини США з Тайванем керуються угодою про відносини з Тайванем», – сказав представник Білого дому. «Ми продовжуватимемо підтримувати самооборону Тайваню і будемо продовжувати виступати проти будь-яких

односторонніх змін статус-кво», – зазначили у Білому домі.

***

Herszenhorn, David. US defense chief says EU must choose own new military capabilities [Глава міністерства оборони США каже, що ЄС повинен вибрати власні нові військові можливості] / D. Herszenhorn // POLITICO. – Brussels, 2021. – 22.10. – Режим доступу : <https://www.politico.eu/article/us-defense-secretary-loyd-austin-eu-military-capabilities-nato/>.

Президент США Джо Байден хоче, щоб союзники ЄС нарощували власні військові та оборонні спроможності таким чином, щоб вони доповнювали НАТО. «Я дозволю ЄС прописати або окреслити можливості, які, на їхню думку, їм потрібні», – сказав міністр оборони Л. Остін на пресконференції в штаб-квартирі НАТО. Коментар Л. Остіна прозвучав у відповідь на запитання про те, чи бачить він якусь цінність у активних зусиллях, спрямованих на підтримку того, що деякі лідери ЄС, зокрема президент Франції Емманюель Макрон, називають «стратегічною автономією». Політичні та військові лідери США тривалий час чинили опір скоординованим військовим і оборонним ініціативам ЄС, попереджаючи, що вони можуть призвести до скорочення штатів чи навіть конфлікту з НАТО. Натомість вони підштовхнули європейські країни витратити більше на власні війська. Д. Байден запропонував власну підтримку Європі, яка зміцнить свою військову майстерність під час розмови з Е. Макроном, намагаючись згладити дипломатичну кризу через оголошення нового пакту про безпеку Індо-Тихоокеанського регіону з Великобританією та Австралією, яка застала Францію зненацька. У рамках нової програми Австралія розірвала контракт на купівлю підводних човнів французького виробництва.

***

Куницький, Олександр. Президент США вперше за 4 роки бере участь у саміті АСЕАН / О. Куницький // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 27.10. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/42EmL>.

Вперше з 2017 р. в щорічному саміті Асоціації держав Південно-Східної Азії (АСЕАН) участь бере президент США. Американський лідер Джо Байден анонсував виділення 100 млн дол. на розширення стратегічного партнерства США з АСЕАН. Д. Байден зазначив, що ці кошти призначені для реалізації програм у таких сферах, як охорона здоров'я, боротьба з кліматичними змінами, освіта та економіка. Д. Байден наголосив на незмінній прихильності США до регіону та пообіцяв поглиблювати співпрацю у боротьбі з різними проблемами сучасності у тому числі вести спільну роботу щодо захисту від загроз. Він назвав відносини США з АСЕАН «життєво важливими».

***

Moens, Barbara. EU braces for steel quotas to end trade war with Biden [ЄС готується до квот на сталь, щоб покласти край торговельній війні з Д. Байденом] / V. Moens // POLITICO. – Brussels, 2021. – 28.10. – Режим доступу : <https://www.politico.eu/article/eu-braces-for-steel-quotas-to-end-trade-war-with-us-biden/>.

Європа наближається до угоди про припинення трансатлантичної торговельної війни, але це перемир'я тепер, ймовірно, означає, що Брюссель повинен прийняти квоти на те, скільки сталі можна постачати до Сполучених Штатів без сплати вищих мит. Колишній президент США Дональд Трамп спровокував торговельну війну з Європою у 2018 р., ввівши мита на імпорт сталі та алюмінію, яку він розцінив як загрозу національній безпеці. Спочатку європейські дипломати сподівалися, що Вашингтон зніме ці обов'язки під час

президента США **Джо Байдена**, але цього не сталося. Тепер контури угоди формуються навколо Європи щодо прийняття тарифних квот. Це забезпечило б негайне скасування мит часів Д. Трампа, але означало б, що високі мита на європейський метал знову запрацюють, якщо експорт ЄС перевищить певний рівень. Чиновники ЄС розцінювали подібні заходи як шантаж за Д. Трампа, але тепер визнають, що іншого виходу з протистояння, можливо, не буде. Під час зустрічі з торговими дипломатами Європейська комісія була оптимістично налаштована, що угода може бути досягнута. Але більше деталей щодо майбутнього врегулювання дипломати не отримали, оскільки Комісія не хоче підривати переговори з Вашингтоном.

***

Herszenhorn, David. Western leaders warn Iran on nuclear deal [Західні лідери попереджають Іран про ядерну угоду] / D. Herszenhorn // POLITICO. – Brussels, 2021. – 29.10. – Режим доступу : <https://www.poli>

Лідери США, Великобританії, Німеччини та Франції попередили, що нещодавні зусилля Тегерана просувати свою ядерну програму та перешкоджати роботі спостерігачів з Міжнародного агентства з атомної енергії (МАГАТЕ) ризикують повним крахом ядерної угоди з Іраном. Угода, відома як Спільний всеосяжний план дій (JCPOA), була значною мірою розкритикована після того, як у травні 2018 р. від неї відмовився тодішній президент США **Дональд Трамп**. Коли США відкликали та відновили санкції, Іран відмовився від своїх зобов'язань. Президент США **Джо Байден** висловив готовність повернутися до угоди, але переговори зайшли в глухий кут, особливо після обрання нового президента Ірану **Ібрагіма Райсі**. Заява лідерів чотирьох західних держав, які є сторонами JCPOA, з'явилася після зустрічі на полях саміту G20 в Римі між Д. Байденом, прем'єр-міністром Великобританії **Б. Джонсоном**, канцлеркою Німеччини **М. Меркель** і президентом Франції **Еммануелем Макроном**. У заяві лідери посилялися на нещодавні зусилля Ірану щодо прискорення своєї ядерної програми та намагання заблокувати роботу інспекторів.

***

Herszenhorn, David. Smiles and gifts as Pope Francis meets President Joe [Посмішки та подарунки, коли Папа Франциск зустрічає президента Д. Байдена] / D. Herszenhorn // POLITICO. – Brussels, 2021. – 29.10. – Режим доступу : <https://www.politico.eu/article/pope-francis-president-joe-biden-vatican-rome-italy-united-states/>.

Папа Франциск зустрічався з президентом США **Джо Байденом** для «сердечних обговорень, які «зосереджені на спільній відданості захисту та турботі про планету». Д. Байден і Папа Франциск посміхалися і, здавалося, щиро раді бачити один одного. За даними Білого дому, це була їхня четверта особиста зустріч. На відео, оприлюдненому після зустрічі, Д. Байден вихваляє понтифіка як «найважливішого воїна за мир, якого я коли-небудь зустрічав». Д. Байден передав Папі пам'ятну «монету виклику», на якій з одного боку зображено рідний штат президента – Делавер, а також відзнаку військової частини, в якій служив його син **Бо**. Згідно з повідомленням з Ватикану, «під час теплих обговорень сторони зосередили увагу на спільній відданості захисту та турботі про планету, ситуації в галузі охорони здоров'я та боротьбі з пандемією Covid-19, а також тема біженців та допомоги мігрантам, також йшлося про захист прав людини, включаючи свободу релігії та совісті».

***

Overly, Steven. Trump-era tensions set to cool under U.S.-EU deal [Напруженість епохи Д. Трампа охолоджується згідно з угодою між США та ЄС] / S. Overly // POLITICO. – Brussels, 2021. – 30.10. – Режим доступу : <https://www.politico.com/news/2021/10/30/us-eu-steel-dispute-resolved-517828>.

Адміністрація **Джо Байдена** послабить мита на імпорт сталі та алюмінію з ЄС відповідно до угоди, що дозволить вирішити проблему епохи **Дональда Трампа**, яка заплямувала торговельні відносини між давніми союзниками. Згідно з новою угодою, ЄС буде дозволено щороку безмитно надсилати в США певну кількість сталі та алюмінію. Білий дім не уточнив, скільки буде дозволено або які мита будуть на імпорт, який перевищує ліміти, але нинішні тарифи становлять 25 % на сталь і 10 % на алюміній. Нова домовленість вимагала місяців інтенсивних переговорів між вищими торговими чиновниками і розглядалася по обидва боки Атлантики як компроміс, на який торгові партнери пішли заради нового початку після чотирьох років розбрату за колишнього президента Д. Трампа. «Сьогоднішнє оголошення відображає бачення президентом Д. Байденорм минулих суперечок, як перегорнутої сторінки, і розпочати новий розділ поглиблених трансатлантичних відносин», – сказала журналістам торговий представник США К. Тай.

***

Шепелева, Анастасія. Д. Байден: Не можна дозволити Росії маніпулювати поставками газу в політичних цілях / А. Шепелева // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 31.10. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/42Oid>.

США та Німеччині важливо продовжувати спільну роботу з реалізації угоди щодо підтримки України й забезпечення європейської енергетичної безпеки. Про це заявив президент США **Джо Байден** за результатами двосторонньої зустрічі з виконавчою обов'язків канцлера Німеччини А. Меркель та ймовірним наступним канцлером О. Шольцом. Крім того Д. Байден зазначив, що обидві країни мають гарантувати, що Росія не зможе скористатися постачанням природного газу для досягнення «шкідливих політичних цілей».

Україна

Karmanau, Yuras. US defense secretary underlines support for Ukraine [Міністр оборони США наголосив на підтримці України] / Y. Karmanau // The Associated Press. – New York, 2021. – 19.10. – Режим доступу : <https://apnews.com/article/europe-russia-ukraine-united-states-foreign-policy-560169bada9d193c87aa9cd2478ab67b>.

Міністр оборони США Л. Остін відвідав Україну, де заявив, що Вашингтон підтримує суверенітет і територіальну цілісність країни в умовах напруженого протистояння з Росією. Президент України **Володимир Зеленський** під час зустрічі з Л. Остіном привітав США як «головного партнера країни в області безпеки і оборони». Л. Остін підкреслив, що США і їх союзники, як і раніше, прихильні до підтримки права України визначати свою власну майбутню зовнішню політику і «жодна третя країна не має права вето на рішення про членство в НАТО».

Франція

Lee, Matthew. Blinken meets Macron as US seeks to heal rift with France [Блінкен зустрічається з Макроном, намагаючись ліквідувати розлад з Францією] / M. Lee // The Associated Press. – New York, 2021. – 05.10. – Режим доступу :

<https://apnews.com/article/aukus-jean-yves-le-drian-antony-blinken-emmanuel-macron-australia-1f477423b4ede82eb673af5d52e29f58>.

Президент Франції **Емманюель Макрон** і держсекретар США Е. Блінкен зустрілися, щоб вивчити потенційну співпрацю в Індо-Тихоокеанському регіоні та інших областях, оскільки адміністрація **Джо Байдена** зробила кроки щодо усунення шкоди, завданої відносинам, виключивши Францію з нової ініціативи в області безпеки. Візит Е. Блінкена відбувся після телефонної розмови між Д. Байденом і Е. Макроном, які погодилися спробувати залагодити ситуацію. Е. Макрон і Е. Блінкен погодилися використати суперечку як можливість «поглибити і зміцнити координацію», допускаючи, що «попереду ще багато важкої роботи».

ІМІДЖ ПРЕЗИДЕНТІВ

БРАЗИЛІЯ

Bartkiewicz, Artur. Prezydent Brazylii nie wszedł na stadion, bo jest niezaszczepiony [Президент Бразилії не потрапив на стадіон, бо не щеплений] / A. Bartkiewicz // *Rzeczpospolita*. – Warsaw, 2021. – 11.10. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/polityka/art19002181-prezydent-brazylii-nie-wszedl-na-stadion-bo-jest-niezaszczepiony>.

Президента Бразилії Жаїра Болсонару не пустили на стадіон ФК «Сантос», тому що вболівальники, які не були щеплені проти COVID-19, не мають права проходити на трибуни стадіону. «Я хотів подивитися гру Сантоса, а вони сказали мені, що мені потрібно зробити щеплення», – сказав Ж. Болсонару у відео, опублікованому на порталі новин Metropoles. «Для чого?», – запитав Ж. Болсонару, який не вакцинувався від COVID-19, стверджуючи, що у нього є антитіла, які захищають його від інфекції після того, як він перехворів.

***

Royo Gual, Joan. Bolsonaro dice que no se vacunará contra el covid-19: «No tiene sentido» [Ж. Болсонару каже, що він не буде вакцинуватися проти COVID-19: «Це не має сенсу»] / J. Royo Gual // *El Mundo*. – Madrid, 2021. – 14.10. – Режим доступу : <https://www.elmundo.es/internacional/2021/10/13/61673984fdddff96868b45f6.html>.

Президент Бразилії Жаїр Болсонару нарешті сказав ясно і чітко: він не планує робити щеплення від COVID-19. До цього часу лідер ультраправих говорив, що він буде останнім бразильцем, якому зроблять щеплення, що він хоче почекати, тому що було б несправедливо «вкрасти» таку можливість у когось, хто більш її потребує. Однак в інтерв'ю радіо Jovem Pan він сказав наступне: «Щодо вакцини я вирішив, що не буду робити щеплення. Я дивлюся на нові дослідження. Мій імунітет нагорі, чому мені потрібно робити щеплення? Це було б те саме, що зіграти в лотерею на десять реалів і виграти два. Це не має сенсу». Незважаючи на приклад президента, переважна більшість бразильців з ентузіазмом роблять щеплення.

***

Bolsonaro reconoce que llora en el baño: «Mi esposa nunca me vio, cree que soy el más macho de los machotes» [Ж. Болсонару зізнався, що плаче у ванній: «Моя дружина ніколи мене не бачила, вона думає, що я найкращий мачо з усіх мачо-чоловіків»] // *El Mundo*. – Madrid, 2021. – 15.10. – Режим доступу : <https://www.elmundo.es/internacional/2021/10/15/6169bc9be4d4d8110e8b45d8.html>

Президент Бразилії Жаїр Болсонару, чия популярність на рекордно низькому рівні, розповів, що він часто плаче «сам у ванній», коли приймає важкі рішення. «Скільки разів я плакав на самоті у ванній мого будинку?» – зазначив ультраправий президент на конференції перед євангельською громадою. «Дружина мене ніколи не бачила, вона вважає, що я найкращий мачо з усіх мачо-чоловіків. Частково я вважаю, що вона права», – додав він, викликавши сміх у глядачів. Більш серйозним тоном Ж. Болсонару сказав: «Зараз це не так, як коли я був депутатом (...) Якщо я прийму погане рішення, багато людей постраждає».

***

Álvares, Débora. Senate report urges charging Brazil's leader over pandemic [Сенат закликає висунути обвинувачення лідеріві Бразилії за неефективну відповідь на COVID-19] / D. Álvares // *The Associated Press*. – New York, 2021. – 20.10. – Режим

доступу : <https://apnews.com/article/coronavirus-pandemic-crime-pandemics-homicide-covid-19-pandemic-1a1f8bf555e837c16dcfeaec111a7d3e>.

Сенат Бразилії рекомендував порушити кримінальну справу за злочини проти людяності й інші звинувачення проти президента **Жаїра Болсонару** за неефективну реакцію Бразилії на COVID-19 і за те, що країна займає друге місце в світі за кількістю загиблих від пандемії. Сенат у майже 1200-т сторінковому звіті, закликав до пред'явлення звинувачень Ж. Болсонару за різними статтями – від шарлатанства і підбурювання до злочину до нецільового використання державних коштів і злочинів проти людяності. Ультраправий бразильський лідер неодноразово називав розслідування Сенату політичним інструментом, спрямованим на саботаж, і заперечував будь-які порушення. «Ми знаємо, що ні в чому не винні. Ми знаємо, що вчинили правильно з самого першого моменту», – наголосив Ж. Болсонару.

ГАЇТІ

Thomas, Gessika. Wife of slain Haiti president 'won't stop' until killers brought to justice [Дружина вбитого президента Гаїті «не зупиниться», поки вбивці не будуть притягнуті до відповідальності] / G. Thomas // Reuters. – London, 2021. – 07.10. – Режим доступу : <https://www.reuters.com/world/americas/wife-slain-haiti-president-wont-stop-until-killers-brought-justice-2021-10-07/>.

Дружина вбитого президента Гаїті **Жовенеля Моїза** заявила після судового розгляду щодо його вбивства, що вона не заспокоїться, поки вбивці її чоловіка не будуть притягнуті до відповідальності. В імпровізованій заяві з будівлі суду Мартіна Марі Етьєн Жозеф закликала будь-кого, хто має інформацію, надати її. «Усі говорять, що в моїй країні ми не отримуємо справедливості. Навіть якщо люди скажуть мені все. Саме тут я почну шукати справедливості, – сказала дружина Ж. Моїза. – Ми будемо вимагати справедливості вранці, вдень, вночі, тому що я не зупинюсь, поки не отримаю її». За даними гаїтянської влади, у зв'язку з вбивством було заарештовано понад 40 осіб, але не визначено, хто був організатором операції і як учасникам нападу вдалося отримати доступ до резиденції президента.

***

Thomas, Gessika. Jamaica arrests Colombian national in connection with Haitian president's murder [На Ямаїці заарештували громадянина Колумбії у зв'язку з вбивством президента Гаїті] / G. Thomas // Reuters. – London, 2021. – 21.10. – Режим доступу : <https://www.reuters.com/world/americas/jamaica-arrests-colombian-national-connection-with-haitian-presidents-murder-2021-10-21/>.

Влада Гаїті заявила, що громадянина Колумбії, якого вважають підозрюваним у вбивстві президента **Жовенеля Моїза**, заарештували на Ямаїці. 53-х річний колишній бізнесмен Ж. Моїз, який вступив на посаду в 2017 р., був застрелений у своїй приватній резиденції в липні, а його дружина була поранена в результаті нападу. Група колумбійських найманців виявилася головними підозрюваними, хоча нікому не було пред'явлене звинувачення у цій справі. Влада Гаїті ідентифікувала заарештованого на Ямаїці як Маріо Антоніо Паласіоса. «Маріо Антоніо Паласіос є учасником групи найманців. Ця людина дуже небезпечна», – повідомив представник Національна поліція Гаїті в своєму офіційному Twitter.

ГРУЗІЯ

Westendarp, Louis. Former Georgian President Mikheil Saakashvili arrested on eve of election [Колишнього президента Грузії Міхеїла Саакашвілі заарештували напередодні виборів] / L. Westendarp // POLITICO. – Brussels, 2021. – 01.10. – Режим доступу : <https://www.politico.eu/article/georgia-mikheil-saakashvili-former-president-back-exile-arrest-election/>.

Колишній президент Грузії у вигнанні **Міхеїл Саакашвілі** був заарештований за день до того, як в країні відбудуться місцеві вибори. «Наші правоохоронні органи мали інформацію про його рух з України до Грузії і процес був під повним контролем», – сказав прем'єр-міністр Грузії І. Гарібашвілі на брифінгу для преси. М. Саакашвілі, який з 2013 р. живе в еміграції в Україні, був заочно засуджений за численні повідомлення про зловживання владою. За останні кілька років він багаторазово обіцяв повернутися до Грузії. Прокуратура Грузії оголосила, що М. Саакашвілі буде висунуто додаткові звинувачення за незаконний перетин кордону. У своєму першому посланні М. Саакашвілі закликав людей вийти на вулицю на наступний день після виборів. «Якщо 100 000 з нас зйдуться, ніхто не зможе перемогти нас і Грузія повернеться на шлях розвитку. Я ризикнув усім, своїм життям, своєю свободою приїхавши сюди», – сказав М. Саакашвілі своїм послідовникам.

***

Westendarp, Louis. Former Georgian President Mikheil Saakashvili arrested on eve of election [Колишнього президента Грузії М. Саакашвілі заарештували напередодні виборів] / L. Westendarp // POLITICO. – Brussels, 2021. – 01.10. – Режим доступу : <https://www.politico.eu/article/georgia-mikheil-saakashvili-former-president-back-exile-arrest-election/>.

Прем'єр-міністр Грузії І. Гарібашвілі повідомив, що колишній президент Грузії у вигнанні **Міхеїл Саакашвілі** був заарештований за день до того, як в країні відбудуться місцеві вибори. «Наші правоохоронні органи мали інформацію про його рух з України до Грузії, і процес був під повним контролем», – сказав І. Гарібашвілі на брифінгу для преси. М. Саакашвілі у своєму дописі у Facebook оголосив, що повернувся до Грузії, і закликав людей проголосувати за опозиційний «Єдиний національний рух», який він заснував у 2001 р.

***

Вінкельмаєр, Аніта. М. Саакашвілі стверджує, що прибув до Грузії, але в МВС про це не знають / А. Вінкельмаєр // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 01.10. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/4182m>.

Колишній президент Грузії **Міхеїл Саакашвілі**, якому загрожує на батьківщині тюремне ув'язнення, стверджує на своїй Facebook-сторінці, що прибув до Грузії. Політик опублікував два відео, які, за його словами, зроблені в Батумі – місті на узбережжі Чорного моря. Одне відео зняте в темну пору доби, кадри розмиті. Із обох роликів неможливо точно зрозуміти, де саме перебуває М. Саакашвілі. У відео М. Саакашвілі каже грузинською мовою, що повернувся до країни після 8 років відсутності та закликає громадян узяти участь у місцевих виборах й голосувати за опозиційну партію «Єдиний національний рух», яку він сам заснував. Натомість у міністерстві внутрішніх справ Грузії заявили, що не мають інформації про прибуття М. Саакашвілі до країни.

***

Вінкельмаєр, Аніта. Затриманий у Грузії М. Саакашвілі оголосив голодування /

А. Вінкельмаєр // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 02.10. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/41AVy>.

Затриманий напередодні у Грузії експрезидент цієї країни **Міхеїл Саакашвілі**, який обіймає в Україні посаду голови виконкому Національної ради реформ, оголосив голодування і вимагає зустрічі з українським консулом. Про це повідомила журналістам омбудсменка Грузії Н. Ломджарія. «Як він мені сказав, на момент затримання був один і не чинив опору. Відповідно щодо нього не застосовувалася сила», – сказала Н. Ломджарія після зустрічі з М. Саакашвілі в тюремній установі в місті Руставі. За її словами, М. Саакашвілі зазначив, що ставлення до нього на момент затримання було задовільним. «Також у питанні здоров'я особливих потреб у нього немає. М. Саакашвілі заявляє, що оголошує голодування і, як український громадянин, вимагає зустрічі з консулом України», – додала Н. Ломджарія. За її словами, М. Саакашвілі вважає висунуті проти нього звинувачення політично мотивованими, а себе – політв'язнем.

***

Hundreds rally in Georgia to call for release of jailed ex-president [Сотні мітингуєчих у Грузії закликають звільнити ув'язненого експрезидента] // Reuters. – London, 2021. – 04.10. – Режим доступу : <https://www.reuters.com/world/europe/hundreds-rally-georgia-call-release-jailed-ex-president-2021-10-04/>.

Сотні грузин вийшли на мітинги з вимогою звільнити експрезидента **Міхеїла Саакашвілі**, який був заочно засуджений в Грузії у 2018 р. за зловживання владою та приховування доказів, коли він був президентом – звинувачення, які він назвав політично мотивованими, таємно повернувся на батьківщину перед муніципальними виборами. Його одразу заарештували. М. Саакашвілі планує продовжувати голодування, про яке він оголосив увечері дня свого арешту. Президентка **Саломе Зурабішвілі** і уряд Грузії чітко дали зрозуміти, що не планують його помилувати або звільнити.

***

Чайковська, Віолетта. Під в'язницею з М. Саакашвілі тисячі демонстрантів вимагали його звільнення / В. Чайковська // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 04.10. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/41FOt>.

Поряд з будівлею в'язниці у місті Руставі, де перебуває затриманий експрезидент Грузії **Міхеїл Саакашвілі**, відбувся мітинг проти його затримання. На акцію зібралося понад 3 тис. людей. Мітинг відбувся мирно. Учасники акції тримали плакати із закликами звільнити М. Саакашвілі. На місці подій були присутні близько 20 автомобілів поліції, по периметру в'язниці вишикувалася охорона, а проїжджа частина перед будівлею і за 300 метрів до неї була перекрита. Речник міністерства закордонних справ України О. Ніколенко повідомив, що експрезидента Грузії відвідала у пенітенціарній установі в Руставі консулка України. «Його стан задовільний, скарг на умови утримання він не висловлював», – розповів речник. Консулка також взаємодіє з адвокатами М. Саакашвілі. МЗС запевняє, що продовжить надавати йому консульську і правову допомогу як громадянину України.

***

Гончаров, Костянтин. М.Саакашвілі у листі до В. Зеленського назвав себе «особистим в'язнем В. Путіна» / К. Гончаров // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 05.10. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/41GzG>.

Затриманий у Грузії експрезидент цієї країни **Міхеїл Саакашвілі** назвав себе «особистим в'язнем Володимира Путіна» та заявив, що оголошене ним у СІЗО голодування

триватиме «до кінця життя». Про це йдеться в його листах президенту України **Володимиру Зеленському** та народові Грузії, опублікованих на сторінці політика у Facebook. М. Саакашвілі подякував українському лідеру, який пообіцяв посприяти його звільненню. «Оскільки я фактично є особистим в'язнем Путіна, то дуже високо оцінюю вашу принципову позицію щодо захисту України, всього регіону та всіх в'язнів імперії», – заявив він у листі до Президента України. Крім того, у листі до народу Грузії М. Саакашвілі запевнив, що зупинить голодування лише тоді, коли його і «заарештованих через нього» людей звільнять з-під варті. Про кого саме йдеться, М. Саакашвілі не уточнює, але зауважує, що «любить життя», однак «це голодування триватиме до кінця мого життя».

***

Мехед, Наталія. М. Саакашвілі звернувся до міжнародної спільноти / Н. Мехед // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 09.10. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/41TKC>.

Колишній президент Грузії **Міхеїл Саакашвілі** звернувся до міжнародної спільноти, заявивши, що перебуває в полоні у грузинської влади. «Мене заарештували і помістили у в'язницю. Арешт був обґрунтований двома вироками суду, які ніхто в світі не визнає, а також ордером на арешт за двома незавершеними справами», – написав М. Саакашвілі на своїй сторінці в Facebook. За словами політика, його адвокату повідомили, що найближчими тижнями суду в справі не очікується. «Відповідно до законодавства Грузії, будь-яка особа, затримана на підставі чинної справи, що триває, має бути негайно доставлена до суду. Мене вже дев'ять днів тримають у тюрмі без слухання і моєму адвокату суддя у справі сьогодні сказав, що найближчими тижнями слухань не очікується», – заявив М. Саакашвілі. Експрезидент Грузії переконаний, що існує «очевидна спроба» не допустити його появи на публіці перед запланованим другим туром місцевих виборів, які мають відбутися 30 жовтня.

***

Нинько, Дар'я. Десятки тисяч прихильників М. Саакашвілі вимагали його звільнення у Тбілісі / Д. Нинько // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 14.10. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/41hPZ>.

Десятки тисяч людей вийшли на акцію підтримки ув'язненого експрезидента Грузії **Міхеїла Саакашвілі** в центрі Тбілісі. Учасники акції вимагали звільнення українсько-грузинського політика. Прихильники політика і опозиційної партії «Єдиний національний рух», яку заснував М. Саакашвілі, заповнили не лише розташовану в центрі міста площу Свободи, а й проспект Руставелі. Колона людей розтягнулася приблизно на кілометр шестисмугової дороги. Маршем на підтримку М. Саакашвілі центром грузинської столиці пройшли не менше 50 тис. людей. Натомість, у правлячій у Грузії партії «Грузинська мрія» кажуть про щонайбільше 13 тис. учасників акції. Даних від офіційних органів поки що немає. Адвокат затриманого політика, генеральний директор опозиційного грузинського телеканалу «Мтаварі архі» Н. Гварамія передав учасникам акції звернення М. Саакашвілі. В ньому експрезидент країни наголосив, що напередодні другого туру місцевих виборів у Грузії, який відбудеться 30 жовтня, грузинська опозиція, до якої належить «Єдиний національний рух», повинна триматися разом. «Ми всі разом маємо повернути Грузію на шлях, що веде до Заходу, перетворити країну в маяк демократії, реформ і розвитку», – йдеться в зверненні М. Саакашвілі. Експрезидент наголосив, що Грузії потрібне «велике примирення всіх», а не черговий реванш, який може знищити суспільство і країну.

***

Бурдига, Ігор. М. Саакашвілі погодився співпрацювати з лікарями – адвокат / І. Бурдига // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 28.10. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/42Jhb>.

Адміністрація в'язниці у грузинському місті Руставі знову дозволила ув'язненому третьому президенту Грузії **Міхеїлу Саакашвілі** обмінюватися записками із захисниками. Після того, як конфіденційне спілкування з адвокатами поновилось, М. Саакашвілі відмовився від крайніх заходів голодування, про які заявляв раніше – погодився співпрацювати з лікарями, приймати медикаменти та здавати аналізи. Напередодні адміністрація колонії, в якій політик голодує вже 28-й день, обвинуватила політика та його адвокатів у порушенні карантинних норм і повністю закрила склом кімнату відвідувачів. М. Саакашвілі, який до того обмінювався з адвокатами повідомленнями через віконце, сприйняв це як ізоляцію від зовнішнього світу.

ІРАН

Muere en París a los 88 años el primer presidente de Irán, Abolhasán Bani Sadr [Перший президент Ірану Абольхасан Банісадр помер у Парижі у віці 88 років] // El Mundo. – Madrid, 2021. – 09.10. – Режим доступу : <https://www.elmundo.es/internacional/2021/10/09/61616527fdddff23b78b459b.html>.

Колишній президент Ісламської Республіки Іран **Абольхасан Банісадр** помер 9 жовтня в лікарні в Парижі. «Після тривалої хвороби Абольхасан Банісадр помер в госпіталі Пітьє-Сальпетрієр у столиці Франції», – йдеться у повідомленні агентства з посиланням на близького друга колишнього глави держави. А. Банісадр жив у Франції з 1981 р., яка прийняла його як політичного біженця. Він був близький до засновника Ісламської Республіки **Рухолла Мусаві Хомейні** і в 1980 р. був обраний президентом країни, хоча через 17 місяців його звільнили. Поживши у французьких містах Овер-сюр-Уаз і Кашан, А. Банісадр з травня 1984 р. проживав у Версалі, неподалік від Парижа.

***

Abolhassan Banisadr: Iran's first president after revolution dies at 88 [Абольхасан Банісадр: перший президент Ірану після революції помер у віці 88 років] // BBC. – London, 2021. – 10.10. – Режим доступу : <https://www.bbc.com/news/world-middle-east-58846918>.

Абольхасан Банісадр, який став першим президентом Ірану після ісламської революції 1979 р., перш ніж втік у вигнання, помер у віці 88 років. Обраний президентом у 1980 р., А. Банісадр був усунутий через 16 місяців після вступу на посаду за те, що кинув виклик зростаючій владі духовенства. Він втік до Франції, де ненадовго був частиною групи, яка займалася спробами повалення влади духовенства. Сім'я А. Банісадра повідомила, що він помер у паризькій лікарні після тривалої хвороби.

ІРЛАНДІЯ

Paddy Moloney: Irish president leads tributes after death of Chieftains founder [Педді Молоні: Президент Ірландії вшанував пам'ять засновника гурту «Chieftains»] // BBC. – London, 2021. – 13.10. – Режим доступу : <https://www.bbc.com/news/world-europe-58881862>.

Президент Ірландії **Майкл Гігінс** вшанував пам'ять засновника ірландської музичної групи «Chieftains» Падді Молоні, який помер. М. Гігінс сказав, що люди у всьому

світі, натхненні музикою П. Молоні, «з великим сумом дізналися» про його смерть. Він сказав, що «надзвичайні навички» П. Молоні були на передньому плані відродження інтересу до ірландської музики. «Він приніс любов до ірландської музики не лише діаспорі, а й усім тим у всьому світі, хто чув його музику і цінував її заради неї самої, оскільки вона виходила за межі всіх музичних кордонів», – додав президент.

ЛАТВІЯ

Latvian president tested positive for coronavirus after Sweden trip [Президент Латвії отримав позитивний результат на коронавірус після поїздки до Швеції] // Reuters. – London, 2021. – 14.10. – Режим доступу : <https://www.reuters.com/world/europe/latvian-president-tested-positive-coronavirus-after-sweden-trip-2021-10-14/>.

Президент Латвії Егілс Левітс отримав позитивний результат на COVID-19, змусивши президента Фінляндії Саулі Ніїністе, який снідав із ним днем раніше, самоізолюватися. Інфекція була виявлена під час планового тестування після того, як Е. Левітс відвідав Швецію для участі в міждержавному форумі. Е. Левітс продовжуватиме працювати віддалено, а його зустрічі будуть скасовані. Президент був щеплений другою дозою AstraZeneca у квітні.

ПІВДЕННА КОРЕЯ

Cha, Sangmi. South Korea's former president Roh Tae-woo dies at 88 [Колишній президент Південної Кореї Ро Де У помер у віці 88 років] / S. Cha // Reuters. – London, 2021. – 26.10. – Режим доступу : <https://www.reuters.com/world/asia-pacific/south-koreas-former-president-roh-tae-woo-dies-88-yonhap-2021-10-26/>.

Колишній президент Південної Кореї Ро Де У, ветеран війни, який відіграв ключову, але суперечливу роль у переході до демократичних виборів від правління авторитарних лідерів, помер у 88-и річному віці. Ро Де У мав погане здоров'я з 2002 р., коли йому зробили операцію через рак передміхурової залози, і протягом останніх років його неодноразово госпіталізували. За кілька десятиліть Ро Де У пройшов шлях від змовника військового перевороту до першого всенародно обраного президента Південної Кореї, перш ніж завершити свою політичну кар'єру безславно, будучи засудженим та ув'язненим за зраду та корупцію.

РУМУНІЯ

Вінкельмаєр, Аніта. Президент Румунії К. Йоганніс отримав Премію імені Карла Великого / А. Вінкельмаєр // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 02.10. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/41AuQ>.

У німецькому місті Аахен відбулася церемонія вручення Міжнародної премії імені Карла Великого за 2020 р. «Нагороду отримав президент Румунії Клаус Йоганніс за свою боротьбу за єдність, взаємне визнання і примирення в Європі», а також як видатний «борець за європейські цінності», – повідомила рада Міжнародної премії імені Карла Великого за 2020 р.

СИРІЯ

Syrian president allows exiled uncle to return to Syria, pro-government newspaper says [Президент Сирії дозволив своєму дядьку, який перебуває у вигнанні,

повернутися до Сирії, повідомляє провладне видання] // Reuters. – London, 2021. – 08.10. – Режим доступу : <https://www.reuters.com/world/middle-east/syrian-president-allows-exiled-uncle-return-syria-pro-government-newspaper-says-2021-10-08/>.

Президент Сирії Башар аль-Асад дозволив своєму дядьку у вигнанні Ріфату аль-Асаду повернутися до Сирії. «Ріфат аль-Асад прибув до Дамаску, щоб запобігти його ув'язненню у Франції після ухвали суду та після конфіскації його майна та грошей в Іспанії», – зазначає видання. Колишній віцепрезидент Сирії, який був відправлений у вигнання у 1980-х рр., проживав у Франції, де його судили за податкове шахрайство та відмивання грошей. На початку цього року його засудили до чотирьох років ув'язнення, яке навряд чи він відбуде через його вік, але це рішення дозволило арештувати все його майно у Франції. Його майно в Іспанії до цього було конфісковане за результатами розслідування про відмивання грошей. Р. аль-Асад вважається відповідальним за придушення повстання ісламістів у 1982 р. проти тодішнього президента Хафеза аль-Асада, батька Башара. Багато тисяч людей було вбито тоді. Р. аль-Асад покинув Сирію після невдалого перевороту проти Х. аль-Асада в 1984 р.

США

Boak, Josh. Biden's approval slumps after a slew of crises: AP-NORC poll [Популярність Байдена падає після низки криз: опитування AP-NORC] / J. Boak // The Associated Press. – New York, 2021. – 01.10. – Режим доступу : <https://apnews.com/article/immigration-coronavirus-pandemic-joe-biden-business-health-020342e77b3cbbaf281b1c466fefe975>.

Згідно з опитуванням, проведеним Associated Press-NORC, популярність президента США Джо Байдена різко впала після безлічі проблем в країні і за кордоном. 50 % респондентів зараз схвалюють діяльність Д. Байдена, а 49 % не схвалюють. Рейтинг схвалення Д. Байдена трохи знизився серед демократів до 85 % і серед незалежних до 38 %. Схвалення також дещо знизилося як серед білих американців до 42 %, так і серед чорношкірих американців до 64 %. Опитування показує, що 47 % американців схвалюють те, як Д. Байден управляє економікою і 57 % респондентів схвалюють те, як Д. Байден впорався з пандемією коронавірусу. 46 % американців схвалюють підхід Д. Байдена до питань національної безпеки, а 52 % – не схвалюють.

***

Donald Trump exige a Twitter recuperar su cuenta en esta red social [Дональд Трамп вимагає від Twitter відновити його обліковий запис у цій соціальній мережі] // El Mundo. – Madrid, 2021. – 02.10. – Режим доступу : <https://www.elmundo.es/internacional/2021/10/02/615885defc6c83fd378b45da.html>.

Колишній президент США Дональд Трамп звернувся до федерального судді у Флориді, щоб той попросив Twitter відновити його обліковий запис, який компанія видалила у січні, посилаючись на «ризик підбурювання до насильства». Д. Трамп подав попереднє клопотання в окружний суд США у південному окрузі Флориди, стверджуючи, що кілька членів Конгресу США «змусили» компанію призупинити його обліковий запис у Twitter.

***

Mikulski, Jakub. Trump zwrócił się do sądu o zmuszenie Twittera do odblokowania konta [Д. Трамп звернувся до суду, щоб змусити Twitter розблокувати обліковий запис]

/ **J. Mikulski // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 03.10. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/swiat/art18977841-trump-zwrocil-sie-do-sadu-o-zmuszenie-twittera-do-odblokowania-konta>.**

Колишній президент США Дональд Трамп попросив федеральний суд у Флориді змусити Twitter зняти заборону на його обліковий запис у цій соціальній мережі. Адвокати Д. Трампа подали клопотання до суду Майамі. У позові йдеться, що, блокуючи акаунт Д. Трампа, Twitter порушив Першу поправку до Конституції США, яка забезпечує свободу слова. Twitter заблокував обліковий запис Д. Трампа на його платформі на невизначений період часу. Інші соціальні мережі зробили те саме. У Facebook та Instagram колишнього президента США заборонили на два роки. Наприкінці січня служба YouTube продовжила безстрокову заборону на публікацію нових відео на каналі Д. Трампа. Д. Трамп заявив, що рішення Facebook призупинити його облікові записи на цій платформі соціальних медіа та в Instagram «не поважає понад 70 мільйонів американців», які проголосували за нього на виборах 2020 р., і намагається порушити свободу слова. До того, як його обліковий запис був заблокований, у Д. Трампа було близько 89 мільйонів підписників у Twitter.

***

Forgey, Quint. Former press secretary: Trump ‘will be about revenge’ if he wins in 2024 [Колишня пресекретарка: Д. Трамп «буде мстити», якщо він переможе у 2024 р.»] / Q. Forgey // POLITICO. – Brussels, 2021. – 04.10. – Режим доступу : <https://www.politico.com/news/2021/10/04/trump-revenge-2024-stephanie-grisham-514989>.

Колишня пресекретарка Білого дому С. Грішем попередила, що Дональд Трамп буде поглинутий «помстою» і зумовить «досить драконівську політику» у федеральному уряді, якщо він балотуватиметься на пост президента і переможе у 2024 р. С. Грішем, авторка майбутніх мемуарів Білого дому, які малюють особливо дошкульний портрет часу перебування Д. Трампа на посаді, сказала в інтерв'ю ABC «Добрий ранок Америка», що вона хоче, «будь-яким чином просвіщати громадськість щодо поведінки у Білому домі Д. Трампа, тому що, схоже, він спробує балотуватися у 2024 р.». «Я просто хочу попередити людей, що як тільки він вступить на посаду, якщо він переможе, йому більше не доведеться турбуватися про переобрання», – зазначила С. Грішем.

***

Barrón-López, Laura. ‘The president’s decline is alarming’: Biden trapped in coronavirus malaise [«Зниження президента викликає тривогу»: Д. Байден потрапив у пастку через нездужання через коронавірус] / L. Barrón-López // POLITICO. – Brussels, 2021. – 11.10. – Режим доступу : <https://www.politico.com/news/2021/10/11/biden-coronavirus-pandemic-515764>.

У фокус-групі демократи штату Пенсільванія один за одним озвучили проблему, яка викликала тривогу у головних помічників Білого дому, партійних працівників у Вірджинії та виборців у Джорджії: Чому знижений рейтинг президента Джо Байдена не піднімається? Усі 9 учасників сесії оцінили Д. Байдена на «С» або нижче. І їх відповіді звучали одноголосно: пандемія та все, що продовжує заважати нормальному життю, зумовлює погляди суспільства на імідж Д. Байдена.

***

Richwine, Lisa. Former U.S. President Clinton improving but will remain hospitalized [Стан колишнього президента США Б. Клінтон поліпшується, але він ще залишиться в лікарні] / L. Richwine // Reuters. – London, 2021. – 16.10. – Режим доступу :

<https://www.reuters.com/world/us/ex-president-bill-clinton-recovering-hospital-infection-2021-10-15/>.

Стан здоров'я колишнього президента США Білла Клінтона покращується, але він залишиться в каліфорнійській лікарні принаймні ще одну ніч, щоб внутрішньовенно отримувати антибіотики від урологічної інфекції. 75-и річний Б. Клінтон, який обіймав посаду президента з 1993 по 2001 рр., 12 жовтня поступив до медичного центру Каліфорнійського університету після перевтоми. Його речниця у Twitter заявила: «Усі показники здоров'я рухаються у правильному напрямі, включаючи кількість білих кров'яних клітин, яка значно знизилася. Для того, щоб отримувати антибіотики внутрішньовенно, він залишиться в лікарні ще на ніч». Речниця додала, що дружина експрезидента, колишня держсекретарка і кандидатка у президенти від Демократичної партії 2016 р., Хілларі Клінтон, була з ним в лікарні, подружжя «читали книжки і розмовляли про політику».

***

Pardo, Pablo. La red social de Donald Trump se estrena con un hackeo masivo [Соціальна мережа Дональда Трампа дебютувала з масовим зломом] / P. Pardo // El Mundo. – Madrid, 2021. – 21.10. – Режим доступу : <https://www.elmundo.es/internacional/2021/10/21/6171a2f121efa044248b45d0.html>.

Соціальна мережа Дональда Трампа Truth була запущена за допомогою масового злому. Насправді Truth ще не працює, але через кілька годин після оголошення про запуск користувачам мережі вдалося отримати до нього доступ через іншу онлайн-адресу, що спричинило хаос. Редактор технологічного вебсайту «The Daily Dot» Мікаель Тален підписався на Truth під іменем «donaldtrump» тоді, як Дрю Харвелл з «Washington Post» підписався під іменем «mikerence», який був віцепрезидентом при Д. Трампі. Через кілька годин після того, як це сталося, посилання, яке дозволяло зайти в соціальну мережу, було видалене. Імовірно, ці фальшиві імена також будуть видалені.

ТАЙВАНЬ

Taiwan's leader pays respects to 46 dead in building inferno [Лідер Тайваню вшанував пам'ять 46 загиблих в результаті пожежі] // The Associated Press. – New York, 2021. – 16.10. – Режим доступу : <https://apnews.com/article/fires-taiwan-tsai-ing-wen-c25a3484fa2086c5a7ece05a31227ae1>.

В результаті пожежі в південному місті Гаосюн на південному заході Тайваню загинуло щонайменше 46 осіб. Президентка країни Цай Інвень приїхала в місто Гаосюн «в основному для того, щоб відвідати поранених і висловити свої співчуття членам родин» загиблих. І. Цай подякувала рятувальникам, поліції і медичним працівникам за їх роботу. Вона додала, що центральний уряд буде тісно співпрацювати з владою округу і міста, щоб очистити старі і занедбані будівлі та запобігти подібним інцидентам. Тайванський лідер також відвідала лікарні, де проходять лікування десятки людей, які постраждали в результаті пожежі.

ТУРЕЧЧИНА

Kucukgocmen, Ali. Top European court says Turkey should change law on insulting president [Вищий європейський суд заявив, що Туреччина повинна змінити закон про образи президента] / A. Kucukgocmen // Reuters. – London, 2021. – 19.10. – Режим

доступу : <https://www.reuters.com/world/middle-east/top-european-court-says-turkey-should-change-law-insulting-president-2021-10-19/>.

Вищий європейський суд з прав людини (ЄСПЛ) закликав Туреччину змінити закон про образи президента, згідно з яким десятки тисяч осіб були притягнуті до відповідальності. ЄСПЛ наголосив, що затримання людини за цим законом порушує її свободу вираження поглядів. У 2017 р. Ведат Сорлі був засуджений до 11 місяців ув'язнення за карикатуру та фото президента **Реджепа Тайїпа Ердогана**, яким він поділився у Facebook разом із сатиричними та критичними коментарями. ЄСПЛ заявив, що не було жодного виправдання для затримання В. Сорлі та досудового арешту чи накладення кримінальної відповідальності. З 2014 року, коли Р. Т. Ердоган став президентом, було розпочато 160 169 розслідувань щодо образи президента, порушено 35 507 справ і винесений 12 881 вирок. ЄСПЛ заявив, що закон щодо образи президента надає главі держави привілейований статус щодо трансляції інформації та думок щодо нього.

УКРАЇНА

Westendarp, Louis. Meet the European leaders named in the Pandora Papers [Знайомтесь з європейськими лідерами, названими в «Pandora Papers»] / L. Westendarp // POLITICO. – Brussels, 2021. – 04.10. – Режим доступу : <https://www.politico.eu/article/pandora-papers-europe-tony-blair-andrej-babis-milo-dukanovic-volodymyr-zelenskiy-wopke-hoekstra-john-dalli-dominique-strauss-kahn/>.

Серед видатних європейських політиків є чимало тих, хто названий у, так званих, «Pandora Papers» – масовому витоку документів, які показують, як багаті та могутні використовують офшорні компанії, щоб приховати своє багатство. Президент України **Володимир Зеленський**, який вступив на посаду у 2019 р., обіцяючи викоринити корупцію, володів британською компанією з виробництва кінофільмів. Згідно з документами, він передав, так звані, бенефіціарні акції близькому другу та партнеру по бізнесу С. Шефіру до виборів 2019 р., який зберігав акції навіть після того, як В. Зеленський став Президентом України, а С. Шефір приєднався до його Офісу в Києві. В. Зеленський ніяк не відреагував на витік даних.

ФРАНЦІЯ

Гункель, Олена. Новий вирок Н. Саркозі: політичний камбек скасовується? / О. Гункель // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 01.10. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/418xu>.

Суд у Парижі засудив експрезидента Франції **Ніколя Саркозі** до одного року позбавлення волі за те, що політик витратив на передвиборчу кампанію 2012 р. 42,8 млн євро замість дозволених 22,5 млн. Це вже другий вирок стосовно Н. Саркозі за останній рік. Внаслідок розслідування нелегального фінансування його передвиборчої кампанії 2007 р. Н. Саркозі засудили до трьох років позбавлення волі, двох із яких – умовно. Та попри це ще донедавна багато експертів вважали участь 66-и річного політика у президентських виборах 2022 р. цілком реальною. Однак після другого вироку схоже на те, що про триумфальне повернення Н. Саркозі до Єлисейського палацу можна забути.

ЧЕХІЯ

El presidente checo, Milos Zeman, hospitalizado en cuidados intensivos un día después

de las elecciones [Президент Чехії Мілош Земан був госпіталізований до реанімації через день після виборів] // El Mundo. – Madrid, 2021. – 10.10. – Режим доступу : <https://www.elmundo.es/internacional/2021/10/10/6162e1c2e4d4d803138b4581.html>.

Президента Чехії Мілоша Земана госпіталізували в реанімацію незабаром після зустрічі з відставним прем'єр-міністром, мільярдером А. Бабішем, який сподівається залишитися на посаді, незважаючи на поразку на виборах до законодавчих органів. «На даний момент пацієнт госпіталізований до відділення інтенсивної терапії Військового університетського госпіталю в Празі», – сказав пресі лікар М. Земана, не надавши більше подробиць.

***

Kowalczyk, Magdalena. Prezydent Czech w szpitalu [Президент Чехії у шпиталі] / M. Kowalczyk // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 10.10. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/polityka/art19000561-prezydent-czech-w-szpitalu>.

Президента Чехії Мілоша Земана госпіталізували. Швидка допомога доставила президента з його дачі в Лані до військового шпиталю в Празі. Раніше М. Земан зустрівся з прем'єр-міністром А. Бабішем. 77-и річний президент М. Земан хворів багато місяців. Його стан погіршився за останні тижні.

***

Czech president's hospital treatment will take time, wife says [Лікування чеського президента потребує часу, каже дружина] // Reuters. – London, 2021. – 14.10. – Режим доступу : <https://www.reuters.com/world/europe/czech-presidents-treatment-will-require-time-wife-says-2021-10-14/>.

Дружина президента Чехії Мілоша Земана Івана Земанова повідомила журналістам, що її чоловік проходить лікування, яке потребує часу, але не повідомила деталей щодо його діагнозу чи стану. 77-и річний М. Земан потрапив у реанімацію до празької лікарні 10 жовтня через день після парламентських виборів, які зрештою вимагатимуть від нього призначення нового прем'єр-міністра. «Я можу лише підтвердити, що він проходить курс лікування, на який потрібен час, – сказала І. Земанова журналістам на брифінгу, де не було дозволено ставити жодних запитань. – Я прошу вас про терпіння і необхідний час, щоб він зібрався з силами».

***

Lopatka, Jan. Czech president too ill to work, politicians discuss relieving him of duties [Президент Чехії занадто хворий, щоб працювати, політики обговорюють його звільнення від обов'язків] / J. Lopatka // Reuters. – London, 2021. – 18.10. – Режим доступу : <https://www.reuters.com/world/europe/czech-senate-chief-says-ailing-president-unable-fulfil-duties-2021-10-18/>.

Президент Чехії Мілош Земан занадто хворий, щоб працювати, і парламент повинен почати обговорення того, коли і як запуснути конституційні механізми для позбавлення його повноважень. Спікер Сенату сказав, що лікарня, в якій перебуває М. Земан, повідомила, що малоімовірно є повернення 77-и річного президента центральноєвропейської країни до роботи в найближчі тижні – коли в його обов'язки входить призначення нового уряду.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

BBC, Лондон,
Велика Британія

<https://www.bbc.com/>

Британська компанія суспільного телерадіомовлення. Найбільша телерадіомовна компанія у світі за кількістю слухачів. У штаті корпорації працює більш ніж 22 000 осіб у всьому світі. Штаб-квартира корпорації знаходиться у Вестмінстері, Лондон.

Deutsche Welle,
Бонн, Німеччина

<https://p.dw.com/>

Німецька державна радіостанція та телеканал, що мовлять на закордоння. Правління розміщене в Бонні, Транслюе радіо- й телепередачі, а також має інтернет-пропозиції тридцятьма мовами, зокрема й українською.

El Mundo, Мадрид,
Іспанія

<https://www.elmundo.es/>

Щоденна газета іспанською мовою, одна з найбільш популярних і авторитетних газет Іспанії. Разовий тираж газети становить 330 000 примірників. Видання підтримує ліберальну і прагматичну редакторську політику. Головним редактором є Педро Рамірес Належить групі «Unidad Editorial S.A.». Головний офіс в Мадриді.

Euronews, Ліон,
Франція

<https://www.euronews.com/>

Провідний європейський цілодобовий інформаційний телеканал, що суміщає відеохроніку світових подій і аудіокоментарів тринадцятьма мовами. Кабельне, супутникове і ефірне мовлення EuroNews охоплює понад 350 мільйонів домогосподарств в 155 країнах світу. Рік заснування – 1993 р. Штаб-квартира Euronews розташовується в Ліоні, Франція.

POLITICO,
Брюссель, Бельгія

<https://www.politico.eu/>

Європейське видання американської новинної організації POLITICO, що висвітлює Європейський Союз. Штаб-квартира компанії знаходиться в Брюсселі, а додаткові офіси - в Лондоні, Берліні, Варшаві, Парижі та Франкфурті.

Reuters, Лондон,
Велика Британія

<https://www.reuters.com/>

Британське агентство новин і постачальник даних про фінансові ринки газетам та іншим засобам масової інформації. Одне з найбільших інформаційних агентств світу. З квітня 2008 року «Рейтер» — частина агентства «Thomson Reuters». Штаб-квартира в Лондоні. В агентстві працює 2500 журналістів, фотокореспондентів і відеооператорів. «Рейтер» нараховує в цілому 197 бюро у 91 країні світу. З новинами агентства «Рейтер» щодня знайомлять понад 1 мільярд осіб.

Rzeczpospolita,
Варшава, Польща

<https://www.rp.pl/>

Загальнонаціональна польська щоденна газета ліберально-консервативного спрямування. Видавець – Gremi Media. Головний редактор – Богуслав Хработа.

AP

The Associated
Press, Нью-Йорк,
США

<https://apnews.com/>

XINHUANET

Xinhua, Пекін,

Китай

<http://www.news.cn/>

К
Т
В
Головний офіс – Варшава.
Одне з найбільших у світі і найбільше
інформаційне агентство США, всесвітня
мережа новин, заснована в травні 1846 р.
Штаб-квартира розташована в
Нью-Йорку.

Китайська державна урядова агенція
новин зі штаб-квартирою в Пекіні.
Найбільша в Китаї інформаційна агенція,
є органом китайської державної
інформації і пропаганди. Голова агенції
входить до уряду КНР і має посаду
міністра.